

List

LETO XV
ŠT. 8
18. SEPTEMBER 2008
1,50 EUR

Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

30. september, praznik občine Šoštanj

Knjižnica Velenje
TI 05
Velenje

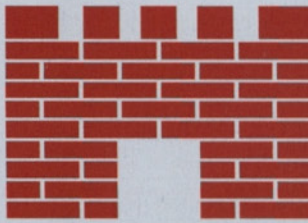

Termoelektrarna Šoštanj

zaradi svoje razvojne usmeritve že povečuje proizvodne zmogljivosti iz 755 MW inštalirane moči na 1029 MW, ki jih bo dosegla v letu 2014 in tako nadaljuje svoje poslanstvo in vizijo.

Skupina **hse**

CIGRAD d.o.o.
Ravne 103c, 3325 Šoštanj
TELEFON: 03/ 898 48 40
TELEFAX: 03/ 898 48 54
<http://www.cigrad.com>

**ČESTITAMO ZA
OBCINSKI PRAZNIK**

**ZDRAVSTVENI DOM
VELENJE**
Vodnikova 1, 3320 Velenje

Ob občinskem prazniku želimo vsem občankam in občanom več odgovornosti do lastnega zdravja.

List

Revija za kulturna in druga
vprašanja občine Šoštanj in
širše.

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča Občina
Šoštanj, zanjo Darko Menih, župan.

30. september,
praznik občine Šoštanj

Fotografija na naslovnici:

Dejan Tonkli

V. d. odgovornega urednika

Peter Rezman

Lektoriranje

Jožica Andrejč
(za razpise in objave odgovarja naročnik)

Priprava redakcije

Milojka Komprij

Tisk

Eurograf d.o.o.

Natiskano

900 izvodov.

*Vse sodelavce prosimo, da prispevke
za LIST št. 9 (oktober 2008), pošljejo ali
dostavijo najkasneje do 15. 10. 2008.*

ISSN 1581-8373

9 770158 183733

VSEBINA

4	Foto meseca
5	Uvodnik
6	Naša občina
10	Intervju
15	Prostor
16	Dogodki in ljudje
17	Šport
18	Šolski List
20	Cerkev
21	Varovanje naravne dediscine
22	Gledališče
25	Knjige
26	Zgodba
28	Kulturni natroski s Koroške
30	Naravna dediščina
32	Potopis
38	Horoskop

Patriot

piše. Peter Rezman

Patriot je, kdor ljubi domovino. Tako piše v slovarju. Je rodoljub in domoljub. V slovenščini tako nimamo težav s patrioti. Beseda izvira iz grščine, kjer je *patriotes* rojak.

Kar pa se mojega spomina tiče, je beseda patriot dobila okus po militarističnosti po zalivski vojni leta 1991. Tako se namreč imenujejo ameriške protiraketne rakete, ki so jih v živo testirali tako, da so z njimi varovali Izrael pred iraškimi raketami Scud. Že dve leti pa je izpeljanka *patriota* v ženski osebi dobila slovenski militaristični zven in glej, zopet je vmešan Šoštanj, kjer se uresničuje pogodba slovenske vojske s finsko proizvajalko orožja, oziroma njenim posrednikom Rotisom, ki ima pogodbo z Gorenjem, ki dela zveneče osemkolesnike v prostorih bivše TUŠ.

Ker sem absolutno miroljubne narave in ker imam do orožarskih kšeftov a-priori negativni odnos; ubijanje ljudi mi je z leti dokončno nedojemljivo in popolnoma tuje, barbarsko in neopravičljivo, pa naj bo to smrtna kazen po kitajskem, ameriškem ali zakonu katere koli druge omikane države; uboj je uboj! Zato je prekupčevanje z orožjem eden od najbolj nemoralnih, nehumanih in podlih »biznisov«, ki jih izvaja človeštvo in po mojem prepričanju eden od razlogov, zaradi katerih bo človeštvo slednjič zašlo v dokončno samouničevalno orgijo. Zato je dobila pri meni beseda patriot/patria prizvok negativnega, vojaškega ropotanja. In iz takšnih besed se ne more izcimiti nič dobrega.

To se kaže tudi v naši letošnji predvolilni kampanji. Kaj vse se bo še zgodilo do 21. t. m. (*uvodnik pišem v soboto, 4. septembra*), si niti ne znam predstavljati; očitno »podna«, kot se vulgarno izraža eden od uglajenih političnih govorcev, enostavno ni, oziroma najbrž je. Tam kjer se je končala politična kariera Ivana Krambergerja. In ko poslušam naše izvoljence, naše »povprečje«, me spreletava srhljiv občutek, da smo se temu

dnu letos zopet precej približali. Sovraštvo, ki raste iz pohlepa po materialnih dobrinah, po neskončni količini kapitala, vodi v čustveno ledenost politikov. Takšno hladnokrvnost pa medijski analitiki interpretirajo, kot krepost in vrlino, čeprav se iz takšnega stanja ne moreta roditi toplina in skrb za sočloveka.

Saj; mogoče bo kdo rekel, da je to pač samo poza, forma, igra za kamere in medije, toda ta »igra« se v glavah porabnikov informacij, torej v naših glavah, spreminja v resničnost! Stara prijateljstva se rušijo, sorodniki se na smrt skregajo, v sleherni povprečni kavarniški družbici zori politično navijaštvo. In potrošništvo, ki nam najprej poje prosti čas, preprečuje možnosti premisleka o slišanjem, prebranem in seveda videnem, saj takoj za politiki nastopijo njihovi medijski podaljški jezиков, ki nam razlagajo kaj smo **v resnici** pravkar slišali, prebrali in videli. Čeprav smo videli, brali in slišali nekaj drugega...

Manipulacija!

Manipulacija manipulacije!!

Še več: manipulacija manipulacije manipulacije!!!

In tako do neskončnosti...

Bom šel zato sploh na volitve?

Letos bom šel samo zaradi tega. Bom *patriot* in bom volil po svoji vesti. Po lastnem razmisleku. Volil bom za poštenega in nedolžnega...

... in najbrž zaman upal, da bi mi beseda *patriot* še kdaj zvenela pozitivno. Krepostno, kot je bila v svojem jedru in bistvu rojena. Ob tem upam tudi, da se motim in za trenutek volilnega molka predlagam v razmisleku izjavo Berbnarda Nežmaha, da imamo še vedno pravico in možnost poslušati lastno, zdravo pamet ter se ravnati po lastni presoji.

Občinske novice

Izločitev vrtca Šmartno ob Paki po novem letu

Redigiran zapisnik 15. redne seje Sveta Občine Šoštanj, ki je bila v četrtek, 19. junija 2008.

Poleg 14-tih članov sveta občine so bili prisotni še direktorica občinske uprave Darja Medved, višja svetovalka za finance Irena Skornšek ter višja svetovalka za družbene dejavnosti Alenka Verbič. Sejo je vodil župan Darko Menih, zapisnik je pisala Suzana Koželjnik.

Po potrditvi zapisnika 14 seje je občinski svet brez pripomb potrdil še odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o proračunu občine Šoštanj za leto 2008 in sklep o letnem načrtu pridobivanja in razpolaganja z nepremičnim premoženjem Občine Šoštanj za 2008.

Nato so se svetniki lotili osnutka odloka o proračunu občine Šoštanj za leto 2009.

Po kratki obrazložitvi višje svetovalka za finance **Irene Skornšek**, je bil osnutek dan v razpravo. Svetnik **Milan Kopusar** je najprej pohvalil, da je predlagatelj gradivo dobro pripravil in opozori na sledeče konkretne točke: pri odhodkih opozori na opremljenost svetnikov z računalniki, snemanje sej občinskega sveta, elektronsko glasovanje. V letu 2009 se povečuje število zaposlenih, v letošnjem letu je pri nakupu računalniške opreme predvidenih več sredstev, kot v letu 2009 in sprašuje, če se oprema v letošnjem letu kupuje za leto 2009.

Gasilci plačujejo veliko sredstev za zavarovanje svojih vozil in sprašuje, če bi se lahko PGD Gaberke namenilo več sredstev. PG Društva kot so Šoštanj in Lokovica dobijo veliko sredstev od TEŠ-a, PGD Topolšica pa od zdravilišča, edino PGD Gaberke se trudijo s prirejanjem veselic, da pridejo do dodatnih sredstev, pa še ta so kasneje obdavčena.

Za toplifikacijo spodnja Lokovica bi bilo potrebno razmisliti, ali je ekonomsko upravičena, glede ceste severne obvoznice Gaberke - Ravne opozori, da je cesta na nasipih zelo uničena in dotrajana in bi bilo potrebno razmisliti o določenih sredstvih za popravilo te ceste. Meni, da je premalo sredstev namenjenih za odmero cest. Zanima ga, koliko sredstev je za nakup aparata CT Bolnišnica Topolšica zbrala in predlaga, da občina Šoštanj v letošnjem letu nakaže še ostanek denarja, da se bo aparat končno kupil.

Za Muzej usnjarstva zopet predlaga, da gre

muzej pod okrilje države oziroma pokrajine in se občina tako reši stroškov, ki bi jih imela z muzejem.

Nadalje vpraša, zakaj se je za športno igrišče v Pohrastniku namenilo toliko sredstev, saj imajo v KS Skorno-Florjan kar tri igrišča (v Skornem, Pohrastniku in pri baraki).

Ni zasledil sredstev, saj je na eni od prejšnjih sej podal pobudo, da bi bili šoštanjski vrtci brezplačni.

Ker je občina ogromno vlagala in še vlaga v šolo, predlaga, da bi povečali materialne stroške z nakupi računalniške opreme za vse učitelje.

Župan **Darko Menih** odgovori, da bodo sredstva, ki še manjkajo bolnišnici Topolšica za nakup CT aparata, odobrilo Ministrstvo za zdravje.

Glede Muzeja usnjarstva pove, da bodo poskušali Muzej usnjarstva spraviti pod okrilje države in upa, da bodo uspešni.

Glede pripombe o gasilskih društvih se strinja in upa, da bodo poskušali odobriti več sredstev.

Kar se tiče šole pove, da so kabineti v šoli dobro opremljeni in jim občina 100 % pokriva materialne stroške.

Za odmero cest so namenili nekaj več sredstev.

Glede toplifikacije v Lokovici pa pove, da je bil projekt narejen že pred leti in da je prav, da tudi spodnjim Lokovičanom na podlagi starega projekta zgradijo toplovod. Ravno tako bo potrebno razmisliti za Ravne, da jim bodo poskušali zgraditi toplovod.

Za opremljenost sejne dvorane pa pove, da bodo o tem razmislili. Na razpis za pravniko niso dobili ustreznega kadra in bodo razpis ponovili.

O slednjem direktorica občinske uprave **Darja Medved** doda, da so v objavo dali razpis za pravniko, vendar so dobili samo dve prijavi, ki pa ne ustrezata pogojem, saj imata premalo delovne dobe. Razpis bodo ponovili in ga objavili širše, če pa tudi takrat nobeden kandidat ne bo izpolnjeval pogojev, bodo v ponovni objavi skrajšali čas delovnih izkušenj. Pripravljajo pa tudi razpis za novega sodelavca za področje projektov in investicij v mesecu septembra. Nabave računalniške opreme bo v letu 2009 manj, vendar to ne pomeni, da ne bodo nabavili opreme za nove sodelavce. Za sejno dvorano pa imajo v letošnjem planu, da bodo nabavili ustrezno opremo. Kar se tiče snemanja sej pove, da so te stvari zelo drage in da jim bodo na eni od naslednjih sej predstavili ponudbe in se bodo sami odločili, ali se nameni iz proračuna denar za snemanje sej.

Nato župan še odgovori, da je za športno

igrišče Pohrastnik planirana obnova črt in označb na igrišču ter postavitve manjše brunarice, ki bi bila namenjena za slačilnico.

Za brezplačne vrtce pa pove, da je sedaj ministrstvo odobrilo brezplačen vrtec za drugega otroka, kar za občino Šoštanj pomeni, da je sedaj vrtec polno zaseden z vpisom za naslednje šolsko leto. V razgovoru z ravnateljico vrtca ga. Mileno Brusnjak bo potrebno otrokom zagotoviti prostore še za dva oddelka. V prihajajočem času imajo predviden denar za idejni projekt novega vrtca, ki bi bil na prostoru, kjer je sedaj bivša Biba Roeck šola. Ogleдали so si tudi trenutno stanje te šole in bodo v delu šole šli v rekonstrukcijo spodnjih prostorov, da zagotovijo, še dva oddelka. Vrtec je poln, otrok pa ne bodo zavračali.

Svetnik in podžupan **Drago Koren** ima dodaten odgovor na pripombo svetnika Milana Kopusarja glede toplovoda v spodnji Lokovici. Že v prvi fazi je bilo dogovorjeno, da se investicija začasno prekine za dve leti in se nato nadaljuje druga faza topolifikacije. Interes prebivalcev je velik in bi bilo res škoda, če ga ne bi dokončali. Glede šoštanjске šole pove, da je zelo lepa in so jim v letošnjem letu sredstva že povečali za 5 %. Težava je v tem, da je šola zelo dobra in ima veliko nadstandardov, za katera ministrstvo ne prispeva dodatnih sredstev.

Svetnik **Franc Sevcnikar** se strinja z svetnikom Milanom Kopusarjem in meni, da bi bilo potrebno izgradnjo toplovoda pogledati širše in jo rešiti sistemsko tako, da bodo vsi krajanje zadovoljni.

Darko Menih pove, da bodo o tem razmislili in bodo to tudi rešili sistemsko ter ga zgradili tako daleč, koliko se bo dalo.

Svetnik Kopusar še enkrat poudari, da je potrebno pogledati, koliko bi ta priključek toplovoda stal za eno hišo. Zgraditi ne bo težko, problem pa jih bo vzdrževati. Ni proti temu in tudi krajanje Gaberk so želeli imeti toplovod, vendar je ekonomski izračun pokazal, da ga ne bi bilo smotno zgraditi. Želi imeti jasne številke, koliko bo ta investicija stala.

Svetnik **Drago Kotnik** doda, da so pred časom imeli pred seboj poročilo o vzdrževanju teh toplovodnih vodov, iz katerega so razbrali, da je stari toplovod, ki so ga udarniško naredili, narejen dosti boljše kot novi. Problem je v nadzoru pri gradnji in ta nadzor bi moral biti boljši, potem pa ne bi bilo toliko sredstev namenjenih za vzdrževanje in popravilo le-teh.

Potem so svetniki osnutek dokumenta soglasno potrdili.

Nato so sbetniki prešli na obravnavo predloga odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Velenje za obdobje 1986-2000, dopolnjenega leta 1989 in srednjeročnega družbenega plana Občine Velenje za obdobje 1986 do 1990 za območje Občine Šoštanj, dopolnitve v letu 2004, spremembe in dopolnitve za območje TEŠ v letu 2007 so svetniki dobili z gradivom.

Obrazložitev je podala krajinska arhitektinja **Saša Piano**, izdelovalka prostorskega plana in pove, da se ta odlok nanaša na veljavni odlok o prostorskem planu in spreminja tiste vsebine sprememb, ki so bile predstavljene v prvem členu. Posledično so morali zaradi teh sprememb narediti nove grafične karte, ki so bile v gradivu priložene. Opozori na napako v 9. členu, in sicer se novo dodano poglavje 10.3 imenuje »Usmeritve za izdelavo OPPN, ki se glasi.«

10.3. Usmeritve za izdelavo občinskih podrobnih prostorskih načrto.

V razpravi je najprej svetnik **Petra Radoja** izrazil zanimanje glede usmeritve in priključitve obvoznice preko zemljišča bivšega Elkroja, ki je v lasti TEŠ-a in če se bo rušilo, ali je v poznejši fazi predvidena izgradnja česa drugega, ter ali lahko to zemljišče, če bo res prišlo do obvoznice, rezervirajo.

V prometni ureditvi lepo piše, da je za obstoječo dostopno cesto v zaledju potrebno ustrezno nadomestiti. Dostopnost območja je potrebno zagotavljati ves čas. Pove, da imajo prebivalci že sedaj težave z dostopnostjo, saj je cesta v obupnem stanju.

Obvestil je že medobčinski inšpektorat, da delavci, ki delajo na gradbišču, nimajo zagotovljenih sanitarij in ustreznega odvoza smeti, vendar mu do sedaj še niso odgovorili. Tam sedaj nastaja ogromno odlagališče odpadkov. Zanima ga, ali lahko TEŠ kot glavni investitor tudi v bodoče prevzame odgovornost za izvajalce in poskušajo te omenjene probleme sanirati.

Branko Debeljak, predstavnik TEŠ-a

pove, da so za obvoznico in za cesto v zaledje naročili projekt, ki predvideva rondo in bo z odcepom omogočil dostop do zaledja. Cesta v zaledje je predvidena tako, da bo cesta do Osmice potekala po obstoječi trasi, naprej pa imajo dve varianti, in sicer, da bi cesta potekala desno mimo hladilnega stolpa ali pa po cesti mimo Osmice naprej po stari poti, kot je bila nekoč, naravnost v hrib in nad merilno regulacijsko postajo bi se nato priključila na obstoječo cesto. Če se bodo odločili za to varianto, bo v času gradnje nemoteno omogočen dostop do zaledja. Glede problematike izvajalca SCT pa pove, da TEŠ ni naročnik, ampak je GEOPLIN in ga bodo na to opozorili. Glede izvajalcev, ki bodo delali za TEŠ, so na gradbišču odgovorni oni in bodo zagotovili, da bo gradbišče ustrezno zagrajeno, varovano, priskrbljeno za sanitarije, vodo in s kesoni za odpadke. To so dolžni zagotoviti, kar bo vključeno v pogodbi.

Ker ni bilo več razprave, so svetniki potrdili dokument in se lotili nadaljevanje teme z odlokom o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za prostorsko ureditev skupnega pomena za hladilni stolp in dimnik bloka 6 TEŠ. Kratko obrazložitev odloka je podala svetovalka za okolje in prostor **Veronika Hajnrihar**, ki pove, da je podrobni občinski prostorski načrt za prostorsko ureditev skupnega pomena za hladilni stolp in dimnik bloka 6 TEŠ izdelal ZUM urbanizem, planiranje, projektiranje d.o.o.

V razpravi je **Drago Kotnik** povedal, da je direktor TEŠ-a dr. Uroš Rotnik na eni od prejšnjih sejah povedal, da je mogoče, da dimnika ne bo in ga zanima, kako je s tem.

Branko Debeljak, predstavnik TEŠ-a odgovori, da res obstaja možnost, da dimnika ne bi bilo, vendar v fazi, v kateri se prostorski akti nahajajo, še sedaj nimajo jasnega odgovora. Opravljene so bile različne študije, na eno pa še čakajo. Ko bodo imeli rezultate vseh študij, bo padla odločitev, ali bo hladilni stolp z dimnikom ali brez.

Nato so svetniki soglasno potrdili tudi ta dokument.

V nadaljevanju je skozi sito občinskega sveta šel še odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o priznanjih Občine Šoštanj in pravilnik o vrednotenju programov organizacij in društev na področju humanitarnih in invalidskih dejavnosti ter ostalih neprofitnih organizacij, društev, združenj in zvez v občini Šoštanj, so svetniki dobili z gradivom.

Malo več razprave pa je terjal sklep o sprejemu stališč do referendumskega vprašanja na posvetovalnem referendumu o območjih in imenih pokrajin v Sloveniji ter statusu Mestne občine Ljubljana. Najprej je župan povzel, da je sedaj prilika, da se odločijo za SAŠA pokrajino. Meni, da lahko v povezavi skupaj s Savinjšani tvorijo zelo močno pokrajino, ki že sedaj zelo dobro deluje.

Nato je svetnica **Vilma Fecce** izpostavila, da je že na prejšnji seji povedala svoje mnenje glede referenduma in se ne strinja s stavkom župana, da se danes odločajo o regiji, saj se bodo volivci na referendumu odločili po svoje. Ne ve, kaj bodo imeli od tega, kakšne bodo dodatne prednosti in slabosti, kaj več in kaj manj bodo od tega imeli, kako se bodo regijski centri financirali. Je neodgovorno, da sedaj o tem glasuje, saj nima nobene vloge, ali glasuje ali ne, saj se bodo o referendumu odločili občani. Pri glasovanju se bo vzdržala.

Darko Menih ji je odgovoril, da se je v prejšnjem kontekstu postavil v vlogo volivca in ne v vlogo župana.

Svetnik **Milan Kopusar** se strinja z županom v tistem delu, da že sedaj v SAŠA regiji delo poteka zelo dobro, vendar meni, da je prišlo do sprejema pokrajin v času, ko se bližajo volitve in da bi si sedanja vlada, ki ni ničesar naredila, s tem oprala roke. V tem je toliko nejasnosti, da sam o tem sklepu ne bo glasoval.

Svetnik **Vojko Krneža** meni, da je prav, da o tem razpravljajo, saj je osnova za boljšo in lepšo prihodnost. Replicira svetnici

hse Moč energije

ČESTITAMO! ŽIVITE NA DOBREM STIČIŠČU ENERGIJ.
 Ponos Šoštanja izvira iz pomena dobrih energij. Termoelektrarna Šoštanj je pomemben člen v zanesljivi energetske oskrbi Slovenije. Hvala, ker skupaj z nami stavite na prijazno sožitje! Ob prazniku občine Šoštanj skupaj stavimo na pogled naprej.

www.hse.si

Vilmi Fece in svetniku Milanu Kopusarju in meni da bi danes bilo potrebno o tem bolj resno razpravljati. Ko so še bili pod občino Velenje so poslušali očitke, da so manj vredni in da nimajo razvoja. Ko so se odločili za samostojno občino, se je občina Šoštanj pričela razvijati na vseh področjih. Z ustanovitvijo pokrajin se bo pričel hitrejši in večji razvoj, predvsem pa racionalna raba davkoplačevalskega denarja. Z ustanovitvijo pokrajin se ne bodo odpirala nova delovna mesta, ampak se bodo iz državnega nivoja na pokrajinske preneslo 4400 delovnih mest. V SAŠA pokrajini bi bilo 150 delovnih mest. Največ vprašan se pojavlja, kako bo z sofinanciranjem pokrajin in za SAŠA regijo to pomeni 31.834.574 EUR. Pokrajine bodo zelo pridobile na razvoju šolstva, zdravstva in imeli bodo pokrajinsko bolnišnico. Referendum o pokrajinah podpira 86 % županov in upa, da bodo do teh pokrajin prišli. Sam bo ta sklep podprl in prav je, da občani vedo, da so se o tem odločili.

Fecetova nato odgovori, da ne ve, koliko delovnih mest dobijo v Šoštanj in pove, da bi bila takoj za to, če bi glasovali o 150 delovnih mest v gospodarstvu. Vlada bi si lahko že v tem času pridobila jasna stališča, ne pa da so to prelevili v breme prebivalcev. Zaradi nedorečenih stvari ima pomisleke in se danes o tem noče izjasniti.

Svetnika **Draga Kotnika** pa zanima, kaj točno bo dobila od tega občina Šoštanj in koliko konkretnih sredstev. Meni, da strokovnjak, ki stanuje in hodi v službo v Ljubljani, ne bo prišel delat v Šoštanj.

Milan Kopusar meni, da je denar, ki ga je svetnik Vojko Krneža omenil, premalo, saj ga je komaj toliko, kot je vreden trije Šoštanjski proračuni.

Svetnik **Drago Koren** pove, da je škoda, da bo v nedeljo referendum in da bodo ljudje o tem glasovali. V končni fazi bodo o pokrajinah odločali poslanci. Koliko bo dobila občina Šoštanj od tega, meni, da ničesar, saj bo vse dobila pokrajina. Za občine se ne bo ničesar spremenilo in bodo delale enako, kot do sedaj. Pri pokrajinah gre predvsem prenos nalog in zaposlenih s strani države na pokrajine. Uvedba pokrajin pa tudi ne zagotavlja boljšega razvoja in ne bo predvidenih dodatnih sredstev.

Svetnika **Janka Zacirkovnika** zanima, kaj bi se zgodilo, če Svet danes tega sklepa ne sprejme. Odgovora v gradivu ni našel.

Svetnik **Branko Sevcnikar** meni, da so vsi za SAŠA regijo, vendar se mu vsebinsko vprašanje postavlja drugje in želi, da bi imeli čim manj pokrajin. Žalostno je, da zadeve niso mogli urediti v parlamentu.

Po končani razpravi so svetniki potrdili predlagani sklep.

Pri sprejemanju sklepa o soglasju k pričet-

ku postopka izločitve enote vrtca Šmartno ob Paki iz javnega vzgojno varstvenega zavoda Vrtca Šoštanj, je k obrazložitvi **Alenka Podgoršek** povedala, da že kar nekaj časa obstaja želja, da se vrtec Šmartno ob Paki izloči iz vrtca Šoštanj. Krajanom Šmartnega ob Paki je bilo odveč, da morajo svoje otroke vpisovati v Šoštanju. Svojo namero so že nakazali v lanskem letu. Želijo, da pedagoški del prične z delom s 1. 9. 2008, finančni pa bi pričel z delom s 1. 1. 2009. Predlagajo, da se za ta namen ustanovi posebna komisija, v katero bi bili imenovani po en predstavnik občine Šoštanj, občine Šmartno ob Paki, predstavnik vrtca Šoštanj in Šmartnega ob Paki.

Milena Brusnjak, ravnateljica Vrtca Šoštanj pove, da je želja občanov Šmartnega po svojem vrtcu prisotna že kar nekaj časa, vendar Alenko Podgoršek popravi in pove, da staršem ob vpisu otrok ni bilo potrebno hoditi v Šoštanj, saj so imeli vpis otrok tudi v Občini Šmartno Paki. Vzrok za izključitev vrtca je verjetno politična volja. Sedem oddelkov se bo priključilo šoli v Šmartnem ob Paki, z ravnateljem pa sta se že pogovarjala o sistemizaciji zaposlenih. Na obeh občinah je sedaj naloga, da spremenijo akte o ustanovitvi, vendar se ne strinja, da prične z delom v Šmartnem pedagoški del s 1. 9., finančni del pa še ostane pod Šoštanj. Potrebna bodo nova delovna mesta in s tem ekonomska cena vrtca v Šmartnem ne bo zdržala. Ko se bodo odločili, želi, da izloči pedagoški in finančni del hkrati. V nasprotnem primeru ne bo mogla prevzeti odgovornosti za nastalo. O tem se je govorilo že celo leto in to, kar danes sprejemajo, bi se lahko sprejelo že septembra 2007 in v tem času bi lahko postopki stekli ter bile stvari do danes urejene. **Darja Medved**, direktorica občinske uprave pove, da se z ravnateljico Mileno Brusnjak popolnoma strinja, da morata iti oba dela skupaj. Delitveno bilanco bo morala narediti revizijska hiša, ki jo bodo izbrali. Nastale stroške pa nosi pobudnik.

Svetnica **Vilma Fece** se strinja, da brez revizijske hiše ne bo šlo in želi, da bodo otroci v vrtcu v Šmartnem imeli enakovreden status, kot so ga imeli v Šoštanju, kjer se ve, da se za otroke veliko nameni, saj so otroci naša prihodnost. Ima pomisleke, saj bo vrtec v sklopu šole in s sedanjo novelo o nagrajevanju uslužbencev, kjer se je naredila razlika v šolstvu in vrtcu. Želi, da jim uspe sozvočje med vrtcem in šolo in da bodo otroci od tega kaj imeli.

Na koncu je župan povzel in predlagal, da postopki stečejo tako, da s 1. 9. 2008 do izločitve pedagoškega dela še ne bo prišlo, ampak v naslednjem letu, 1. 1. 2009, skupaj s finančnim delom. Svetniki so ti potrdili in prešli na naslednjo točko, vprašanja ter pobude.

Pobude in vprašanja svetnikov.

Svetnik **Janko Zacirkovnik** ponovno poda pobudo oziroma zahtevo za ureditev prometa po Aškerčevi cesti, ki jo je podal na 8. redni seji Sveta Občine. Prebivalci Aškerčeve ceste želijo, da se promet uredi v prejšnje stanje, kot to določa 4. člen Uradnega lista Občine Šoštanj št. 1, ki govori, da se odvija promet po tej cesti enosmerno in prepoved prometa s tovornimi vozili. Takratni odgovor občinske uprave je bil, da se bo v začetku leta izdelala študija prometne ureditve v Šoštanju, ki bo tudi pokazala optimalno rešitev odseka Aškerčeve ceste. Krajanji s tem odgovorom niso bili zadovoljni, vendar so čakali, kaj bo pokazala študija. Ker se do danes ni spremenilo ničesar, zahtevajo, da se promet uredi v prejšnje stanje, kot to odreja že omenjeni Uradni list, v nasprotnem primeru bodo to zahtevali z akcijo zbiranja podpisov ali z drugo obliko nepokorščine. Razmere so nevzdržne, sploh zaradi tovornega prometa, saj se pešec na ozki cesti, ki je brez pločnikov, nima kam umakniti.

Svetnik **Drago Kotnik** pove, da si je direktor Komunalnega podjetja v Velenju v lanskem letu izplačal preveč plače in ga zanima, ali je že vrnil denar.

Krajanji Gaberk in Pristave se napajajo z vodo, ki teče po azbestnih ceveh in ga zanima, koliko je še teh cevi in kdaj jih bodo zamenjali.

Poda tudi pobudo, da se sredstva, ki so jih vložili za Golte, omogočijo otrokom, ki si ne morejo kupiti kart, brezplačne oziroma cenejše vstopnice za nakup smučarskih kart.

Na koncu poda pobudo, da se uredi enotna označba mesta z imeni cest in zgradb.

Župan Darko Menih pove, da je bila v tednu pred sejo na Golteh podpisana pogodba o prodaji deleža italijanskega lastnika, ki ga je sedaj kupilo podjetje PV Invest Velenje, ki je sedaj večinski lastnik. Ideja za nakup cenejših kart za šolo in šolarje je dobra in se bodo o tem dogovarjali kasneje.

Glede označb za mesto pa pove, da so v proračunu namenja sredstva in se že izdeluje študija.

Po temu in krajši informaciji o problematiki odlagališča odpadkov v Velenju, ter vabilu svetnice Fecetove na prireditve KS Šoštanj na Noč pod kostanju, je bila seja zaključena.

MIŠMAŠ

OBČANKAM IN OBČANOM ŽELIMO SLADKO PRAZNOVANJE

OBČANKAM IN OBČANOM ČESTITAMO OB
OBČINSKEM PRAZNIKU!

KRAJEVNA SKUPNOST ŠOŠTANJ

vas vabi na prireditev

ŠOŠTANJ PRAZNUJE

športno, kulturno in zabavno srečanje šoštanjskih občanov

sobota, 4. oktober 2008, od 15. ure dalje

OBNOVLJENO KOŠARKARSKO IGRIŠČE ZA ŠPORTNO DVORANO ŠOŠTANJ:

15:00 - Turnir v ulični košarki (streetball) ekip 3+1

Soorganizator: Mladinsko kulturni center Šoštanj. Prijave za turnir: 051/358-398 ali mksostanji@gmail.com. Prijavnine ni, bodo pa nagrade za najboljše ekipe!

PARK OB ŠPORTNI DVORANI ŠOŠTANJ:

16:00 - Družabno srečanje, koncert Pihalnega orkestra Zarja in pobratene godbe iz avstrijskega Strassa, prihod Tresimirja, zabavni večer z ansamblom Danija Gregorca (Juke box)

PRIREDITEV ŠOŠTANJ PRAZNUJE JE VSEBINSKO POVEZANA Z ZAKLJUČNO
PRIREDITVIJO OB 60-LETNICI KOŠARKE V ŠALEŠKI DOLINI

ZA OKREPČILO IN DOBRO ZABAVO BO POSKRBLJENO,
ZATO VABLJENI NA SKUPNO PRAZNOVANJE!

KRAJEVNA SKUPNOST ŠOŠTANJ TELEFON: 03 897-2770
TRG SVOBODE 5 INTERNET: WWW.KS-SOSTANJ.SI
3325 ŠOŠTANJ EMAIL: INFO@KS-SOSTANJ.SI

Občankam in občanom
občine Šoštanj čestitamo
za praznik.

Komunalno
podjetje
Velenje

www.lingua.si

JEZIKOVNI TEČAJI
angleščina, nemščina,
francoščina,
italijanščina, španščina

PREVAJANJE
DOMAČI UČITELJ

Prijave in informacije
do 26. septembra!

Tel.: 03 891 13 15
GSM: 031 606 210

Lingua
Jezikovna šola

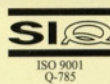

ZA UREJENO OKOLJE

ČESTITAMO ZA OBČINSKI
PRAZNIK!

VRTNARSTVO

GRADNJE

PODJETJE ZA UREJANJE PROSTORA d.d.
Koroška cesta 40/a, 3320 Velenje

tel: 03/896-87-00, fax: 03/896-87-60, E-info@pup.si

Rad imam modro, delujem modro

Intervju z Darkom Menihom, županom občine Šoštanj.

Foto: Dejan Tonkli

Bliža se občinski praznik. Ob praznikih se veselimo doseženega, a hkrati delamo načrte za bodočnost. Kaj bi lahko rekli o preteklih dveh letih vašega županovanja? Vam je delo na takem položaju v veselje in ponos, ali ste obremenjeni z odgovornostjo in pozornostjo, ki jo zbuja kot župan?

Teče drugo leto mojega županovanja. Kot veste, sem prej delal na šoli. Po srcu sem še vedno pedagog, kar pa ne izključuje profesionalnosti sedanjih zaposlitev. Vedno sem rad delal z ljudmi in jim pomagal tako ali drugače. Na šoli sem se družil z nekoliko drugačno populacijo kot zdaj na občini, zato je bilo tudi reševanje takratnih težav omejeno le na šolski prostor. V novi službi velja služnost širši skupnosti. Tu ne nastopajo samo problemi otrok, staršev in učiteljev. To me še bolj motivira pri reševanju raznih vprašanj. Trudim se po najboljših močeh. Če sem na prireditve povabljen, se jih rad udeležim, če mi le dopušča čas. Na ta način sem direktno v stiku z občani, z njihovimi problemi in željami.

Verjetno ste z vsakim projektom, ki vam ga je uspelo do sedaj uresničiti, nekje v mislih odključali vaš predvolilni program. Lahko naštejete, kaj od začrtanega je bilo v teh dveh letih že realiziranega?

Predvolilne obljube postopoma uresničujemo. Stvari niso končane čez noč, za nekatere je potrebno več časa.

Dom za starejše občane

Prihodni teden bo postavljen temeljni kamen za izgradnjo. Vesel sem, da smo dobili koncesijo v Občini Šoštanj, čeprav nekaterim to ni všeč. Osebno sem zadovoljen, da bomo na ta način pomagali starejši populaciji. Dom bo stal v Dolini meseca v Topolšici, kjer je zelo prijetno. V prihodnosti imamo v načrtu tudi izgradnjo varovanih hiš. Ne smemo pozabiti, da bo z odprtjem doma na voljo 70 delovnih mest. To je za Občino Šoštanj veliko. Dom bo gradil PV Invest, ki je bil najuspešnejši na razpisu in bo tudi financiral izgradnjo. V prihodnjem letu naj bi bil dom že vseljiv.

Muzej usnjarstva

V življenje smo v tem obdobju spravili tudi gradnjo Muzeja usnjarstva. Projekt se je vlekel že nekaj časa, zdaj pa smo zbrali potrebne moči in gradnja teče tudi s pomočjo evropskih sredstev, ki

smo jih uspeli pridobiti na razpisih. Prva faza bo končana naslednje leto konec februarja.

Oživitve kulturne dediščine

Za kulturno dediščino bomo kar nekaj postorili. V Šoštanju so živeli možje, ki jim je potrebno dati pravo mesto. V planu je postavitve Kajuhove spominske sobe, in sicer v hiši, kjer je živel. Poteka obnova Mayerjeve vile, v kateri bo stalna Napotnikova zbirka, zbirka starin gospoda Zvoneta Čebula in Viktorja Kojca. Tudi obnova NOB spomenikov je v teku.

»Asfaltna« politika

Ceste so glede na razvejanost občine nujne. Veliko jih je. Skušamo poskrbeti za vse. V tem obdobju smo kompletno obnovili Primorsko cesto, nekaj cest po samem mestu Šoštanju in veliko po ostalih KS. V kratkem bomo začeli z deli na cesti skozi Metleče in od Raven proti Zavodnjam do odcepa za Topolšico. Dokončujemo dela na cesti v Skornem, ki so bila vmes prekinjena zaradi določenih nesoglasij.

Infrastruktura

V ta namen smo porabili že veliko denarja, časa in truda. V tem tednu smo odprli fekalno kanalizacijsko omrežje območja Gaberk IV/a in b faza, krajevni plinovod v KS Gaberke in del vodovoda - primarni vodovod, severna veja I. faza. Projekti so bili zelo zahtevni.

V izgradnji je kanalizacija v delu Topolšice, Lajš in tudi Pohrastnik bo rešen. Boli me to, da infrastruktura, kot je kanalizacija v Šoštanju, ni zgrajena, čeprav imajo čistilno napravo pred nosom. Zato smo se načrtno lotili teh del.

Vodovodi

Pred kratkim je bil obnovljen vodovod na Lomu. Pereče so Ravne, kjer je porazna oskrba z vodo, najnižja v občini. Izdelan je projekt za ravensko vejo, ki bo potekal v več fazah. Gradbeno dovoljenje je že pridobljeno.

Šolstvo

Popolnoma smo obnovili šolo v Topolšici, ki je dobila izredno lepo podobo, rešena je fasada in zamenjana so okna in streha. Notranjost šole bomo sproti vzdrževali.

Urejevanje okolja in razsvetljava

V teh dneh bo otvoritev v Lokovici, kjer je postavljena razsvetljava od Premogovnika Velenje do Gasilskega doma v Lokovici. Nekaj smo postorili na parkiriščih po Šoštanju, in sicer na stari črpalki in na Koroški cesti. Projektna dokumentacija za Aškerčevo cesto je gotova. Največ parkirišč pa bomo pridobili pri novem trgovskem centru.

Zdravstvo

V zdravstvenem domu smo končali s prenovo laboratorija in otroškega dispanzerja. Narejen je projekt za preurejen vhod in del hodnika. Planirano je tudi dvigalo za manj mobilne občane. Zavzemam se za to, da bi dobil ZD Šoštanj več splošnih specialističnih zdravnikov. Zdajšnje stanje je porazno. V Šoštanju je 82 % izpolnjenosti glede na to, kar nam pripada, v primerjavi z Velenjem, kjer je pokritost okoli 113 %. Načrtujemo podelitev koncesij, za to moramo dobiti nekaj dovoljen od ministrstva, a tudi Zdravstveni dom Velenje mora reči svoje. Upam, da nas ne bodo ovirali in bodo znali prisluhniti. Dogovorjeno je za okulistično ambulanto, vključno s prodajo očal.

Gotovo nekateri projekti še tečejo, ali pa jih vsaj premlivate v glavi.

Velik poudarek dajemo združitvi vseh treh vrtcev, vendar je nekaj zakonskih ovir. Nimamo še idejnega projekta. Vrtec bi bil v prostorih stare Osnovne šole Bibe Röcka. Pričakujem, da bomo v prihodnjih mesecih naredili idejni projekt. Dogovori že tečejo.

Veliko dela in denarja bo potrebno vložiti v toplifikacijo Lokovice. Moti me, da občina nima tega v vseh KS, vsaj do tistih višin, kjer bi bilo možno, saj imamo elektrarno v naši občini. Kaže, da do sedaj ni bilo pravega interesa nekaterih ljudi. Okoli 80 gospodinjstev v spodnji Lokovici je zainteresiranih, imeli smo že uvodne sestanke. Letos bo urejena dokumentacija, v naslednjem letu bomo pridobili gradbeno dovoljenje in začeli z deli.

Tudi Ravne si želijo toplifikacijo in še kateri kraji v občini. Gledali bomo na to, da se bo do tam, kjer se bo lahko, toplovod tudi pripeljal.

Trgovski center je v Šoštanju nujen potreben. Izkazalo se je, da smo imeli kar nekaj težav s pridobitvijo prostora in z ostalimi dogovori. Z veseljem ugo-

tavljam, da je teh težav konec. Izvajalec bo podpisal pogodbo v teh dneh. Gradili bomo Tuš trgovino oziroma center, ki bo imel svoje lokale. Na vrhu centra bo kegljišče in fitness center, ki ju bomo prestavili iz elektrarne. Najprej je treba na bazenu prestaviti toplovodno podpostajo, kar načrtujemo nekje do decembra. Nekatera dela, ki so obrobna za to podpostajo, pa se bodo začela takoj.

Verjetno se pri delu in načrtovanju odpirajo vedno nove poti in potrebe?

Postorili smo veliko stvari, ki so manjšega značaja, in sem razočaran, ker ljudje tega ne opazijo. Med te pridobitve sodijo gotovo parkirišča, rušenje dveh starih hiš, ki sta kvarili videz, priprave za tržnico pa urejena Levstikova cesta. Tudi Primorska cesta, ki je bila v planu že v prejšnjem obdobju, je bila načrtovana samo za preplastitev. Tu smo naredili ogromen poseg, saj smo uredili vso infrastrukturo. Urediti je treba le še ločen most za pešce. Projekt je že gotov.

Zelo me boli, da smo morali zapreti vrata šole v Zavodnjah. Meni kot pedagogu je za to verjetno najbolj žal. Še vedno upam, da se bo šola znova odprla, do takrat jo bomo vzdrževali. V prvi fazi je v njej načrtovana razstava kipov Male Napotnikove galerije in organizacija Cicibanovih uric.

Tudi za Bele Vode, kjer je šola prav tako zaprta, razmišljamo o novih vsebinah. Menim, da je ta objekt in prostor najbolj primeren za šole v naravi in tabore s poudarkom na ekologiji, ker lahko praktično predstavimo vse: od premoga, električne energije, ravnanja z odpadki, zaščito okolja preko projekta Smrekovec, lovstvo – praktično cel življenjski krog.

V glavnem sva naštevata tako imenovane »občinske« projekte, verjetno jih veliko teče v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi, ki jih je v občini devet. Kakšne so vaše izkušnje z delom po krajevnih skupnostih?

Sodelovanje s krajevnimi skupnostmi je dobro. Pohvaliti moram predsednike in svetnike. Velikokrat sem povabljen na sestanke, vsak kraj ima svojo specifiko. Društva po krajevnih skupnostih so zelo aktivna. Občina skrbi zanje preko zagotavljanja prostora, a tudi z gradnjo domov za krajane, kjer jih ni. Dom v Ravnah je v fazi pridobivanja gradbene dovoljenja. V Topolšici bo združen dom za krajane in z gasilskim domom,

ki je po dolgih usklajevanjih predviden v okolici vrtnarije. Dom v Florjanu je bil lani predan namenu. Drugod so domovi že narejeni oziroma so v sklopu drugih dejavnosti. Po krajevnih skupnostih se velika skrb posveča tudi kulturni dediščini, zato želimo ustvariti skupno kulturno turistično ponudbo, ki bo bolj transparentna. V Šentvidu delajo del vodovoda, seveda pa so povsod po krajih vedno na udaru ceste, ki so velik strošek. Srečo imamo, da zadnja neurja niso naredila prevelike škode.

Vidimo vas na mnogih prireditvah, ki jih organizirajo društva. Ste na nek način zelo »ljudski« človek, povsod dobrodošel. Kakšno se vam zdi sodelovanje z društvi v občini in na sploh položaj društev dandanes, ko ni nič več zastoj oziroma je skupnega duha čedalje manj?

Res smo ponosni na društva, ki nas presenečajo s svojimi aktivnostmi. Od občine dobivajo sredstva na razpisu, pa še kakšen sponzor se najde. Naj posebej omenim Pihalni orkester Zarja, takoj za njim Mešani pevski zbor Svoboda in seveda ostali pevski zbori ter skupine. Pomagamo gasilskim društvom predvsem z opremo in nabavo avtomobilov, saj so gasilci prvi, ki pridejo na pomoč v nesreči. Pri nabavi opreme sta veliko pomagala tudi Premogovnik Velenje in Termoelektrarna Šoštanj, zato se bi jima rad ob tej priliki še enkrat zahvalil. Podpisana je pogodba z vsemi štirimi gasilskimi društvi, tako da se ve vnaprej, kdo, kaj in kdaj dobi.

Malo pa sem nad Šoštanjem razočaran zaradi neke apatičnosti ali nezanimanja, kar se kulturnega in tudi sicer dogajanja tiče. Ni nekega pravega odziva. Tudi Zavod za kulturo Šoštanj se zelo trudi s prireditvami, ki so kvalitetne, pa pre malo opažene in obiskane. Mislim, da je tu treba vztrajati in vzgajati tudi preko šol in društev. Naj omenim ob tem vandalizem, čeprav se ne tiče društev, se pa tiče utripa mesta. Hudo mi je, ker imajo mladi zdaj na razpolago dve športni dvorani, TVD Partizan, dve igrišči, delali bomo športni park pod Vilo Široko, ob jezeru so na voljo aktivnosti, a nekateri svojo odvečno energijo še vedno sproščajo preko uničevanja skupne lastnine. Vabim jih, da energijo sproščajo s športnimi aktivnostmi, saj so športna društva izredno aktivna in dobro organizirana. Košarkarski klub Elektra praznuje letos šestdeset let uspešnega delovanja. Čestitam.

Nič ali pa skoraj nič se nisva dotaknila sociale oziroma socialnega položaja v občini.

Tudi na področju sociale mislim, da imamo na občini posluh in rešujemo probleme, kolikor zmoremo sproti. Pomagamo finančno, materialno in z nasveti. Skrbimo tudi za stanovanja, čeprav so potrebe po stanovanjih veliko večje, kot so realne zmožnosti. Čakalna lista je kar dolga. Ustanovljena je tudi Pisarna centra za socialno delo, ki je v občinskih prostorih in dobro obiskana. Financirana je s stani občine in obratuje ob sredah. Veseli smo, da se je lepo prijel in se naši občani poslužujejo storitev v domači občini.

Kaj pa kultura, turizem in šport? Govori se o skupnem zavodu. Se vam zdi, da jih lahko povežemo ali nekatere stvari ne gredo v skupni koš?

Z Zavodom za kulturo smo zadovoljni, pojavlja pa se vprašanje turizma in športa, čeprav imata trenutno oba vsak svojo zvezo. V bistvu so do sedaj tekla samo iskanja možnosti in variant. Moramo najti primerno obliko, kaj združiti, ker želimo samo najbolje. Če se nam nekaj ne bo zdelo v redu, k temu ne bomo pristopili. Pozanimali smo se že v okolju, a so odzivi različni. Tudi mladinski center je velik problem, ker trenutno nimamo primernih prostorov. Vztrajno jih iščemo.

Kako gleda občina na kmetijstvo kot vejo gospodarstva?

Kmetijstvo je ena od panog, ki je za življenje občine nujno potrebna. Pomagamo s sofinanciranjem, kjer se pojavi potreba. Smo pa tu, če nas potrebujejo, in lepo sodelujemo tudi s Kmetijsko zadrugo Šaleška dolina.

Šoštanju se obeta velik zalogaj: izgradnja bloka VI Termoelektrarne Šoštanj. Lahko kaj poveste o preteklih dogodkih in kakšna bo vloga občine pri gradnji?

Do sedaj smo pomagali pri hitrejših spremembah prostorskih aktov. Soočeni smo s tem, da se bo gradnja bloka VI začela. To je dejstvo. Šoštanj je ob tem tudi v preteklosti največ pretrpel, saj Sloveniji dajemo kar 1/3 elektrike. Tega se v Termoelektrarni zavedajo. Seveda na občini pomagamo pri načrtovanju izgradnje, da bo potekala neprekinjeno s spremljajočimi ukrepi. Pričakujemo veliko število ljudi iz EU. Leta 2013 bo tu okoli 1500 ljudi. To je za Šoštanj in-

farkt. Že zdaj se pripravljamo na ta do-godek, iščemo rešitve. Bili smo že pri ministru Mateju, ki je obljubil pomoč glede varnosti. V Šoštanju bi morala biti policijska postaja ali pa vsaj oddelek. Vprašanje je tudi zdravstvo in že tečejo dogovori z ministrico, da uvedejo vsaj del dežurne službe. Glede nastanitve delavcev imamo v Šoštanju zanimiv predlog. V sodelovanju z direktorjem Termoelektrarne dr. Urošem Rotnikom so nastale ideje o vodnem mestu na Družmiškem jezeru. Idejni projekt je že narejen. Tudi na Ministrstvu za razvoj so navdušeni. Mesto na jezeru bi zajemalo vso infrastrukturo in bi se tudi energetsko samo vzdrževalo. Ko bi bila dela na bloku VI končana, bi to ostala ena izmed turističnih ponudb občine. Financiranje bi bilo delno možno iz evropskih sredstev, nekaj bi dala elektrarna in še kdo. Pravzaprav niti sam ne vidim, kam bi sicer namestili vse te ljudi. Barakarskega naselja si v Šoštanju ne smemo privoščiti. V naslednjem tednu, če bo minister za okolje na obisku v elektrarni, bomo šli verjetno tudi na ogled.

Kaj pa evropski projekti, ki jih je občina vodila v preteklosti? Kateri so še aktualni?

Za prej ne vem, v času mojega mandata pa smo pridobili sredstva za Muzej usnjarstva in za obnovo Mayerjeve vile. Prijavili se bomo za pridobitev sredstev za vodovod Ravne, ki bo stal okoli 1.500.000 evrov. Na teh razpisih smo kar uspešni.

Ko ste prevzeli funkcijo, se je kar precej govorilo o kadrovskih spremembah, a se mi zdi, da v bistvu ni veliko novega. Tudi o zaposlitvi podžupana je tekla beseda.

Kadrovskih sprememb ni bilo, odšla je samo direktorica uprave, a še ta po lastni želji. V proračunu imamo planirani dve delovni mesti: pravnik in osebo, ki bo skrbela za razpise. V občinskem proračunu je sicer postavka za profesionalnega podžupana, a delo še vedno teče po starem. Z delom občinske uprave sem zelo zadovoljen. Upam si reči, da vedno bolj postaja odprta in vsakomur prijazna. S sodelavci smo se ujeli tako strokovno kot karakterni. Delovno vzdušje je prijetno.

Pred vrati so državnozborske volitve. Tudi vi ste najavili svojo kandidaturo poslanca v DZ. Kaj menite, če boste izvo-

ljeni, kako bo teklo vaše delo na občini in kako v novi funkciji? Je to mogoče?

Volitve za DZ so pred nami. Odločitev je bila težka. V primeru izvolitve županskega dela ne bom zapustil. Sem človek, ki je do sedaj samo enkrat menjal službo. Nikakor ne bi želel zapustiti ali zane-mariti projektov, ki potekajo. Zavedam pa se, da bi bila moja odgovornost do občine in do cele Šaleške doline velika. Biti župan in poslanec istočasno je izredno težko in zahteva veliko odrekanih v osebnem življenju, ni pa nemogoče. Prav gotovo je pa to prednost za dolino, saj lahko direktno vplivaš na pomembne odločitve, koristne za vse tri občine.

Letos je bila za vas okrogla obletnica. Marsikdo vam je ob njej čestital. Se kate-re misli, voščila ali osebe, ki jo je izrekla, posebej spomnite?

(Smeh.) Občinska uprava, to so moji sodelavci, so me že zjutraj zelo presene-tili. Že na parkirišču me je čakal znak z mojo letnico, v pisarni pa topel in prisr-čen sprejem. Seveda sem se veselil tudi s prijatelj in družino. Kar nekaj ljudi se je zvrstilo s čestitkami, pevci ravenskega zbora so mi celo zapeli na občini in tudi Pihalni orkester Zarja mi je prišel zaigrat na dom. Vesel sem bil vsake iskrene želje in občutka, da vendarle nekaterim ljudem nekaj pomenim. Ob tem sem naredil kar nekaj sklepov, ki pa so že itak vodilo mojega življenja: še nadalje biti pošten in odgovoren, truditi se za dobro družine in skupno dobro, ohranjati razumevanje, strpnost in pravičnost.

Letos smo vas celo poletje videvali na delu, res pa je, da ste bili nekaj časa prej odsotni. Zakaj?

Dopusta ni bilo, ker sem imel prej zgo-daj spomladi operacijo. Nisem bil dolgo odsoten, a me je delo vseeno priganja-lo, tako da sem se v bistvu vrnil na delo predčasno. Nisem imel miru doma, ker sem vedel, da me čaka delo. Poleti pa so bili najbolj razočarani domači, ker letos sploh nismo šli na dopust. Moja žena me je vsa vesela pričakala, ko je v časopi-su prebrala, da gremo za nekaj dni na dopust. Seveda sem jo takoj razočaral, ko sem povedal, da je to samo zaradi novinarjev, ki mi niso dali miru in sem moral pač nekaj reči.

V okviru praznovanja Občine Šoštanj se bodo vrstile številne aktivnosti. Tudi odprta in zaključki nekaterih projek-

tov. Nekateri sva že omenila, se bomo veselili še katerih?

Odpri bomo prenovljeni vhod šo-štanjske knjižnice in obnovljeno šolo v Topolšici. Omenil sem že otvoritev v Gaberkah, tudi na Primorski cesti in v Skornem bomo prerezali trak. Nekaj pa bomo predali namenu kasneje, saj dela še tečejo. Otvoritve niso propaganda v prid volitev, ampak so namenjene vese-lju ob zaključenih projektih, ki smo jih delali pošteno in kvalitetno.

Svečana seja Sveta Občine Šoštanj bo 30. septembra. Bo letos naziv častnega občana podeljen?

Predlogi so, a bo odločal o tem še Svet Občine Šoštanj na seji 25. septembra.

Sva katero področje pustila neobdelano oziroma želite še kaj dodati?

Rad bi rekel, da smo tisti, ki delamo za skupno dobro, odgovorni in delovni, tako občinska uprava, svetniki občine, predsedniki KS, svetniki KS in tudi drugi na javnih in izpostavljenih položajih. Skoraj za vsakega si to upam trditi. Zato me moti, da so občani včasih preveč nestrpnji. In jezni. Ustvariti boljše in lepše pogoje življenja v občini je proces, ki traja in ne more biti realiziran čez noč. Tu so še problemi zagotavljanja finančnih sredstev in pridobivanja potrebnih dokumentov in soglasij. Na občino pridejo tudi občani, ki pričakujejo, da bomo mi rešili njihove osebne prepire. Razumeti bi morali, da se ne moremo postaviti na stran samo enega. Kadar se prepirata dva, sta vedno dve resnici. Apeliram na ljudi, da so strpnejši in da poslušajo drug drugega.

Seveda bi priložnost izkoristil in že zdaj čestital vsem občankam in občanom za občinski praznik. Vabim jih k skupnemu ustvarjanju boljše Občine Šoštanj. Upam, da so se udeleževali prireditve, ki so bile ob občinskem prazniku, in se bodo udeležili tudi teh, ki bodo na spo-redu po objavi tega intervjuja. Vabilo za letošnje prireditve je modre barve. Na nek način je to tudi moja barva.

Spoštovani gospod župan, zahvalju-jem se za pogovor in vam čestitam ob prazniku. Hkrati pa želim dobro delo naprej in veliko osebnih in skupnih za-dovoljstev ob rezultatih dela.

Milojka Komprij

Spoštovani Šošanjčanke in Šošanjčani!

V Šaleški dolini znamo iz premoga pridobiti tretjino domače električne energije.

V Premogovniku Velenje smo na to ponosni.

Uresničitev načrtov o gradnji bloka 6 v TEŠ bo dala nov zagon razvoju Šoštanja in cele doline.

V Premogovniku Velenje se tega veselimo.

**OB PRAZNIKU OBČINE ŠOŠTANJ
VAM ISKRENO ČESTITAMO.**

ČUT ZA PRIHODNOST

ČESTITAMO OBČANKAM IN OBČANOM ZA PRAZNIK

Dejavnost družbe sta dva temeljna programska sklopa

1. Naložbeno – nepremičninski programski sklop:

Nepremičnine: oddaja in prodaja stanovanj poslovnih prostorov in garaž.

Naložbe: spodbujanje in sofinanciranje uresničevanja podjetniških idej in rasti podjetij, kar financiramo s prostim denarnim tokom iz oddaje in prodaje nepremičnin.

2. Inženiring dejavnosti:

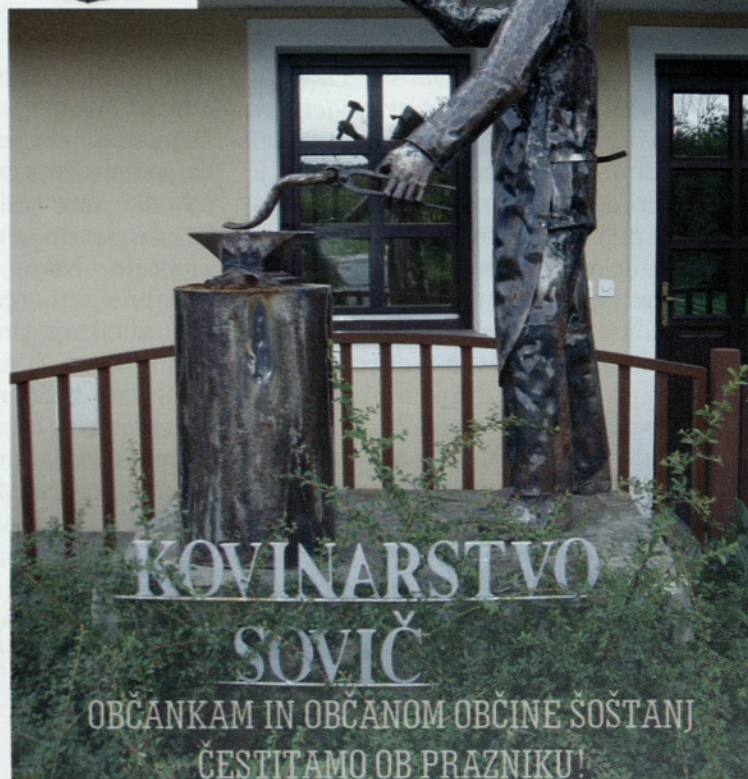
Program Urejanje pridobivalnega prostora: priprava, vzdrževanje in sanacija pridobivalnega prostora, rudarski nadzor pridobivalnega prostora, gradbeni nadzor, izdajanje soglasij na področju pridobivalnega prostora, rudarski in ekološki inženiring.

Program investicijski inženiring: gradbeni inženiring, vzdrževalni inženiring (komunalno, gradbeno, mizarstvo, strojno, elektro in drugo vzdrževanje), pridobivanje nepovratnih sredstev, izdelava investicijskih elaboratov in poslovnih načrtov.

Program Jamomerstvo in geodezija: meritve opazovalnih mrež in geodetski monitoring, presoja vplivov na okolje, meritve jezer in deponij, geodetski upravni postopki, izdelava topografskih kart, komunalna infrastruktura, inženirska geodezija, vzdrževanje baz podatkov in poizvedbe na osnovi GIS, rudarsko projektiranje odprtih kopov.

PV INVEST
Za nove naložbene ritme

Za nove naložbene ritme

INFORMACIJE V PROSTORU

piše: Edi Vučina

Če bo vse šlo po načrtu, boste tale LIST prebirali še pred letošnjimi državnoborskiimi volitvami. Torej bo LIST poln lepo urejenih obrazov kandidatov, ki nas bodo z premišljenimi nasmeški nagovarjali, da so prav oni »ta pravi« za enega od devetdeset udobnih poslanskih sedežev v Ljubljani.

Ne bojte se, ne bom vam zdaj še sam solil pameti in vam na bolj ali manj zviti način poskušal podtakniti svoje mnenje o posameznih kandidatih. To namreč poleg zgibank in letakov izčrpano počnejo številni »brezplačniki«, ki nam jih že dlje časa tlačijo v naše poštne nabiralnike. Se pa ob koncu vsake kampanije vprašam, koliko volivcev take, recimo jim »klasične« oblike politične propagande (oglasni panoji, letaki, shodi, baloni, intervjuji, zastavice, video spoti, ...) sploh še prepričajo? Po moje prav veliko ne.

Spadam med tiste, ki so lahko volitve opazovali še v času socializma, takrat, ko smo imeli le eno »politično stranko« in izbire ni bilo. Kasneje, po osamosvojitvenem referendumu, sem z veliko mero navdušenja spremljal razvoj demokracije vse do danes, ko se vse več ljudi zaskrbljeno sprašuje, v kaj

se danes razvija strankarska demokracija? Znano je, da Slovenci od vseh državnih institucij najmanj zaupamo prav političnim strankam. Volilna udeležba pada tudi v razvitejših demokracijah, kjer se prav tako spopadajo z naraščajočim populizmom. Politik postaja tako rekoč poklic, svetovni nazor posameznega politika ni več pomemben. Pomembno je, da si politik zgradi osebno prepoznavnost, da iz sebe ustvari blagovno znamko (trademark), potem pa svojo prepoznavnost »proda« najboljšemu ponudniku oz. politični stranki.

Opazam, da vse več politikov zaznava lastnosti pomlajenega volilnega telesa, ki ga ne zanima več, kaj ima kdo za povedati (itak nobeden ne verjame več na besedo). Zdaj je pomembno, kako politik izgleda, kakšno je njegovo zasebno življenje, kaj dela v prostem času, s kom se družijo, kakšen avto vozi. Če se izrazim bolj arhitekturno: forma je pred funkcijo. To pa je v primerjavi z funkcionalizmom, ko je še veljalo pravilo, da oblika sledi uporabnosti (Form follows function), torej druga skrajnost.

Tudi v arhitekturi danes velja fascinacija nad zunanjo podobo objekta, drzno konstrukcijo ali trednovsko esteticirano notranjost stavb. Z odprtimi usti smo občudovali atraktivnost jeklenega »ptičjega gnezda« ali s svetlobnimi efekti prežete »vodne kocke«, dveh olimpijskih objektov, ki sta ju zasnovala dva evropska arhitekturna zvezdnika. V pogojih globalne hiperprodukcije, ki vlada sedanosti, forma dejansko je funkcija. Uporabnost izdelka je postala drugotnega pomena. Lahko izdelaj najboljši uporaben hladilnik na svetu, a če ga ne bo oblikoval Ora Ito ali Pinin Farina, ga lahko vržeš le še na smetišče. Če navaden šolski zvezek svojih platnic nima opremljenih s fotografijami meni nerazumljivo popularne skupine REBELDE, bo pač ostal na policah trgovine. Današnji, na hitri gospodarski rasti stoječi svet si ne more več privoščiti zgolj uporabnosti. Hiperprodukcija zahteva nekaj hitreje spreminjajočega, nekaj, na kar lahko vplivamo z mediji, nekaj, kar spodbuja potrošnjo. Zdi se, da svet postaja vedno bolj puhel, brez notranje vsebine, brez smisla, le lepa lupina. En sam velik »blef«. Nič nenavadnega torej, da so tudi politiki sprejeli nove trende, da so se njihovi propagandni

foto: arhiv Lista

pristopi približali oglasom za čudežne pralne praške. »Če mi zaupate svoj glas, bo vaša prihodnost sveža in popolnoma bela«.

Ne vem kako na ta svet gledate vi, dragi bralci LIST-a, a meni se zdi, da se je popolnoma izmaknil naši kontroli. To pa pomeni, da je tudi naš vpliv na tok dogodkov temu primerno zanemarljiv. Tudi na volitvah. Kakor koli že, izvoljeni bodo ljudem všečni politiki. Le ti se bodo skozi celoten mandat trudili ostati nam všečni, zato bodo vlekli le večini všečne poteze, ki že v osnovi ne morejo prinesiti spremembe. Slednjih ljudje itak ne marajo. Iz perspektive začaranega kroga lažne demokracije, ki zadušijo vsak poskus preboja dobre ideje, se zdijo avtokratske ureditve, kot je na primer »komunistični« Kitajski ali »kraljevski« Dubaju, uspešnejše. Če v omenjenih državah z lahkoto gradijo pregrešno drage in atraktivne zgradbe, v demokratično urejeni državi s težavo zgradimo že navaden predor, kaj šele pediatrično kliniko.

Tako pač je, v demokraciji, ki je menda še vedno najboljši sistem med vsemi slabimi, ki jih je človeštvo že »dalo skozi«. Zato se ne ozirajte preveč na moje pisanje in le volite svoje kandidate. Upajte, da bo morebiti novo izvoljeni poslanec vsaj minimalno uresničil vaša pričakovanja. Ne glede na pričakovanja (upam da jih sploh imate), pa se bomo najbrž vsi strinjali, da največ za boljše življenje lahko storimo kar sami zase ali v krogu družine, kjer ta vrednot izpraznjen svet še lahko napolnimo s vsebino in smislom.

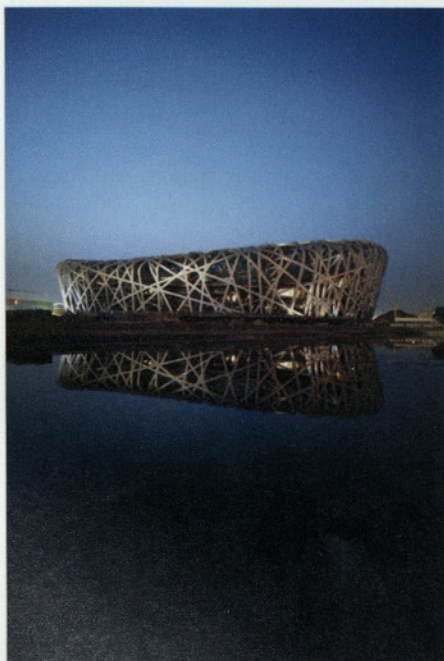

foto: arhiv Lista

V Velenju se hladijo z vročo vodo

Foto: Dejan Tonkli

V Velenju so 20. avgusta uradno predali namenu prvi sistem daljinskega hlajenja s toplotno energijo, prvi te vrste v Sloveniji. Otvoritev je bila pred hladilno postajo na centralnem igrišču v Velenju in kot je povedal župan Mestne občine Velenje Srečko Meh, lahko tokrat zanesljivo trdi, da sistem deluje, saj je že v obratovanju in daje hlad občinski stavbi v Velenju in tudi v njegovi pisarni je menda (pre) hladno.

Prvi tak sistem v Sloveniji, med redkimi samo devetimi v Evropi, je projekt, ki je zahteval tveganje in vero v pravo odločitev. Ideja je zrasla na Fakulteti za strojništvo pri dr. Porođu in segla do tistih, ki so ji prisluhnili. To je bil na Komunalnem podjetju v Velenju predvsem ing. Miran Zager, seveda pa so projekt, ki je na koncu presegel milijon in sto tisoč evrov, »požegnali« direktor komunale Marjan Jedovnicki in pa Mestna občina Velenje. Sistem predstavlja centralizirano proizvodnjo in distribucijo hladilne energije do večjega števila uporabnikov, ki jo proizvede s toplotno energijo. Korak naprej pri izkoristku tako imenovane »odpadne« energije. Zaenkrat se v Velenju hladijo samo na občini, v nadaljevanju do leta 2009 bi se naj še nekateri drugi poslovni subjekti, ki pa seveda ta trenutek nimajo ustreznih pogojev.

Milojka Komprej

Foto: Dejan Tonkli

Studenec ali/in pipa

V prejšnji številki Lista smo objavili krajši zapis o studencu na poti proti Lokovici, kjer zavzeti posamezniki v tem času urejajo pristop k studencu. Vsi, ki se vozimo iz Šoštanjja proti Velenju, vidimo, da ima ta studenček množico obiskovalcev, ki redno natakajo in pijejo to vodo. Naši sodelavki Milojki Komprej so pristojni s Komunalnega podjetja posredovali mnenje, v katerem je poudarjeno opozorilo za vse morebitne uporabnike te vode, da jo pijejo na lastno odgovornost. Zapisali so še, da so naredili analizo nekaterih osnovnih mikrobioloških in fizikalno kemijskih parametrov in ugotovili, da voda iz tega vira ni bila v skladu z zahtevami Pravilnika o pitni vodi. Žal nam s komunale niso sporočili, kdaj so vodo analizirali.

Nas pa je poklical Janez Pajk, sicer nekoč Lokovičan, zdaj pa živi na Konovem. Pravi, da redno uživa to vodo in ker se tudi sam zaveda, da za svoja dejanja odgovarja sam, je julija 2004 po navodilih Inštituta za varovanje zdravja iz Ljubljane in z njihovo opremo odvzel vzorec vode v lokoviškem studencu in jo odpeljal na analizo v Ljubljano. Strošek, manj kot deset tisoč takratnih tolarjev, sta poravnala s prijateljem.

Foto: Dejan Tonkli

Izvid, katerega faksimile objavljamo v originalu pravi, da voda JE primerna za pitja in skladna s Pravilnikom o pitni vodi.

Isto trdi tudi Janez Pelko, ki se ljubiteljsko ukvarja tudi s strokovnimi vprašanji ter analizami voda. O tej zadevi in nekaterih drugih zanimivostih, na katere nas je opozoril Janez Pajk, bomo poročali v prihodnji številki.

Peter Rezman

INŠTITUT ZA VAROVANJE ZDRAVJA REPUBLIKE SLOVENIJE
LJUBLJANA, Trubarjeva 2, tel 01 2441400 fax 2441447 žiro račun 50100-603-41773
Odd. za sanitarno mikrobiologijo, Lj., Grablovičeva 44, tel. 01 5205729 fax 5205730

PAJK JANEZ
KONOVSKA CESTA 16
VELENJE

Datum: 19.07.04

Protokolna št. 001805
List št. 1

POROČILO O IZIDU MIKROBIOLOŠKE PREISKAVE PITNIH VOD

Zasebnik : Pajk Janez, Konovska cesta 16, Velenje
Odvzeto : 14.07.04 Sprejeto : 14.07.04 Analizirano do : 19.07.04

Vzorec je odvezel in dostavil v preiskavo: naročnik.

I Z V I D

VZOREC	N O R M A T I V		OCENA *
1 studenec Lokoviški			
Escherichia coli MPN	0.0	v 100 ml	0.0
Skupnih koliformnih bakterij MPN	0.0	v 100 ml	0.0
Skup.št.aerobnih bakterij (22°C)		v 1 ml	< 10
Skup.št.aerobnih bakterij (37°C)	≤ 100	v 1 ml	< 10

OCENA : Vzorec je glede na preiskane mikrobiološke parametre skladen s Pravilnikom o pitni vodi (Ur.l.RS št. 19/04). Obseg preiskave je določen v skladu z zahtevo naročnika.

Rezultati preskusa, mnenje in ocena se nanašajo izključno na preskušani vzorec.
Ocena velja, če je bilo vzorčenje izvedeno v skladu z veljavnimi predpisi.
Poročilo se brez pisnega pristanka preskusnega laboratorija ne sme reproducirati, razen v celoti in se ne sme uporabljati v reklamne namene.

Analiziral:
Tamara Majstorovič
univ.dipl.mikrobiol.

Vodja oddelka:
Tatjana Rupel, univ.dipl.
biol., spec.med.mikrobiol.

[Signature]

Od Športne zveze preko dnevov rekreacije do šoštanjske televizije

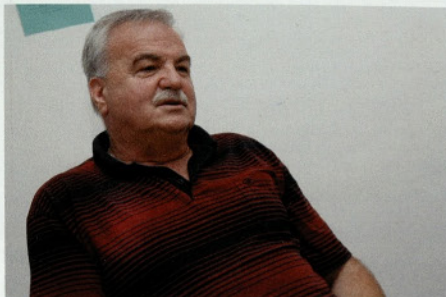

Foto: Dejan Tomklič

Zgodi se, da se zgodi. Več stvari, ki jih je prav povedati. In se zgodi takšen članek.

Letos januarja je nastala sprememba v vrhu Športne zveze Šoštanj. Krmilo je prevzel Nino Ošlovnik, ki smo ga v tej vlogi pred leti že spoznali. Športna zveza Šoštanj je tudi letos organizirala tradicionalno prireditve, podelitev priznanj in pokalov ter razglasitve športnice in športnika leta 2007, ki je bila letos v maju. Dogodek, o katerem smo v Listu že pisali, je poleg programa, ki bo tekkel ob dnevih rekreacije od 20. septembra dalje, osrednja naloga Športne zveze. Poleg priprave programa financiranja društev, ki ga bodo v jesenskem delu oddali občini, seveda. Društev, ki jih zveza pokriva je 19 in potrebno je zagotoviti ustrezno financiranje za delovanje. Zdi se, da delo novemu vodstvu ne dela težav, saj so vsi v upravnem odboru, ki šteje devet članov, dolgoletni tvorca športnega utripa v občini Šoštanj. Ošlovnik je bil med pobudniki akcije Dnevi rekreacije, ki teče že od leta 1996, je dolgoletni član in predsednik športnega društva Šoštanj (od leta 1992), njegova vloga v športu in interes se kaže na mnogih področjih, med drugim tudi preko skrbi za športne objekte, izgradnji in skrbi za vzdrževanje. Od tod tudi uspešni pogovori med Športno zvezo Slovenije, Športno zvezo in Športnim društvom Šoštanj ter Občino Šoštanj. Ravno v tem času je Športno društvo Šoštanj predalo v trajno last objekt TVD Partizana občini Šoštanj in je to zabeleženo tudi v zemljiški knjigi. Mnogim so znana vprašanja okoli lastništva in upravljanja, ki je se je skozi leta spreminjalo, po Ošlovnikovem mnenju bo najbolj pametno z objektom gospodarila občina, ne pa društvo. Objekt TVD Partizana bo tako lažje živel v dejavnosti za katero je namenjen, to je rekreativnemu športu.

V začetku smo omenili Dneve rekreacije, ki bodo potekali do 20. septembra do 11. oktobra in ste nanje vabljeni tudi preko zloženke, ki jo je izdala Občina Šoštanj ob prazniku občine. Kar 18. aktivnosti vam ponuja SZ, ki želi s tem privabiti čim več občanov. Vsak udeleženek rekreativne dejavnosti, ki jo bodo vodila tudi znana imena, dobi majico. Letos tudi ni predstavitev klubov, temveč je dan namenjen izključno rekreativni dejavnosti. Ošlovnik pravi, da je bilo leta 1996 okoli 3000 udeležencev dnevov rekreacije in tudi letos računa na množič-

ŠPORTNA ZVEZA ŠOŠTANJ

v sodelovanju s športnimi društvi in klubi vabi na DNEVE REKREACIJE 2008

Datum	Ura	Aktivnost	Lokacija	Organizator	Vodja
sobota 20.september	9h	DAN REKREATIVNEGA TEKA V NARAVI	Prireditveni prostor ob Družmirskem jezeru	Športno društvo Šoštanj	Nino Ošlovnik 041/759-435
nedelja 21.september	14h	POHOD PO MEJAH KRAJEVNE SKUPNOSTI GABERKE	Start in cilj pohoda je pri gasilskem domu	Športno društvo Gaberke	Janko Zelcer 041/776-258
ponedeljek 22.september	16h	TURNIR V MALEM NOGOMETU	Rokometno igrišče Šoštanj	Športno društvo Šoštanj	Želko Spasojevič 041-241-366
ponedeljek 22.septembra	18h	BRIDŽ ZA STARE IN MLADE	Gostišče in pizerija Kajuh Šoštanj	Šaleški bridge klub Velenje	Zmagoslav Žibert 040/845-807
torek 23.septembra	16h	REKREATIVNI TURNIR EKIP (3+1) V KOŠARKI	Dom TVD Partizan Šoštanj	Športno društvo Šoštanj	Sandi Lepoušček 041/768-973
sreda 24.september	16h	ROKOMETNI TURNIR za rekreativne ekipe	Telovadnica OŠ Šoštanj	Rokometni klub Veterani Šoštanj	Samo Korelc 041/751-676
četrtek 25.september	16h	TEST VZDRŽLJIVOSTI in merjenje krvnega sladkorja, pritiska in holesterola	Stadion Šoštanj Metleče	Športno društvo Šoštanj	Nino Ošlovnik 041/759-435
petek 26.september	16h	TURNIR V NAMIZNEM TENISU (različne starostne kategorije)	Dom TVD Partizan Šoštanj	Namiznoteniški klub SPIN Šoštanj	Anton Leber 051/336-077
sobota 27.september	9h	TURNIR V KEGLJANJU (ločeni kategoriji za ženske in moške)	Športni center TEŠ kegljišče	Športno društvo Šoštanj	Nino Ošlovnik 041/759-435
sobota 27.september	9h	PREDSTAVITEV FITNESA (prikaz in individualno testiranje)	Športni center TEŠ fitnes	Športno društvo Šoštanj	Nino Ošlovnik 041/759-435
nedelja 28.september	8h	PLANINSKI POHOD na SMREKOVEC 1577m	Start in cilj pohoda je pri gostišču Grebenšek	Planinsko društvo Šoštanj	Jure Drev 041/776-269
torek 30.september	16h	KOLESARJENJE	Start in cilj kolesarjenja je pri ŠD Biba Rock	Športno društvo Šoštanj	Miro Oman 041/570-616
sreda 1.oktober	16h	KONJENIŠTVO	Prireditveni prostor ob Družmirskem jezeru	Konjeniški klub Velenje	Matjaž Čik 041/639-999
sreda 1.oktober	16h	LOKOSTRELSTVO	Prireditveni prostor ob Družmirskem jezeru	TD Rod Pusti grad Šoštanj	Tomaž Sinigajda 041/449-173
četrtek 2.oktobra	16h	BALINANJE	Balinarsko igrišče Topolšica	Balinarski klub Topolšica	Bogomir Goltnik 031/650-938
sobota 4.oktober	16h	TURNIR MEŠANIH EKIP (3+3) V ODBOJKI	Telovadnica OŠ Šoštanj	Športno društvo Šoštanj	Nino Ošlovnik 041/759-435
nedelja 5.oktober	10h	ŠAHOVSKI TURNIR	Gasilski dom Šoštanj	Šahovski klub Šoštanj	Gregor Rupnik 041/776-476
sobota 11.oktober	8h	PREDSTAVITEV RIBOLOVA in KASTINGA	Družmirsko jezero Šoštanj	Ribiška družina Paka Šoštanj	Franc Ravnjak 041/474-367

Udeležba na vseh aktivnostih je BREZPLAČNA in na lastno odgovornost, potrebna pa je aktivnosti primerna športna obleka in obutev. Izvedbo Dnevov rekreacije 2008 sta finančno podprli: Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS in Občina Šoštanj.

DAN PROMETNE VARNOSTI NA OŠ ŠOŠTANJ

no udeležbo. Zakaj tudi ne, gotovo bo vsak našel nekaj zase, če ne drugega, so na ŠZ mislili tudi na starejše in so ob dnevu zdravja 25. septembra organizirali tek vzdržljivosti in brezplačne meritve krvnega sladkorja, pritiska in holesterola. Lepo vabljeni torej na dneve rekreacije, kjer se ne bomo preizkušali drug z drugim, temveč sami s seboj.

Ošlovnik smo v naše uredništvu povabili tudi kot direktorja šoštanjske kableske televizije, kot ji reče-mo po domače. Kableska bo namreč kaj kmalu ponujala za isti denar več. Z nadgradnjo obstoječega bo omogočala tako imenovane »trojčke«. Obvestila in podrobnosti boste naročniki kableske televizije dobili v bližnji prihodnosti na dom. Naj omenim samo to, da novost prinaša združitev televizije, interneta in telefonije, za manj denarja in bo gotovo dobrodošla. Nov sistem ponuja možnost ogleda 63 ali 104-ih programov, odvisno za kakšen paket se boste odločili in kot nam je zaupal Ošlovnik, boste tisti, ki se boste odločili za dodatek na osnovni paket, prejeli brezplačni snemalnik. Kot rečeno, boste o podrobnostih obveščeni s strani kableske. Še eno prijetno novico nam je Ošlovnik natresel, preden je pohitel svojim številnim obveznostim na proti. V kratkem lahko v Šoštanju pričakujemo spremembo programske sheme in dodatno frekvenco, kar pa pomeni večjo možnost za oživitve lokalne televizije. Torej možnost, da interna televizija predvaja svoj program, v začetku v obliki posnetkov, kasneje pa seveda v nadgradnji. Je naključje ali pa ni, da bo šoštanjska kableska (KRS z.o.o.) ravno letos praznovala deset let in na nek način obeležila okroglo obletnico s »svojo televizijo«. Registracija medija ravno poteka, kot rečeno, so načrti optimistični, preko posnetkov in predvajanja starih jugoslovanskih komedij na začetku, do lastnega studia in programa. Oblikoval se bo programski svet in videli bomo, kakšne zvezde bodo sijale. Na televizijo in iz nje.

Ošlovnik nam je postregel še z nekaterimi podatki. Med njimi so spremembe analogne tehnologije in uporabe digitalne po letu 2010, posodobitev kableskega omrežja v Šoštanju od katerega je že 90 % v zemlji, izdelan GIOS (kje tečejo vodi) in da imajo v Šoštanju vse novitete, ki jih zahteva sodobna TV. Z registracijo medija se bo uredila tudi stalnost frekvence.

»Na dobro sliko!« je zaključil naše srečanje Ošlovnik.

Milojka Komprij

Ob koncu šolskega leta smo imeli na OŠ Šoštanj Dan prometne varnosti, ki smo ga pripravili skupaj s Svetom za preventivo in varnost v prometu (SPV) Občine Šoštanj. K sodelovanju smo pritegnili še Policijsko postajo Velenje in Celje, Gasilsko društvo Šoštanj, Reševalno službo zdravstvenega doma Velenje, Društvo motoristov Šoštanj, Avtošolo Relax, Svet za preventivo in varnost v prometu (SPV) republike Slovenije.

Vsi našeti udeleženci so se brezplačno udeležili našega tehniškega dneva in nam povedali in pokazali marsikaj zanimivega.

Na šoli pa so se odvijale različne dejavnosti, ki so bile v zvezi s prometom in varnostjo otrok v prometu.

Učenci vseh razredov so si ogledali vozila za nadzor prometa in reševanje ob nesrečah:

- 1 reševalno vozilo + aparature
- 1 policijsko vozilo + policist motorist
- 1 gasilsko vozilo

ter naprave SPV:

- kolibri: simulacija vožnje in merjenje reakcijskega časa
- tehtnica: merjenje teže in primerjanje sil ob naletu, uporaba varnostnega pasu
- sedeži: pripenjanje

Poleg tega pa so imeli še druge dejavnosti:

1. RAZRED: Učenci so risali na asfalt in izdelovali vozila iz žice.
2. RAZRED: Učenci so izdelovali prometne znake.
3. RAZRED: Učenci so si ogledali varne poti do šole v spremstvu policista. V učilnici pa so izdelovali vozila iz odpadne embalaže.
4. RAZRED: Izdelali so voziček na notranji pogon.
5. RAZRED: Učenci 5. razredov so se vozili z vozili Jumicar, najem katerih je plačal SPV šoštanjske občine za ves dan. Učenci so ob vožnji s temi avtomobilčki ponovili znanje prometnih predpisov, ki so ga usvojili pri kolesarskih izpitih. Vozili so namreč po »cesti«, ki so jo izvajalci postavili na šolskem parkirišču in je bila opremljena s prometnimi znaki. Po uspešno opravljeni vožnji pa je vsak učenec prejel »izpit« za vožnjo z vozili Jumicar.

Foto: arhiv šole

5. RAZRED/8-lanke: Učenci so prejšnji dan dobili karto Šoštanja z okolico, da so vanjo po anketnih vprašanjih s starši vrisali nevarna mesta na njihovi poti v šolo. Na tehniškem dnevu pa so v manjših skupinah pregledali rezultate anketnih vprašanj in po skupni presoji najbolj nevarna mesta vrisali v skico šolskega okoliša.

7. RAZRED: Tekmovanje Kaj veš o prometu: Vsi sedmošolci so se pomerili med seboj v spretnostni vožnji po kolesarskem poligonu, ki smo ga postavili na igrišču. Vožnjo učencev smo ocenjevali in odkrili najbolj spretne kolesarje na šoli med sedmošolci (zdaj že osmošolci). Ti se bodo prihodnje leto pomerili med seboj tudi v poznavanju CP predpisov, nato pa se bo najboljši udeležil državnega tekmovanja.

8. RAZRED: Mladost naj bo radost - tudi v prometu

Za osmošolce pa smo povabili Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu RS, ki je izvedel pedagoško delavnico o prometni varnosti pod naslovom **Mladost naj bo radost - tudi v prometu**. Ta je namenjena učencem višjih razredov osnovne šole ali dijakom srednjih šol v starosti od 12 do 17 let. Delavnica je sestavljena iz različnih socialnih iger in metod skupinskega dela (igre vlog, diskusije itd.), ki spodbujajo mlade k razmisleku in razumevanju pomena prometne varnosti, k izmenjavi mnenj in stališč v skupini, k oblikovanju ugodnega odnosa do prometne varnosti itd. Delavnica obsega vsebine s področja prometne varnosti in prometne vzgoje: udeležba v prometu v različnih vlogah (pešec, kolesar, potnik, voznik motorja oz. osebnega avtomobila), uporaba in odnos do različnih zaščitnih sredstev, uživanje alkohola in drugih drog ter vožnja pod vplivom teh substanc, kaj nam predstavlja varnost itd.

Poleg tega so izvedli še praktičen prikaz nekaterih prometno-varnostnih vsebin na posebej prirejenih pripravah:

- uporaba varnostnega pasu (**Zaletavček**),
- merjenje reakcijskih časov (**Stopko**),
- prikaz naletne teže s prilagojenimi **tehtnicami**.

Za sodelovanje se zahvaljujem vsem, ki so se trudili za nas in preživeli z nami zanimiv in poučen dopoldan.

Hvala tudi staršem vseh osemdesetih petošolcev, ki ste si vzeli čas in rešili anketni vprašalnik. Rezultate ankete smo uporabili za posodobitev Prometno varnostnega načrta šole.

NEVARNOSTI NA ŠOLSKIH POTEH V OBČINI ŠOŠTANJ

Anketni vprašalnik, ki so ga dobili starši petošolcev, je zjela 80 učencev. Na tehniškem dnevu so sami učenci s pomočjo učiteljic izvedli analizo anketnih vprašalnikov. Z analizo smo ugotovili, kje so po mnenju staršev najnevarnejša mesta na šolskih

Foto: arhiv šole

poteh ter kakšni so njihovi predlogi za izboljšanje prometne varnosti.

Nevarna mesta na območju **Šoštanja** so:

- nezavarovan železniški prehod
- zavarovan železniški prehod
- prehod za pešce pri Avtoshopu Podgoršek, ki omogoča voznikom velike hitrosti

Nevarna mesta na območju **Lokovice**:

- gost promet na ozki cesti Šoštanj-Lokovica
- v spodnji Lokovici, kjer ni nobenega prehoda za pešce, republiška cesta pa omogoča udeležencem velike hitrosti

Nevarna mesta na območju **Topolšice** so:

- križišče pred trgovino v Topolšici zaradi nepreglednosti
- križišče pri hotelu Mladika prav tako zaradi nepreglednosti

Nevarna mesta na območju **Raven in Gaberk** so:

- križišče v Ravnah: Šoštanj-Topolšica-Gaberke zaradi gostega prometa
- ovinek pod Marovško graščino, ki je nepregleden
- glavna cesta mimo žage, ker omogoča velike hitrosti in nima pločnika
- križišče glavne ceste s cesto proti cerkvi v Gaberkah, kjer so hitrosti vozil prevelike in so pešci ogroženi

Nevarna mesta na območju **Belih Vod, Florjana, Pohrastnika in Metleč** so:

- križišče pri gostišču Grebenšek, ker je nepregledno
- križišče pri Mostnarju
- križišče v Florjanu s cesto, ki pripelje iz Pohrastnika, ker je ozko in nepregledno
- cesta iz Metleč proti Pohrastniku je ozka in brez pločnika
- križišče: Šoštanj-Topolšica-Pohrastnik
- cesta od Avtoshopa Podgoršek proti Topolšici je brez pločnika

PREDLAGANI UKREPI ZA IZBOLJŠANJE NEVARNIH MEST

V anketi so starši predlagali, kako izboljšati varnost otrok na poti v šolo:

1. strožje omejitve hitrosti
2. pogostejša prisotnost policistov
3. izgradnja prehodov za pešce in pločnikov

ter kolesarskih stez (v Metlečah, Ravnah in Gaberkah)

4. razširitev ceste v Belih Vodah
5. na križišču v Metlečah s cesto iz Pohrastnika bi bilo potrebno postaviti ogledalo

PRIPOROČILA ZA IZBOLJŠANJE PROMETNE VARNOSTI STARŠEM IN UČENCEM:

1. Učenci naj natančno upoštevajo navodila razrednika o varni poti v šolo.
2. Otrok naj gre v šolo pravočasno. Kjer je pločnik, naj hodi po pločniku, sicer pa po levi strani ceste v nasprotni smeri, kot poteka promet.
3. Prvošolčka pospremi sami starši in ga seznanijo s prometno varnostjo. Prvošolčki naj nosijo kresničke in rumene rutice.
4. Na šoli je izdelan prometno varnostni načrt - načrt varnih šolskih poti, ki si ga učenci lahko ogledajo na oglasni deski v šoli in se z njim natančno seznanijo.
5. Učenci, ki se v šolo vozijo z javnimi prevoznimi sredstvi, šolskimi avtobusi ali kombiji, kolesi, morajo upoštevati prometna pravila in pravila obnašanja.
6. Kolesarji naj se vozijo v šolo samo z brezhibno in popolno opremljenim kolesom. Imeti morajo zaščitno čelado in opravljen kolesarski izpit. Med letom lahko šola skupaj s policijo večkrat opravi kontrolo koles in vožnje.
7. Učenci 1. razreda osnovne šole smejo priti v šolo le v spremstvu odrasle osebe.

Mentorica prometne vzgoje:
Danica VerdevFoto

Prvi šolski dan kot simbol pismenosti

V ponedeljek, 1. 9. 2008, so se odprla vrata učilni zidani, kot pravi slovenska ljudska pesem današnji šoli. Prag OŠ Šoštanj je tako skupno s podružnicama Ravne in Topolšica prestopilo 775 otrok, od tega je na centralni šoli 68, na podružnični šoli Topolšica pa 11 tistih učencev, prvošolčkov, ki so se z radovednostjo in tudi s solzami v očeh podajali v nova odkritja in dogodivščine.

Prvi šolski dan je tako simbol potrditve pismenosti kot vrednote, je apel k zavedanju o pomembnosti tega dne, da skupaj poudarjamo, kako pomembna je pismenost za uresničevanje človekovih pravic in kulture.

Pismenost, ki pomeni sposobnost pisanja in branja ter razumevanje kratkih stavkov v posameznikovem vsakdanjem življenju. Je znanje in spretnost, ki jo, v hitro spreminjajočem se svetu, potrebujemo vsi, je temeljna človekova pravica. V vsaki družbi je torej pismenost nujno potrebna spretnost in eden

od temeljev za druge življenjske spretnosti. Milijoni ljudi, tudi v najbogatejših državah, ne obvladajo pisanja, in milijon je takih, ki te spretnosti niso mogli obdržati. Večina od teh je žensk, ki nimajo priložnosti za učenje ali pa jim manjka znanja, da bi to pravico lahko uveljavile.

Pismenost bi tako lahko označili kot »neskončno veselje«, v katerem se prepletajo »neskončni svetovi« odkrivanja, poglobljanja in širjenja. Je dolgoročna naložba, ki je pomembna tako za razvoj posameznika, kot za razvoj družbe in tudi države. V naša srca se naj vtisne skriti zaklad vseživljenjskega učenja, ki pravi:

- učimo se, da bi vedeli,
- učimo se, da bi znali delati,
- učimo se, da bi znali živeti skupaj in
- učimo se biti.

Tomaz Repenšek

Otroški pogledi na šolo

Naša šola je zelo velika, mislim, da je ena izmed večjih v naši državi. Imamo veliko lepih in novih prostorov, v katerih se zbiramo učenci in učitelji. Ko vstopimo v šolo, pridemo v velik prostor, ki mu pravimo avla. Tu učenci zjutraj čakamo na začetek pouka. Na hodnikih imamo več akvarijev, v katerih so ribice, želve in paličnjaki. V zgornjem nadstropju se nahaja knjižnica, v katero učenci radi zaidemo, da si izposodimo razne čudovite knjige. Poleg šole pa je čudovito urejena okolica in prostor, kjer se učenci zelo radi zbiramo, to je velik športni stadion. V našo šolo rada hodim in upam, da bo še naprej tako super!

Emma Kočevnar, 5. b

Moj prvi šolski dan je bil zelo lep. Na začetku je nas ravnateljica razdelila po razredih. Odšli smo v učilnice, kjer pa smo bili zelo presenečeni, kajti v učilnici so bile stvari na novo urejene. Učiteljica je bila prijazna in nasmejana. Na začetku pouka smo pregledovali predmete in prelistali učbenike, nato smo sestavili urnik. Bil sem vesel, ker je bila na urniku matematika in športna vzgoja. Po vseh pogovorih smo zaključili s poukom. Bili smo zelo veseli, ker se je pouk tako hitro končal. Odšli smo na avtobus in se dobre volje odpravili domov.

Matej Prosenjak, 5. a

Kaj mi pomeni šola? Šola mi pomeni veliko! Pomeni mi učenje, odgovornost za svoje stvari, napredovanje in zabavo. Šola si v prihodnosti predstavljam kot letečo, ki bo prišla k meni na dom.

Janez Korenjak, 5. b

ŽUPNIJSKA OZNANILA

5. oktober 2008 – 27. navadna nedelja – rožnovenska svete maše:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11. in 19. uri.
Zavodnje ob 10. uri
Gaberke ob 9.45 uri.
Sv. Križ ob 9. in ob 10.30. uri

12. oktober 2008 – 28. navadna nedelja svete maše:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7., in ob 8.30 uri
Šoštanjska mestna cerkev ob 11. in 19. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri
Zavodnje ob 10. uri
Topolšica ob 9.45 uri.
Šentvid na Slemenu ob 15. uri (obletnica posvetitve cerkve)

19. oktober 2008 – 29. navadna – misijonska nedelja svete maše:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7., ob 8.30 uri
Šoštanjska mestna cerkev ob 11. in 19. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri.
Zavodnje ob 10. uri (srečanje bolnikov in ostarelih)
Gaberke ob 9.45 uri.
Šoštanjska župnijska cerkev: ob 15. uri bo potekalo srečanje gibanja Vera in Luč. Srečanju se bo pridružil g. škof dr. Anton Stres, ki bo med sveto mašo podelil zakrament svete birme otrokom Vere in Luči.

26. oktober 2008 – 30. navadna nedelja – žegnanijska nedelja

svete maše:
Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11. in 18. uri.
Bele Vode ob 9.30 uri.
Zavodnje ob 10. uri
Topolšica ob 9.45 uri.

1. november 2008 – VSI SVETI svete maše:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11. in 18. uri skupna molitev rožnega venca.
Bele Vode ob 10. uri
Zavodnje ob 10. in ob 14. uri.
Podkraj ob 14. uri.

2. november 2008 – Spomin vseh vernih rajnih svete maše:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7., in ob 8.30 uri
Šoštanjska mestna cerkev ob 11. in 18. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri
Zavodnje ob 10. uri
Gaberke ob 9.45 uri.

9. november 2008 – zahvalna nedelja svete maše:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11. in 18. uri.
Bele Vode ob 9.30 uri.
Zavodnje ob 10. uri
Topolšica ob 9.45 uri.
Ravne ob 11. uri

APOSTOL POGANOV

Pogled na življenje apostola Pavla

Je med prvimi kristjani še kdo, ki je slavnejši od apostola Pavla? Ta božji mož je potoval po svetu, podiral kulturne ovire, napisal nekatera izmed najtrajnejših besedil in ustanovil mrežo Cerkva, ki so zavedno spremenile podobo Evrope in Srednjega vzhoda. 28. junija letos je papež Benedikt XVI. počastil tega »apostola narodov« tako, da je razglasil leto Sv. Pavla.

Kdo je torej junak med junaki? Od kod je prišel in kateri so bili njegovi najpomembnejši dosežki? Oglejmo si zgodbo njegovega življenja, pa bomo našli nekaj odgovorov.

Pavel se je rodil okoli leta 10 po Kristusu v Tarzu v južnem delu osrednje Turčije. Čeprav je bila njegova družina judovskega porekla, so imeli rimsko državljanstvo. Kot mladenič je potoval v Jeruzalem, da bi študiral pod vodstvom spoštovanega rabina Gamalijela.

Po Jezusovi smrti so njegovi privrženci povzročili nemir v zboru velikih duhovnikov, saj so trdili, da ni le vstal od mrtvih, ampak je dejansko Mesija in Božji Sin. Naj bolj goreči člani zbora so hoteli smrtno kazen teh pripadnikov »Poti«; Pavel, tedaj znan kot Savel, jim je vneto pritrjeval. o je skupini, imenovani Svobodnjaki, uspelo obtožiti Štefana, ki je bil voditelj Poti, je Pavel z zadovoljstvom opazoval. Uspeh sojenja Štefanu je opogumilo nasprotnike učencev, in začelo se je preganjanje, zaradi katerega so številni kristjani pobegnili iz Jeruzalema. Pavel si je zagotovil dovoljenje velikega duhovnika, da jih izsledil in privede nazaj na sojenje. Po njegovem mnenju je bila ta nova »pot« žalitev judovstva in je ogrožala negotovi položaj njegovega ljudstva pod rimsko nadvlado.

Toda vse se je spremenilo med enim izmed Pavlovih lovov na kristjane. Na poti v Damask ga je ob tla prikoval slepeč blisk in slišal je glas, ki je govoril: »Jaz sem Jezus, ki ga ti preganjaš« (Apd 9,5). Ko je Pavel vstal je spoznal, da je slep.

Po tej osupljivi izkušnji je bil Pavel prepričan, da Jezus resnično živi, kakor so rekli njegovi učenci. Začel je tudi verjeti, da ga je Jezus poklical naj tako Judom kot Nejudom oznanja vstajenje. Ko je Hananija prišel v Tarz je molil s Pavlom in Pavel je spregledal in se dal krstiti. Potem je 10 let preučeval Sveto pismo, molil in prosil Boga, naj mu pomaga doumeti, kdo je Jezus in kaj njegova smrt in vstajenje resnično pomeni.

Zaradi preganjanj v Jeruzalemu so nekateri Jezusovi učenci odšli v Antiohijo in tam začeli oznanjati evangelij poganom in Judom. Ko so apostoli slišali za to mešano skupnost, je tja odšel Barnaba in s seboj povabil tudi Pavla. Tam sta utrjevala Cerkev ter se veselila, ko so se novi verniki zblíževali z Gospodom in drug z drugim. Toda tam nista ostala dolgo, po navdihu Svetega Duha in blagoslovu apostolov sta odšla oznanjati še drugod. Tako se je začelo Pavlovo misijonsko življenje; življenje, ki ga je popeljalo tisoče kilometrov od doma in prineslo nešteta spreobrnenja.

Apostol Pavel je opravil tri misijonska potovanja. Prvega je opravil, skupaj z Barnabom, v mestih na Cipru ali današnji južni osrednji Turčiji. Iznašla sta učinkovit način oznanjevanja. Šla sta v shodnico, kjer sta imela možnost pridigati. A namesto, da bi govorila o starozaveznih temah, sta govorila o Jezusu, kot obljubljenem Odrešeniku. Nagovarjala sta vse ljudi. Iz tega so počasi nastajala majhna občestva. Tam sta ljudi poučevala o molitvi, svetosti, vpeljala sta sveto mašo, nadaljevala izročila apostolov, postavila v skupnosti starešine in pravila. Vsem tem sta postala »mojstra graditelja« Cerkve. Ko sta prišla nazaj v Antiohijo sta navdušeno pripovedovala kako sprejemajo vero v Jezusa Kristusa Judje in tudi pogani. Nekateri judovski veljaki pa so začeli trditi, da morajo Nejudje najprej prejeti judovstvo, se pravi postaviti, šele nato lahko postanejo kristjani. Pavel in Barnaba sta se temu uprila.

V Jeruzalemu so zato imeli zbor apostolov (to štejemo za prvi koncil v Cerkvi) in po precej razpravljanja in pregovarjanja so vendarle sprejeli, da nejudovskim kristjanom ni treba v celoti upoštevati judovske postave. Zato je Pavel od takrat naprej vedno jasneje govoril o Jezusu, njegovem zveličanju in življenju, kakršno bi moralo biti v Cerkvi.

Po zboru v Jeruzalemu je odšel na drugo potovanje. S seboj je vzel Sila, pozneje še Timoteja in Luka. To potovanje je bilo daljše in večje. Čiril je, da mora v Evropo. Tako je iz Male Azije prišel v Makedonijo, tam ustanavljal nove skupnosti v Filipih, Tesaloniki, Beroji in Korintu.

Leta 52 je odšel na tretje misijonsko potovanje. Prepotoval je Efez, Troado in Filipe. Svoj čas je posvetil evangelizaciji, varovanju mladih cerkvenih skupnosti in pisanju pisem ostalim skupnostim. Naposled so ga leta 58 ob groznjah s smrtjo prijeli v Jeruzalemu.

Pavel se je potem branil pred številnimi rimskimi uradniki in oznanjal Jezusa. Naposled so ga poslali v Rim, kjer je nekaj let preživel v hišnem priporu, toda dovolj svoboden, da so ga lahko drugi obiskovali in je pisal pisma.

Leta 65 pa je bil obsojen na smrt z obglavljanjem. Apostola Pavla danes Cerkve imenuje tudi apostola narodov. Zakaj? Brez njega si krščanstva takšnega kot ga poznamo danes ne moremo predstavljati. On je bil prvi, ki je Kristusovo oznanilo ponese med Nejudje – pogane. Tako je krščanstvo odprl svetu in ga naredil univerzalnega, sprejemljivega za vse. Drugače bi po predvidevanjih krščanstvo ostalo ena izmed judovskih verskih ločin omejena samo na Jude in zaprta v svoj krog.

Tadej Linasi, kaplan

Otvoritev kanalizacije v Gaberkah

V petek, 5. septembra, so na Turistični kmetiji Apat v Gaberkah svečano predali namenu IV a in IV b fazo kanalizacije, krajevni plinovod, kabelsko razdelilni sistem in primarni vodovod – severna veja I. faza.

Gre za zadnjo fazo kanalizacije Gaberke, s katero sta nanjo priključena še zaselka Vrhi in Žabja vas. Vzporedno s kanalizacijo, katere izgradnja se je s prvo fazo pričela že leta 2001, je potekala tudi izgradnja plinovoda in kabelsko razdelilnega sistema.

Na priložnostni svečanosti v petek so zbrane pozdravili predsednik Krajevne skupnosti Gaberke Pavel Župevc, direktor Komunalnega podjetja Velenje Marijan Jedovnický, župan Občine Šoštanj **Darko Menih** pa je med drugim izrazil zadovoljstvo, da je bila zadnja faze kanalizacije Gaberke izpeljana, ob tem pa se je zahvalil za sodelovanje Komunalnemu podjetju Velenje in tudi izvajalcu del – podjetju Petrak. Poudaril je še, da bo Občina Šoštanj tudi v prihodnje nadaljevala z izgradnjo in posodobitvami komunalnih vodov po celotni občini, pri tem pa bomo upoštevali nujnost izgradnje po posameznih krajevnih skupnostih.

Za presenečenje na otvoritvi so poskrbeli člani Aerokluba Velenje iz Lajš, ki so Gaberke preleteli z letalom z napisom »Čestitam za praznik«, kar je prijetno druženje krajanov v Gaberkah po otvoritvi še popestrilo, organizatorji pa so poskrbeli tudi za malico.

Za kulturni program na otvoritvi so poskrbeli harmonikarji Vilija Mravljaka.

T. R.

Mini gozdna učna pot v Gaberkah

Foto: A. Grudnik

Naravoslovna učna pot je pešpot, speljana po gozdni, travnati ali gričevnati pokrajini in je namenjena naravoslovnemu izobraževanju, spoznavanju gozdnih rastlin, živali, gozdarstva, tradicionalnih obrti in naravnih pojavov. Sprva so se pojavile gozdne učne poti, ki so nastale v industrijskih državah zahodne Evrope, v Sloveniji pa so se začele pojavljati po letu 1974. Tovrstne pešpoti so navadno dolge nekaj kilometrov, lahko dostopne in namenjene sprehajalcem. Opremljene so s tablamami,

informacijskimi točkami, na katerih so komentariji o geoloških, živalskih in rastlinskih zanimivostih.

V Gaberkah, med cerkvijo sv. Urha in nekdanjo Jeričevo kmetijo, so člani društva Kulturnica Gaberke letošnjo pomlad pričeli urejati brežino nad cesto, ki je bila že kar nekaj let prepuščena naravnemu dogajanju, saj vanjo človeška roka ni posegala. Okoli 100 metrov dolg in 25 metrov širok pas brežine je po nekajdnevem čiščenju in odstranjevanju suhega drevja in odvečnega podrastja postal gozdiček, ki ga je prijetno pogledati. Na zelo majhni površini raste kar nekaj tipičnih slovenskih drevesnih vrst (med 20 in 25 vrst) in porodila se je ideja, da bi ta drevesa opremili s tablamami, na katerih bi bilo napisano slovensko ime vrste. V senci črne jelše ob vznožju brežine so postavili tudi belo brezovo klopco, s katere lahko pozno popoldne občudujete sončni zahod. Ker je klopca na drugi strani vodnega kanala, je bilo potrebno za lažjo dostopnost postaviti še ličen most z ograjo. Na spodnji strani brežine, nekako tam, kjer je nekoč na drugi strani ceste stala Krtova kmetija, je postavljena informacijska točka, na kateri je opis nekaterih bolj ali manj poznanih slovenskih dreves.

Pot mimo cerkve do starega gasilskega doma in mimo Goriškega kozolca nazaj proti Gaberkam je zadnja leta priljubljeno sprehajališče domačinov, saj na njej ni več gostega prometa. Pot so letos opremili z uličnimi lučmi, zato je skoraj v celoti razsvetljena in je kot nalašč primerna tudi za nočne sprehode. Učna pot je bila narejena z namenom, da občanom, sprehajalcem pa tudi naključnemu obiskovalcu predstavijo nekaj najbolj tipičnih drevesnih vrst, ki jih najdemo v našem okolju, njihovo razširjenost, ogroženost pa tudi morebitno strupenost. Zelo priročna je tudi za poučevanje otrok, saj je za srečanje z raznovrstnimi drevesi in grmičevjem potreben le sprehod po kratki asfaltirani cesti. Nekaj dreves so z namenom dosega večje pestrosti dodatno posadili, a se vsa niso »prijela«. Z obiskom mini gozda boste tako lahko obnovili svoje znanje ali pa se nanovo spoznali z določenimi vrstami grmov in dreves. Med drugim boste naleteli na polgrm prave robide (*Rubus fruticosus*) in grm leske (*Corylus avellana*). Med drevesi najbolj kraljuje ogromen hrast (*Quercus robur* ali *petraea*), ki raste v tesnem objemu dveh češenj (*Prunus avium*). Čeprav je pred leti udar strele hrastu kar dobro olupil zgornji del debla, ta še vedno kljubuje času in današnjim drastičnim podnebnim razmeram. Med ostalimi listavci so najbolj prepoznavni lipa (*Tilia platyphyllos*), breza (*Betula pendula*), maklen (*Acer campestre*), navadni nagnoj (*Laburnum anagyroides*), navadna trdoleska (*Euonymus europeus*), črna jelša (*Alnus glutinosa*), prisotnih pa je tudi nekaj sadnih dreves, kot so navadna hruška (*Pyrus communis*), sliva (*Prunus domestica*) in navadna češnja (*Prunus avium*). Tam so se najbrž same zasadile, saj so bili včasih v bližini sadovnjaki. Iglavce predstavljajo bela jelka (*Abies alba*), navadna smreka (*Picea abies*), macesen (*Larix decidua*) in rdeči bor (*Pinus sylvestris*). Medtem ko se s plodovi robide, sadnih dreves ter

Foto: A. Grudnik

leske lahko brez strahu posladkate, pa so plodovi navadne trdoleske in navadnega nagnoja zelo strupeni. Nekatera drevesa so opremili tudi s ptičjimi valilnicami. Pozorni redni sprehajalci pravijo, da so valilnice že kmalu dobile prve stanovalce in varno vzgojile nov ptičji zarod. Pozorno oko bo med drevjem in v podrasti opazilo tudi metulje in različne žuželke. Z letnimi časi vsaka vrsta drevesa po svoje spreminja svoj videz. Zato se je na učno pot dobro odpraviti večkrat na leto, če nočete zamuditi brstenja, cvetenja in plodov posameznih dreves.

Slovesno so gozdno učno pot odprli župan Darko Menih, predsednik KS Pavel Župevc, predsednik Kulturnice Franc Štehnar in predstavnica PUP Velenja že konec letošnjega maja. Razveseljivo je dejstvo, da se je tega dogodka udeležilo kar lepo število krajanov, ki so lahko po koncu uradnega dela drevesa označili z napisnimi tablamami. S tako množičnim obiskom je bilo prostovoljno delo članov društva poplačano. Člane društva je razveselilo predvsem dejstvo, da njihovo delo ni zaman in da njihove ideje padajo na plodna tla. Pokazalo se je, da je učna pot le še eden izmed mnogih pečatov, ki ga je Kulturnica Gaberke z mnogo prostovoljnega dela pod taktirko predsednika Franca Štehnarika pustila v svojem kraju.

Mini učna pot v Gaberkah bo potrebno v prihodnosti še dodelati, opremiti z dodatnimi informacijami, potrebovala pa bo tudi skrbnika, ki bo bdel nad njeno urejenostjo.

Zdenka Mazej, A. Grudnik

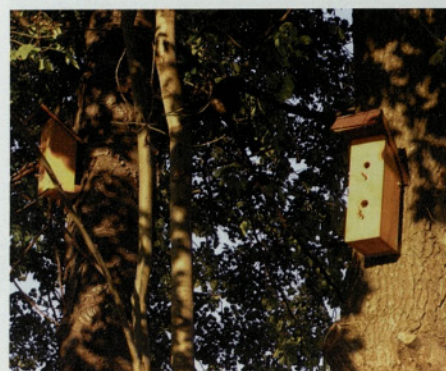

Foto: A. Grudnik

Pokažite zobe!

Ob naših prečudovitih cestah lahko srečamo vedno več ljudi. Ne mislim le delavcev, saj se očitno v poletnem in jesenskem času popravljajo praktično vse vozne površine po državi, ampak še neke druge obraze. Velike. Meter krat meter. Ne, ob naših cestah se ne sprehajajo možje x ali kakšni iz mitologije pobegli Ajdi. Prav tako tudi onesnaženje še ni zahtevalo (takšnega) davka. Tudi lepotne operacije niso zavile v to smer. Ne, nič od tega nas (še) ni doletelo – se pa nam približuje en prav poseben pravljičen, mitološki in stripovski dogodek – volitve.

Da ne bo pomote, sama globoko spoštujem to obliko demokratičnega odločanja, prav tako se vsakič znova potrudim, da oddam svoj glas – če ne drugega, mi ta potem moralno dovoljuje puntanje in nerganje. Kajti če ne izrazim mnenja takrat, ko je določen trenutek za to, potem po mojem mnenju izgubim tudi del pravice po kasnejših komentarjih. Če nimam mnenja takrat, ko bi ga obvezno morala imeti, je vsakršen »Saj sem rekel/a!« nesmiseln. Ker v bistvu takrat, ko sem imela možnost, nisem rekla nič. (To naj bo skrita hajka na voliča, da bo naša udeležba končno spodobna.)

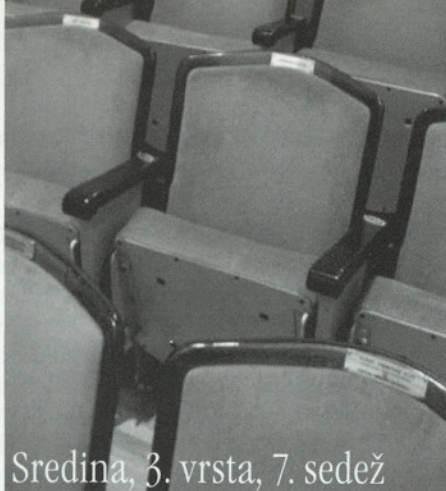
Pa bodi dovolj napeljevanja v »ta pravo« politiko, naše glave se bodo do datuma volitev zaradi obsega vseh informacij še res razširile v nezemeljske veličine. (Žalostno/vzpodbudno/ v depresijo pehajoče.) Dejstvo pa je, da politika še zdaleč ni prisotna samo in zgolj v parlamentu, Ljubljani in morda še kakšni občini. Tako kot tudi gledališče ni prisotno samo v za to namenjenih hramih. Ti dve komponenti se v predvolilni dirki prav čudovito prepletata.

Lik politika je v komediji zelo hvaležna vloga. Vsi te sovražijo, a vendar te vsi spremljajo. Bolj ko ga polomiš, boljši si. Tudi za samega avtorja besedila je to vsekakor dobrodošel lik. Ne priljubljen, da ne bo pomote, toda vsekakor dviguje potencial igre. Predvsem glede same uspešnosti in gledljivosti. Cankar je to resnico zelo obvladal. In ni bil ne prvi ne zadnji. Mogoče le najbolj strupen.

O politiki je pač tako – večina jo sovraži, a nihče ne more brez nje. O njej kroži veliko grdih govoric, a se vedno znova vračamo v njen objem. Je kot muhasta ljubica, ki pa zna izsiliti odpuščanje in ponovno zaupanje. Četudi kratkotrajno.

Zato je vsekakor pomemben njen nastop. V vsem

Sredina, 3. vrsta, 7. sedež

mogočem propagandnem smetju, ki trenutno služi „za podkurit“, pa je vendarle nekaj zanimivih informacij. Ali bolje rečeno – podob. Tako kot v gledališču je tudi v politiki treba ločiti profesionalce od amaterjev. In slednjih je vsekakor mnogo več.

Kar niti ni slabo, saj profesionalci niso nujno boljši od amaterjev, a vendarle so določene razlike prav očitne. Lep primer za to so plakati. Ja, tiste velike glave ob cestah. In nasmehi kandidatov. Oz. „wannabe“ nasmehi.

Ker mi večina oseb deluje, kot da se še nikoli v življenju niso sproščeno nasmehnil. Pa verjamem, da so se. In da so v resnici prav prijetni ljudje, ki znajo gotovo kdaj povedati dobro šalo. Toda – večina se jih na plakatih drži, kot da bi jih nekdo prisilil biti tam. Kot da z očmi prosijo, naj se jih usmilimo in volimo. In zraven dodajo še na silo razpotegnjene ustnice, ki bi naj predstavljale nasmešek.

In tu se profesionalci (oziroma, tisti s potencialom za to) po mojem mnenju ločijo od drugih. Pokažejo zobe. Tako, da je nasmeh resničen. Ali vsaj deluje tako. Tako, da človeka ima, da bi plakat nagovoril in povabil na kavo.

Vem, to z (ne)nasmehi zagotovo ni poglobljena analiza kandidatov, je pa morda najbolj v oči bodeča. Tako kot na odru tudi takoj opaziš, kdo je tam prvič in kdo je že stari maček. Pa ni nujno, da je slednji boljši kot prvi. Kvečjemu – boljše igra. Igra, da zna, da obvlada, da spada tja. Kar je zopet zgolj imidž.

Toda žal je pač tako, da je ta pomemben v politiki. Volivci in volivke si želijo močnih, samozavestnih oseb, ki se bodo zanje borile kot levi (oz. naj vsaj delujejo tako). Ne pa nekoga, za katerega jih bo vedno skrbelo, kako prenaša kruto dogajanje v samem vrhu države. Ubožček/ica. Pa četudi bo lev(inja) v resnici in (ne samo na zunaj).

Gledalci si želijo suverenih igralcev, da, tudi nastopačev, ki bodo svoje odigrali, pa četudi se zruši scena, vdre oder in pozabi celotno besedilo. Nemara pa bi kandidate/ke veljalo povabiti v kakšno amatersko gledališko družino (takšna predstava bi bila verjetno uspeh sezone). Tudi tam se delajo profesionalci ... V gledališču se prav tako dela, bori za vloge, zadolžitve in funkcije. Popolna domača praksa za prestolnico.

In tako se znajdemo pri protislovjih, ki stereotipno krožijo okoli politikov. Zaupanja vredni, a v resnici, po domače, „pregnani“. Simpatični, a dvolični. Enkrat taki, drugič drugačni.

Komedij s politiki in glavnih ali stranskih vlogah kar mrgoli. Klišejsko so opremljeni s kravato in ak-

tovko, že na čelu jim piše, da so zviti. A so uspešni. Čez vse mere. Pri Cankarju so dejansko lahko tudi usodni za celotno dogajanje, v lahkotnejših komedijah zgolj figura, nad katero pravica le zmaga. Toda povsod deluje imidž.

Dober politik je dober igralec. Kar ni slaba lastnost. Je pa vprašanje, v katero smer se uporablja. Za poudarjanje kvalitete. Ali za skrivanje slabosti.

Barbara Fužir

Zadnji poletni festivali

Zaključek počitniških dni v Ljubljani je zelo živahen. Festivali, ki se še kar odvijajo, s prireditvami skoraj zasipajo Ljubljančane in obiskovalce Ljubljane. Seveda prireditve niso samo gledališki dogodki, je pa zanimivo, kako se lahko prelivajo umetnosti iz ene v drugo. Kar nekaj dogodkov je, ki so skoraj gledališki, ne pa povsem, saj predstave precej posegajo v cirkuški svet in vprašam se, ali je to gledališče. Odgovor je, seveda ... Tudi to je! Sploh pa je užitek opazovati otroke, ki jih nič ne moti, da bi se predali odrski iluziji, pa čeprav je oder »samo« ulica.

Mednarodni poletni festival TRNFEST je zadnjih nekaj let (letos je že sedemnajstič) ena najbolj priljubljenih poletnih kulturnih dogajanj v Ljubljani.

Foto Z. G. K.

Ponujajo kvaliteten, razgiban, žanrsko raznolik program z domačo in mednarodno udeležbo iz različnih področij glasbe, gledališča, plesa, literature, filma, likovne in vizualne umetnosti ter izobraževalnih in ustvarjalnih delavnic.

Med 21. in 24. avgustom je potekala Emonska promenada (8. mednarodni ulični festival), ki vsebinsko dopolnjuje Trnfest, odvija pa se na Trnovskem mostu in na Emonski ulici. Obe prizorišči se v času promenade spremenita v gledališče na prostem in ustvarjalno sprehajališče, polno umetnikov z vsega sveta, tako mali kot veliki pa se lahko preizkusijo v artističnih spretnostih in družabnih igrah.

1. septembra je na odru Trnfesta potekala prireditve Mladi Prešeren (s predstavitev poletne impro šole), v okviru Trnfesta pa je letos tretje leto zapored potekal tudi fotografski natečaj TrnFoto 08. TRNFEST 2008 ponuja pet tednov oz. 34 dni in večerov brezplačnega dogajanja!

Letošnji program je bil usmerjen tudi v predstavitev

Foto Z. G. K.

produkcije KUD France Prešeren, festival pa je znova kljub precej omejenemu proračunu gostil nekaj priznanih tujih imen ustvarjalcev. Med nastopajočimi (o nekaterih sem že pisala v tej rubriki) v gledališki umetnosti velja omeniti vsaj naslednje: Impro liga, Narobov, Gverila teater, Šila, Rozinteater, Stend Ap komedijanti ter klovnovski gledališče Lukáš Vláčil in Lukáš Houdek iz Češke (5. 8.). In naj omenimo še plesno predstavo flamenka ¡Ole-Eba! (13. 8.). Festival so uradno odprli na Prešernovem trgu s tradicionalnim interaktivnim uličnim spektaklom avstrijskega gledališča Jakotopia: Ples Feniksov. Emonska promenada, že 8. mednarodni ulični festival, ki prav tako pod okriljem KUD France Prešeren vsebinsko dopolnjuje Trnfest. Emonska ulico so gledališčniki in zabavljači drugih vrst napolnili v četrtek, za zadnji festivalski dan pa je bil določen 24. avgust. Festival se lahko tudi letos pohvali z mednarodno zasedbo; otvoritveni dan so tako zaznamovali nastopi katalonske skupine Guixot De 8, ki pripravlja interaktivno predstavo z recikliranimi objekti, do večera pa so sledili še hrvaški ulični cirkusanti, češki pantomimiki, izraelski artisti in argentinska performerka Gaby Corbo.

Prvi slovenski akterji Emonske promenade so skupine Doktor škrat, ki je nastopila z glasbeno lutkovno predstavo Oče škrat. Slovenski ulični teater pa so zastopali še teater Cizamo, Alja Kump, magični teater Jabadabadu, čarobno gledališče Saltimbanko, Zavod Buffetto, gledališče Zapik in par Franci Krevh & Marko Brdnik.

Organizatorica in idejni vodja Emonske promenade Irena Rajh Kunaver kot rdečo nit dogajanja izpostavlja kreativno ustvarjanje in aktivno preživljanje prostega časa. Zato Emonska promenada poleg predstav ponuja tudi ustvarjalne delavnice Hiše otrok in umetnosti, predstavitev dela mojstrov slovenske obrti, artistske delavnice in interaktivne igre na prostem. Čeprav osnovni koncept Emonske promenade ostaja nespremenjen, pa se vsako leto nekoliko spremeni zvrstni poudarek predstav. Tako je po besedah Rajh Kunaverjeve letošnji program vključeval manj lutkovnih predstav in več uličnega gledališča in cirkuških performansov. Med nastopajočimi je vodja Emonske promenade kot zares vredna ogleda izpostavila argentinska artista Gaby Cordo in Brunitusa. Njun nastop je bil tudi povsem prvi nastop južnoameriških umetnikov na Emonski promenadi.

KUD France Prešeren v času festivala obišče okoli 40.000 obiskovalcev, kar velja za optimalen obisk glede na kapacitete prostora in glede na to, da je KUD France Prešeren lociran v osrčju spalnega naselja. Ravno zato se vsakodnevno dogajanje na dvorišču KUD France Prešeren zaključí ob 22. uri in se nato preseli v dvorano, navadno z DJ programom, filmsko projekcijo ali gledališko predstavo.

Še o festivalu MLADI LEVI: V okviru festivala Mladi levi se vsako leto predstavljajo skupine in umetniki, ki jih odlikujejo samosvoji pristopi k sodobni gledališki in plesni ustvarjalnosti. Festival je včlanjen v mednarodno mrežo Junge Hunde, katere cilji so zблиževanje mladih umetnikov, njihova predstavitev širšemu mednarodnemu občinstvu ter prevetritev inovativnih tokov evropskega gledališča. Letos bo še poseben poudarek na vizualnih umetnostih, pravi organizator tradicionalnega festivala, Zavod Bunker, in kot vedno, na sproščenem vzdušju, ki ga ustvarjata medsebojno druženje in program.

Vedno bolj interdisciplinaren program v osnovi ostaja znotraj polja uprizoritvenih umetnosti, a se letos bolj kot druga leta spogleduje z vizualno umetnostjo, s podobo. Naj bo to le zamik pogleda, motnja zaznave ali razpiranje meje med performansom, instalacijo, filmom, videom, plesom, animacijo, gledališčem, tudi cirkusom in intervencijami v javnem prostoru.

Pred ekipo Mladih levov je vedno znova izziv, kako narediti program še bolj zanimiv in na kak način razpreti aktualna vprašanja sodobne družbe. Okoljska problematika je zagotovo vsaj eno izmed njih. Letos vzpodbujajo razmislek na temo reciklaže, pa naj gre dobesedno za drugačno rabo odpadkov ali širše, reciklažo idej, pomenov. Vzpodbujali so pogovor, reakcijo, izmenjavo, igro in domišljijo. Tako si prizadevajo vključiti v ustvarjalni proces, organizacijo ali sam program ne samo umetnike, temveč tudi različne posameznike in avanturiste, ki so voljni sodelovati. Naj omenim le dve predstavi, saj festival še teče, ko nastaja tale članek.

SCENOGRAFIJA IZ SMETI: Na oder Mladih levov se je vrnil Camille

Boitel, ki je pred petimi leti navdušil v Železniškem muzeju s predstavo L'Homme d'Hus. Takrat smo ga označili za akrobata srca, ganil in navdušil je mnoge s svojo nežnostjo, ki je dajala občutek, da se predmeti po odru prerazporejajo kar sami in da tudi on sam izvede vse, kar se mu porodi. Mladi levi so Camilla gostili še na rezidenci, letos pa se vrača s predstavo, ki še nima izdelane scenografije, ima pa že dogajalno ogrodje. Camille dogajanje povezuje s scenografijo, ki jo je ustvaril v Ljubljani. Izdelava scenografije je proces: po Ljubljani je nabiral različne odpadke, smeti, zavržene predmete, ki jih bo predelal v svojo sceno. Kot pravi sam: "Hodil sem po ulicah

in prosil ljudi za stole, mize in obleke, predmete, ki jih ne potrebujejo več. Predmete, ki jih lahko nesem in uporabim. Potem sem jih očistil in uredil ter delal z njimi kot s partnerji."

Camille je eden izmed tistih umetnikov, ki jih senzibilnost do sveta in neka generalna občutljivost peha in večno iskanje in zase pogosto uporablja besedno igro s svojim priimkom boitel - boiteux (šepavec). »Prihajam s svojo premaknjeno, krizo in lenobo. Prihajam s svojo paniko, amnezijo in neuravnovešenostjo.« PLEŠOČI DENAR: Tudi prvenec Nine Božič je nastal v okviru Nomad Dance

Academy in nosi zgodbo njenega "prestopa" v umetnost. Nina Božič je že zelo mlada dosegla vrh poslovne kariere, po nekaj uspešnih delovnih izzivih je bila tudi direktorica podjetniškega centra CEED Slovenija (Center for Entrepreneurship and Executive Development). Po rekreativnem spoznavanju plesa se je odločila za spremembo in se za tri mesece udeležila delavnice in predavanj Nomad Dance Academy. Ker v umetnosti in biznisu velja, da je treba izkoristiti svoje kvalitete in se držati tistega, v čemer si dober, predstava povezuje umetnost in biznis. Art vs. Business je nagovor umetnice poslovnim krogom, naj jo sponzorirajo, v zameno pa ponuja uvid v ples kot orodje za osebno in poslovno rast. Skozi besedo, gib, glasbo in sliko, predvsem pa skozi nazorne diagrame in skice, ponazori, kako lahko poslovni svet aplicira umetniške tehnike na svoje področje in s tem maksimira učinkovitost, obenem pa občinstvo oziroma morebitne donatorje nagovori, naj podprejo njeno predstavo - ki je še vedno v nastajanju -, da bi jo lahko razvila do konca. Predstava žanra predavanje-predstava (lecture performance), ki ujame oba cilja: celovito prepriča občinstvo z umetniško vrednostjo in poslovno idejo.

Jesen prinaša novo gledališko sezono, gledališča pa napovedujejo kopico zanimivih predstav. Pustimo se zapeljati odrski iluziji!

Zalka Grabnar Kogoj

Foto Z. G. K.

SLG Celje začenja sezono 2008/09

Repertoar sezone 2008/09

Širino, ki jo je nosil repertoar sezone 2007/08, bo SLG Celje ponudil tudi z repertoarjem sezone 2008/09. V novi sezoni bodo repertoar sestavljale naslednje predstave:

Simon Bent

Elling

Režiser Andrej Jus

Komedija

Premiera septembra 2008

Elling je izjemno zabavna komedija, ki posega v drugačno okolje in drugo sfero človeških odnosov, kot komedije prejšnjih sezon SLG Celje. Elling je moški pri štiridesetih, ki je celo življenje preživel popolnoma izoliran z mamo. V instituciji, kamor ga pošlje socialna služba, si deli sobo z naivnim, preprostim, s seksom obsedenim Kjellom Bjarneom. Norveška vlada jima plača stanovanje v Oslu, kjer je zanj vsak dan nov izziv, saj morata dokazati, da sta sposobna vsakdanjih opravil in »normalnega« življenja med ljudmi, drugače se bosta morala vrniti v institucijo. Duhovita zgodba, kjer so v ospredje postavljeni pristni človeški odnosi, na toplem in prisrčen način nudi snov za razmišljanje o drugačnosti.

Roald Dahl

Čarovnice

Avtor dramatisacije David Wood

Režiser Miha Alujevič

Igra za mladino

Premiera oktobra 2008

Čarovnice krasijo nadvse napeta zgodba, kjer se prepletata laž in resnica, polna čarovniških coprnij in napetih preobratov, z nenavadnim koncem. Zgodba govori o dečku, ki po smrti staršev ostane sam z babico. Ker babica zboli, odideta na morje v prijeten hotel na južni obali Anglije. Vendar so se tam zbrale tudi vse angleške čarovnice, na čelu z Veliko velečarovnico, s ciljem iztebiti vse otroke v Angliji.

Federico García Lorca

Hiša Bernarda Alba

Režiser Diego de Brea

Drama

Premiera decembra 2008

Hiša Bernarda Alba je drama o zaprtosti patriarhalne družbe na španskem podeželju. Govori o kruti usodi moralnih in družbenih zakonov, ki uničujejo življenje posameznika. Dogajanje v drami Hiša Bernarda Alba (1936) se odvija na španskem podeželju. Oblastni in ukazovalni ženski Bernarda Alba je umrla mož, ona pa ostane sama s šestimi hčerkami. Hčere, ki so vse godne za možitev, zapre v hišo in jim ukaže tradicionalno dolgoletno žalovanje. Na svojevrsten poetičen način drama govori o peklju znotraj najožjega družinskega kroga, ki ponavadi ostaja skrit za štirimi stenami.

Terry Johnson

Diplomiraneec

Režiser Dušan Mlakar

Drama

Premiera februarja 2009

Diplomiraneec je drama odličnih dialogov, pravih verbalnih spopadov med protagonisti, polna čustvenih preobratov, govori o razkoraku med generacijama staršev in otrok, razmerjih med ljudmi, o težavah iskanja lastne identitete na eni strani in morali družbe na drugi strani.

Milan Jesih

Triko

Režiser Luka Martin Škof

ODERPODODROM

Ena dejanska burka

Premiera marca 2009

V eni dejanski burki Triko duhovito preigrava niz situacij, v katerih v ospredje postavlja odnos med moškim in žensko. Rdeča nit vseh prizorov sta ljubezen in seksualnost, ki vodita protagoniste v burne ljubezenske dogodivščine, ki jim spremenijo življenje. Kljub komičnosti situacij pa vsa ljubezenska srečanja govorijo o v sodobnem svetu čedalje značilnejši plehkosti in površinski medsebojnih odnosov.

Gregor Strniša

Samorog

Režiser Aleksandar Popovski

Poetična drama

Premiera maja 2009

Dogajanje poetične drame Samorog je postavljeno v srednjeveško mesto, ki ga po legendi straži samorog. Njegov ustanovitelj je bil Henrik Sekira, ki je samorogu odsekal glavo, zato je njegov rod preklet. Delo sodi v vrh slovenske poetične drame in je v svojem bistvu filozofija, ki razkriva spopad med dobrim in zlim, med lažjo in resnico.

Sanacija strehe in zamenjava strešne kritine

Stavba Slovenskega ljudskega gledališča (SLG) Celje je **spomeniško zaščiteno poslopje**, ki v mestnem središču poleg svoje gledališke dejavnosti, s svojim srednjeveškim mestnim stolpom tudi z zgodovinskega vidika zaseda pomembno mesto. »V poslopje, kjer SLG Celje deluje že od leta 1955, dolga desetletja niso bila vložena sredstva za njego-

vo obnovo, zato smo zelo veseli, da je po večletnih pogajanjih in prošnjah **Mestna občina Celje** (MOC) prisluhnila potrebam celjskih gledaliških umetnikov ter **odobrila sredstva** za sanacijo strehe in zamenjavo strešne kritine celjskega gledališča«, je povedala **Tina Kosi**, upravnica SLG Celje.

Z obnovo je v **drugem tednu julija 2008** pričelo podjetje **Mirnik Trade**, ki je bilo letos izbrano na javnem razpisu za izvedbo investicijsko vzdrževalnih del na strehi objekta SLG Celje. Zahtevnejša dela so opravili **do 25. avgusta**, ko se v gledališču pričnejo priprave na novo gledališko sezono, dela pa bodo **dokončali predvidoma do 5. septembra**. Po besedah **Barbare Gorski** z oddelka za družbene dejavnosti MOC ima za vsa načrtovana dela MOC v proračunu namenjenih 155 tisoč evrov.

Že **Borut Alujevič**, prejšnji upravnik SLG Celje, si je na vso moč prizadeval za obnovo gledališča, kar sedaj nadaljuje Tina Kosi, sedanja upravnica SLG Celje, ki je na ogled »sramotnega« stanja v gledališču povabila nekatere občinske funkcionarje, ki so se omeščali in odobrili sredstva iz proračuna. MOC je s tem **pokazala odgovornost**, ki jo nosi kot ustanoviteljica SLG Celje, ter strinjanje, da mora edino celjsko abonmajsko gledališče krasiti primerena kulturna podoba, ki si jo nedvomno zasluži.

Ker čez poletje v SLG Celje ni bilo predstav, je bil to najbolj primeren čas za obnovo strešne kritine in ostrešja, ki je bila najbolj nujna, saj je ob deževjih **voda vdiral v gledališče** ter počasi uničevala njegove prostore. Vendar pa so tudi ostali deli gledališča potrebni obnove, predvsem kletni prostori, pisarne, sanitarni prostori ter gledališka dvorana z garderobami. Zato 70 zaposlenih v SLG Celje upa, da so sredstva MOC za sanacijo strehe in zamenjavo strešne kritine **začetek obsežnejše obnove** gledališča v naslednjih poletjih.

Nova podoba SLG Celje

Poleg nove strehe bo v sezoni 2008/09 SLG Celje krasila tudi nova celostna grafična podoba avtorjev Špele Razpotnik, Gregorja Fajfarja in Jerneje Omahen iz kreativne agencije Alten10. Nova celostna grafična podoba SLG Celje izpostavlja njegovo umetniško poslanstvo in vrednost. Hkrati pa ne pozablja na svežino in sodoben pristop, kar bo gledališče tudi v prihodnosti uspešno predstavljalo doma in po svetu.

Logotip, ki bo odslej predstavljal SLG Celje izhaja iz nekdanjega logotipa, prilagojenega v sodoben znak, ki omogoča vrsto prilagoditev ter vrednot, poslanstva in tradicije celjskega gledališča.

Prav tako bo tudi novo spletno mesto, ki bo tudi v prihodnje vir zanimivih in za uporabnika pomembnih informacij, v prihodnje je želja SLG Celje, da postane mesto srečevanja uporabnikov in obiskovalcev celjskega gledališča. Spletno mesto bo zaživelo do konca septembra 2008 na naslovu www.slg-ce.si

Novosti v knjižnici Šoštanj

Maja Rezman Huremović

Hej hoi, šolsko leto je v polnem zamahu, čeprav hitimo, redno zamujamo v vrtec, grozdje nam zori in jabolka dišijo. Najbrž sem že n-krat povedala, da je jesen moj najljubši letni čas. Vsako leto sproti ugotavljam, da to nesporno drži.

V knjižnici delajo s polno paro, tudi knjigomat pridno služi bralcem, v sredo, 10. septembra točno opoldne bo uradna otvoritev novega funkcionalnega vhoda. Na to temo bo najbrž kakšna vrstica napisana v naslednji številki.

Zdaj pa knjige:

Za najmlajše: *O petelinčku;* ljudska pripovedka, priredila jo je **Zdenka Hliš**, ilustrirala pa **Nina Rupel**.

Pripovedka je napisana v obliki, ki spodbuja razvoj bralne tehnike, zlasti pri otrocih s specifičnimi učnimi težavami pri branju – disleksijo. Upošteva ustrezen kontrast med črko in ozadjem, nepravilni desni rob primerno velikost črk, ustrežno razmerje med ilustracijami in besedilom ter primeren obseg besedila. Pomembno je, da se oblika ter obseg besedila prilagodita otrokovim posebnim potrebam, ter da lahko prebere celo knjigo sam. Ker pa so v ljudskih pripovedkah večkrat uporabljene besede, s katerimi se otrok v vsakdanjem življenju ne srečuje pogosto, mu je dobro razložiti pomen besed oziroma jih prevesti v njegov jezik. Zgodbico lahko otrok obnovi pisno ali likovno, in tako razvija bralno razumevanje, jezikovno izražanje ter se ne ta način dodatno motivira za nadaljnje, tudi zahtevnejše branje.

Založba: Družba Piano, 2008.

Druga nosi naslov: *Balki - prav poseben muc.* Zgodbico je napisala **Urša Emeršič**, ilustracije je prispevala **Claudia Markizeti**. To je zgodba o drugačnosti, ki jo je avtorica preselila v živalski svet. Namenjena je starejšim otrokom; spoznavanju in sprejemanju drugačnosti in premagovanju strahov. S tem se ustvarijo temelji za vključevanje drugačnih v širše socialno okolje. Glavni junak je muc Balki, ki se zaradi svoje dru-

gačnosti vključi v ustanovo imenovano Mačji klobučič. Tam se uči in razvija svoje umske zmožnosti in telesne spretnosti. Odkrije tudi številne duhovne vrline, tako da v svoji drugačnosti postane srečen. Pravljica poskuša bralcem približati življenje družine, v kateri se rodi otrok z motnjami v duševnem razvoju. Družina prehodi pot številnih stisk, zanikanja, žalovanja. Kljub vsemu pa jih medsebojna ljubezen, odkritost in trdne vera nagradijo s spoznavanjem in sprejemanjem drugačnosti, prilagajanjem ter srečnim življenjem. Za razvoj pa ti otroci poleg spodbudnega in ljubečega družinskega okolja potrebujejo tudi pomoč strokovnjakov in podporo širše družbe.

Založba: Zveza Sožitje, 2007.

Za odrasle: **Cannat Guillaume** - *Glej jih zvezde!* - najlepši prizori v letu 2008, je priročnik, ki prinaša marsikatero presenečenje in veliko lepih trenutkov vsem, ki niso astronomi in le občasno dvignejo pogled k nebu ter zasanjajo, da plavajo med planeti, velikimi ozvezdji in najsvetlejšimi zvezdami nebesnega svoda.

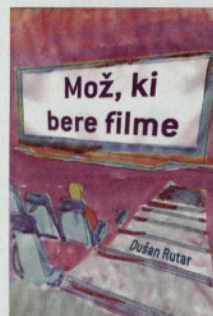
Priročnik našteva najlepše astronomske pojave, ki jih lahko vidite s prostimi očmi ali z navadnim dvogledom. Opazujejo jih lahko celo tisti, ki si niso nikoli mislili, da bodo mogli neposredno gledati Merkur, Venero, Mars, Jupiter, Saturn. Leto 2008 bo v naših krajih nekaj posebnega z dvema luninima mrkoma, od katerih bo eden popoln, z delnim sončnim mrkom in izrednim dogodkom, ko bo Luna zakrila Venero. Leto bo posebno tudi potem, da nam o mraku in ponoči pripravlja skoraj šestdeset čudovitih srečanj planetov z našim naravnim satelitom. Vsako takšno srečanje prikazujejo ponazoritve, ki so skoraj tako dobre, kot da smo dogodek že fotografirali in opremljeni z nasveti, kako se pripraviti na opazovanje prizora v naravi. Več kot 18 kart, shem, risb in barvnih fotografij ter številna imena zvezd in ozvezdij poživljajo prvo izdajo tega čudovitega priročnika v slovenščini. Če držite priročnik v iztegnjeni roki, lahko s skalo v levem robu ocenite kotne razdalje med nebesnimi telesi in umerite prste na svoji roki.

Sicer je leta že skoraj konec, vendar lahko s pomočjo priročnika še tri mesece spoznavate nebo in spremljate nebesne pojave.

Založba: Astronomsko naravoslovno društvo Graščina Širje, 2007.

Dušan Rutar je *Mož, ki bere filme*. V knjigi so predstavljene zgodbe petdesetih filmov. Raznorodnih žanrov; v bistvu to niso samo predstavljene zgodbe filmov celega sveta, bolje bi bilo če bi rekla da so to poskusi kratkih esejev o filmu. Favnov labirint, 1408, Ameriški gangster, Čokolada, Morje v meni, Temno modra, skoraj črna,... je le nekaj naslovov »prebranih« filmov. Danes se vse simulira. Namesto da bi se ljudje pogovarjali, komunicirajo. Namesto da bi se ljubili, ohranjajo stike. Srečujejo se na hitro, saj se vselej nekam mudi. Kreativnost je zamenjala odvisnost od dela. Beseda je lahko zdravilo. Obstajajo govoreče podobe, pravi francoski filozof Jacques Ranciere, ki so v celoti narejene iz besed. Ta knjiga pričuje za obe trditvi. Samozaložba, 2007.

Matilda Mlakar:

Vezenje v osnovni šoli - učbenik za izbirni predmet v zadnji triadi devetletne osnovne šole. Vezenine so del naše kulturne dediščine, ki jo je treba negovati. Ob slikah in skicah spoznavamo vrste vezenin, motive in vzorce ter različne materiale, ki jih uporabljamo pri vezenju. Predstavljeni so nekateri najbolj značilni motivi v slovenskem kulturnem prostoru, tehnike vezenja in njihova razširjenost v posameznem kulturnem okolju. Učbenik je namenjen učencem zadnje triade v devetletni OŠ pri izbirnem predmetu Vezenje, učencem nižjih razredov v krožku vezenja, učiteljem - mentorjem vezenja ter vsem ostalim ljubiteljem vezenja in vezenin. Založba: Lepa beseda, 2008.

Naj bo september lep in prijazen radodaren, z zvezdami, filmi, vezeninami, toleranco in novimi spoznanji.

Pat'nošter spominov

Koline smo imeli včasih pri naši hiši navadno za 29. novembra, ker sta bila v takratni Jugoslaviji kar dva prosta praznična dneva. Drugi razlog pa je bil ta, da smo potem za božične praznike že imeli svoje povojene klobase in pečeno prato, kar je vsako leto sestavljalo božično večerjo.

Prva stvar, ki jo je bilo treba pripraviti, je bila smola. Ata se je navadno na kak mrzel, suh dan kak teden pred kolino obul v črne gumi škornje, iz katerih so zgoraj molele fece. Da mu stopala v mrzlih, tankih gumijastih škornjih ne bi ozebla, je pozimi zmeraj nosil doma pletene volnene nogavice, okoli noge pa je potem ovil še flike iz žaklovine, nekaj zadelj toplote, nekaj pa zaradi tega, da se nogavice niso toliko obrabile in uma-zale. Svoje fece je potem sušil nad štedilnikom. Tako ali tako je imela mama kar naprej opravka s »štofanjem«, krpanjem pet in prstov, kjer se je nogavica navadno najbolj obrabila in je rada zazevala luknja. Štofala je s »štofarico«, iglo, ki je bila malo večja od navadnih igel za šivanje, predvsem pa je imela dosti večje uho, da si vanj lahko stlačil volneno nit, ki jo je malo oślinila in valjala konec med prsti, da ga je toliko stanjšala, da je vdela ... Pri tem opravilu je velikokrat ponosno ponavljala: »Štofat so me pa naučili Moličnikovi bica, bog jim daj nebesa. Pozimi sem rada šla k Moličniku in zmeraj so me posadili za peč in mi postregli: 'Ti uboga dečla, čist si mrzla, ti bom pa jaz teja skuhal!' Teja je bil seveda čaj ...« Pa malo vina so pljusknili noter, da sem dobila kar vročino v lica!« Potem sta štrikali in krpali in bica so pripovedovali to in ono od svojih dveh možkih in treh otrok, vse je že pokrivala ruša ... Otroke je pobrala pljučnica, Jože se je obesil, ker ga ni več marala, Franc se je pa ubil, ko je padel z zvrhanega voza sena ...

Tako opremljen je potem ata vzel »kanolo«, lično sekirico s kratkim ročajem, pa obtolčeno plehasto vedro z ročajem – jaz pa sem rada šla zraven. Hodila sva po gozdu, iskala smreke, ki so se dobro solzile in ki so imele pravo smolo. Postrgal je po deblu, če je bila smola mehka, ali pa kar zasekal, če je bila trda, ampak samo po vrhu. »Pregloboko ne smeš usekat, ker potem se smreka preveč matra s svojo rano, namesto da bi rasla in se debelila,« mi je govoril. Smolo je nabiral, dokler ni bilo vedrce polno. Za dva velika prašiča je je moralo biti precej. Jaz sem lazila za njim in se ozirala po visokih deblih in tu pa tam vzkliknila: »Lejte, atej, tule je cel kup.« Ata je zmeraj rekel samo: »Lej, pa res,« in postrgal

pa sva šla naprej. Na vrhu hriba, pri zadnji hiši, sva se ustavila, da je ati šel vprašat, koliko je ura. Tam sva bila potem povabljenata noter, ati je dobil šilček žganega, jaz pa bezgov sok.

Naslednji dan je smolo kahal. Ob strani pri hiši, čisto ob potoku, če bi slučajno ogenj kam preskočil, je zakuril med dvema oglatima kamnom. Ko se je ogenj dobro razžarel, je na kamna naslonil pocinkan pisker, ki je bil ves sajast in ki smo ga imeli samo za kuhanje smole. Nad vročim žarom se je potem smola počasi začela topiti in ko se je vsa razlezla, je še nekaj časa mešal, nato pa jo je vlil v drugo posodo, v kateri je stala mrzla voda. Tekoča smola se je v trenutku strdila, iz posode se je pokadilo in na dnu so ostale najrazličnejše oblikovane gmote. Ko so se smoleni strdki osušili, je vzel v roke leseno tolkalo, ki ga je vsa leta hranil zataknenega pod streho v drvarnici, smolo nadeval na dno piskra in s tolkačem počasi, na drobno, ravno prav močno tolkel po njej, da se je počasi razdrobila v manjše koščke, le-ti pa nato v prah. Smoleni prašek je potem skrbno nasul v ajmer in vse skupaj shranil na varno v svinjsko lopo, kjer je počakal do koline, da smo potem z njim posuli prašičevo kožo, ki smo jo potem laže otrebili ščetin. Po ščetine je pa v zimskem času navadno prišel Gustl, ki smo mu pravili kar »Šetinovec.« Pobral jih je skupaj, nabasal svaljek na kolo, dal za lon eno iglo in potem ga do naslednje koline nismo več videli. Ljudje so pravili, da je šetine prodajal nekam, kjer so iz njih izdelovali igle ...

Kolin smo se otroci veselili tudi zato, ker sta takrat prišla na obisk dedek in babica, ki sta bila že v času mojega otroštva v kar lepih letih. Dedek, mamin oče, je bil priložnostni mesar, opravil je doma, pri sosedih in pri nas. Včasih, če je za 29. novembra že nasulo snega, sta prišla že na predvečer koline. Pripešala sta iz Velunje mimo Strelšnika čez Konovski vrh, kar je bilo uro hoda. Jaz sem se na to pot, če smo šli na obisk k dedku in babici, zmeraj podala z rahlim strahom, posebno, če smo šli sami otroci, brez mame. Pot se je namreč vila po sredi gozda, globoko spodaj se je žuboreča Velunja zaletavala v kamne in po gozdu je stalno nekaj skakljalo, pokalo, šumelo. Starejši so me zmeraj strašili, da bo izza drevesa zdaj zdaj zagotovo zakrulila divja svinja z mladiči. Če pa ima mladiče, me bo zanesljivo napadla in razmesarila. Tudi če se bom vrgla na tla in se naredila mrtvo, kakopak, saj takrat bo imela z mano še najmanj dela.

Predvsem starejši brat si je s svojo domišljijo znal dati duška in se je s takimi grožnjami po mladeniško naslajal, meni pa prizadejal prave more, ki se jih nisem rešila, vse dokler nisem pri Strelšniku stopila na glavno cesto. Tam prašičev menda navadno ni bilo ...

Če si se na obisku malo zamudil, se je zlasti v jesenskem času rado zgodilo, da je po velunjskem grabnu na hitro pritisnila megla in ko je padel mrak, si v gozdu kaj hitro izgubil orientacijo. Takrat smo si pomagali tako, da smo pri bici naprosili za kake trske, dedek pa je malo ponergal, ko je trske vezal v snopič: »Ves šus drot bo šel!« Ker pa so trske navadno prehitro pogorele in smo se potem ravno sredi gozda znašli v temi, je dedek našel drugačno rešitev. Za špirovci v svoji priročni delavnici, kajti bil je tudi čevljar, popravljavc biciklov in še kaj, je imel zatlačene stare kolesarske plašče, ki so tleli bolj počasi kot trske. Svetlobe so dajali bore malo, saj se je sredi črnine gozda videl bolj ogorek kot pa plamen, ampak nekam bolj varno smo se počutili, če smo držali tisto tlečo, smrdečo gumijasto stvar nad glavo.

No, dedek in bica sta na zadnje koline, preden je potem dedka vzela kap, prišla v petek zvečer, kajti zunaj se je vse belilo od novozapadlega snega. Brez besed sta gabucala po dolgem, strmem klancu, sopihala in dihala v ovratnik, da jima mraz ni preveč rezal v lica. Kar na lepem sta stala na naši lopi, dedek z lovskim nahrbtnikom, v katerem je nosil mesarski nož, zvon za puljenje nohtov s parkljev, močno vrv, brusni kamen in take stvari. Mož je imel vse potrebno s seboj, kajti zanesel se je samo na sebe. Babica je navadno atiju prinesla liter žganja, mami pa škatlo keksov. Nas, svoje vnuke, je pocrkljala z bonboni, ki so se takrat kupili še na tehtnico. Bil jih je zajeten škrnicelj in ročno smo se z njimi spravili za mizo, nato pa je najstarejša kupčkala sladko darilo na pet enakih delov.

Dedek je potem povprašal, če je vse nared za koline: če je kita kuhana, lesena baranca namočena, če se trage od lani niso razsule ... pa če pride še kdo, da bodo prasice lahko pometali. Otroci smo bili še zanič za delo, dedek že oslabil, oče pa tudi ni bil ne vem kak orjak, povrh pa se mu je žival še smilila ... mama pa je tako ali tako vsako leto, ko so se svinje začele dreti, zdrirjala v klet, si zatisnila ušesa in oči in se ni prikazala ven, dokler je nismo šli klicat. »Mama, pridite, saj je že hin!« Ko je bil »hin«, takrat se je počasi

lotila svojih kuhinjskih opravil, ampak s krvjo ni hotela imeti opravka. Nismo je stregli niti dajali v krvavice, ki so potem bile ječmenove klobase brez krvi ... Ko je bil prašič očiščen in lepo obrišan s čistim prtičem, ko je dedek naredil prvi rez v svinjsko telo, takrat se je počasi približala prizorišču in sklenila roki: »Hvala bogu, kak lep špeh!« Če je bila letina slabša ali pa so bili prašiči bolj mesnate sorte, ni bila zadovoljna in je nergala: »Kam, hudiča, je pa šlo, je pa je vse požrl, kar je dobil!« No, dedek, babica, oče in mama so se potem kmalu odpravili spat, saj je bilo treba jutraj zgodaj na noge. Takrat smo spali po trije otroci v eni postelji, da smo eno lahko ponudili starima staršema.

Še v trdi temi je ata zakuril v kotlu, da je bil ob svitu krop že pripravljen. Mama je skuhalo čaj iz prežganega sladkorja, zraven pa postregla z orehovo potico, ki je prej ni niti prerezala, da bi pogledala, kakšna je znotraj. Ko jo je dala na mizo, je z napetim izrazom na obrazu previdno zarezala in dahnila: »Hvala bogu!« Potico je zmeraj dobro spekla, nikoli pa je ni porinila v peč, ne da bi nad testom naredila križ. Prepričana je bila, da se ji zato tako posreči ... Starejši so v čaj nalili žganja, kolikor je kdo hotel. Dedek je bolj kapnil, ata malo ulil, soseda, ki sta prišla pomagat, pa sta hotela pol-pol. Izgovarjala sta se na mrz in pa na to, da mora biti človek na kolini močan ... Mama in babica sta pili čaj brez žganja in babica se je obregnila: »Bo že do malice vse pijano!«

Po kratkem zajtrku so moški vstali, mama je urno stopila proti kleti, babica in otroci pa smo sedeli v kuhinji in čakali ... Dedek se je postavil zadaj za stranišče na štrbunk, kjer je z nabrušenim nožem napeto čakal, da bodo prašiča z vrvjo povlekli iz svinjaka prav pred nož in bo on opravil svoje. Nekaj trenutkov je bila tišina, moški niso hoteli vznemirjati živali, pač pa jo presenetiti še v spanju. Zdajci se ja zaslislalo zverinsko kruljenje, nato vpitje vseh vprek, kletvice in zmerjanje, potlej pa je mimo kuhinjskega okna pridirjalo prestrašeno prase z vrvjo na eni nogi, za njim pa oče, oba soseda in dedek z nožem v roki. Potem je iz kleti pritekla prestrašena mama, ki je slišala vpitje, in še ona začela deliti nasvete: »Ahtajte v breg, v breg ahtajte, ne za vodo! Svinje zmeraj silijo navzgor, da vam ne bo ušla v breg!« Prase je odločilo točno tako, po globokem snegu je gazilo v hrib, krulilo v predsmrtnem strahu in se spotikalo na vrvi ... Tik pod vrhom je ata pograbil zadnji konec vrvi in zmagoslavno potegnul. Zdajci je prašič obrnil smer in začel dirjati po bregu navzdol, pri tem je ata spodnesel, da se je prekucnil v zamet, žival pa jo je ubrala proti potoku. Tam je bilo zaradi spolzkega kamenja tudi za njo preveč zahtevno, spodrsnilo ji je in za hip se je zagostila med dve skali, tam pa so nanjo planili vsi štirje dedci in

na licu mesta spustili kri. Ko so jo potem s težavo spravili do barance, si je mama naskrivaj obrisala solzne oči: »Uboga čunka, kak bi še rada živela!«

Takega usmiljenja do živali je navadila tudi nas, otroke. Vsako leto je naša krava imela telička, ki smo ga seveda hodili božat in objemat, dokler ni imelo toliko, da je bilo godno za zakol. Eno leto mi je ostalo posebno v spominu. Kupili so ga neki ljudje iz okolice, vendar so ga nameravali zaklati pri nas. Že večer pred teličkovo smrtjo smo se otroci v postelji pogovarjali samo o tem in ko so prišli, je bil šok še večji zato, ker je bila za mesarja – ženska. In – groza – celo telečjo kri je pila. Pohvalila se je, da pri vsaki kolini spi je po dva deci, da bi imela tudi sama tako zdravo kri ... Tistikrat bi jo lahko bila polila s kropom, tako se mi je zagnusila. Ko se je začela pripravljati na to, da bi našemu prijaznemu, lepemu, nedolžnemu teličku vzela življenje, pri čemer ji je pomagal sin, sva medve s sestro stekli po cesti proti vasi, dokler nisva prišli tako daleč, da se naša hiša ni več videla. Vedeli sva, da tam tudi ne bova slišali joka ubogega mladiča. Za vsak slučaj sva začeli na ves glas prepevati, če bi po naključju veter le prinesel kak zvok od morišča. Peli sva glasno in do onemoglosti ponavljali: »Izidor ovčice pasel, lepo žvižgal, lepo pel. Cingel ...« Iz oči pa so obema polzele gorke solze. Po kakih petnajstih minutah sva menili, da je najbrž ubogo tele zdaj že mrtvo, in sva brez besed, vsaka s svojo žalostjo v srcu, stopali nazaj proti domu. Ko sva pogledali izza smrek, je mesarica ravnokar privezovala živo tele na tram, viselo je z glavo navzdol, da bi mu kri lepše odtekla. Tele je žalostno mukalo, v štali ga je klicala krava, babnica pa si je pred smrtnim rezom prižgala še cigareto in klepetala s sinom.

Medve sva planili v jok in zdirjali nazaj proti vasi, tam pa naju je začudena vaščanka prestrašeno vprašala: »Ja, kakega hudiča pa imate v grabnu, da se obe dereta!« Brez besed sva jo ucvrli po stezi v gozd, sedli na štor in tolašili ena drugo: »Pa saj je pač žival, zato pride na svet. Saj bo drugo leto spet novo tele!«

Marija

Malo za šalo – malo več pa zares

Pred drugo svetovno vojno je v Gaberkah bila znana gostilna »Pri Robidu« v lasti rodbine Hliš, kjer je moja mama Tončka Lomšek, rojena Hliš, po prvi svetovni vojni nekaj časa tudi živela. Ker je ona, z opravljeno gospodinjsko šolo, bila tudi večša kuharica, je to Robidovim kar prav prišlo, kajti ob nedeljah in praznikih ter raznih prireditvah je znala pripraviti obilna in okusna kosila, s katerimi so obiskovalci in gostje bili nadvse zadovoljni.

No, in na ta leta se je Tončka rada in pogosto spominjala, kajti pri svojem delu v gostilni je doživela marsikaj zanimivega pa tudi smešnega, o čemer je prav rada svojim bližnjim tudi kaj povedala.

Pa si nekaj takšnih »smešnic« tudi oglejmo!

Nepoklicni vremenarji

Nekega poznega jesenskega sobotnega večera se je družina pivskih bratcev počasi iz gostilne odpravljala proti domu. Bili so že kar dodobra okajeni in ker je zunaj vreme bilo precej kislo, se jim še nikamor ni mudilo. Pa se je javil prostovoljec, ki je še kar dobro obvladoval svoje okončine, da mora odtočit dva deci, pa bo istočasno pogledal tudi, kako je z vremenom.

Ob tem pa je treba povedati, do so Robidovi na koncu hodnika pred izhodnimi vrati imeli vzdano »špajzo«, prostorno omaro, kjer so shranjevali pokvarljiva živila, kot so mleko, svinjska mast, moko, kruh in še marsikaj drugega. Tako shrambo so imele tudi vse večje domačije, kajti o kakšnih hladilnikih in zmrzovalnikih v tistih časih še sanjali niso.

Ko pa je naš korenjak taval po temnem hodniku proti izhodu in ga je polni mehur že priganjal, je, o smola pa taka, zamenjal izhodna vrata z onimi za »špajzo« in je tako njegov obilni curek namesto preko praga, odtekel v polno latvico kislega mleka. Vidno olajšan se je naš junak vrnil med svojo pivsko bratovščino, ko so ga takoj pobarali o vremenu. Pa je naš vremenar nemudoma svečano zdeklamiral: »Ma, ni jasno, ni oblačno, nobenih zvezda – luža pa taka, da kar čmokota!«

Kljub odločnemu rimanemu »vremenskemu poročilu« pa mu ostali pivski bratci le niso povsem verjeli. Tako se je naslednji prostovoljec, ki je imel enake težave kot njegov predhodnik, odločil, da gre še on preverit vremensko situacijo. In veste, da je, verjeli ali ne, tudi on zgrešil izhodna vrata, odprl vrata v »hladilnik« in spustil svoj curek naravnost v predal s koruzno moko.

Po vrnitvi k omizju je tudi on, čeprav z močno zapletajočim se jezikom, zrecitiral svojo verzijo vremena:

»Luže ni, fantje, ni se treba bat, le snega tolk je, da ga ni za prescat!«

Pa so naši junaki za korajžo, ker bo pač treba gaziti po tako visokem snegu, naročili še štefan rdečega, ga hitro poplanknili po grlu in se končno le odpravili proti domu.

Kuharica pa je, ker je medtem že ugotovila, kaj se je dogodilo, še hitro zaklicala za njimi:

»Jutri ste vsi skupaj vljudno vabljeni na imenitno nedeljsko kosilo, kajti na mizi bo velika skleda koruznih žgancev s kislim mlekom!«

Maks Lomšek

ČEZ URŠLJO GORO

piše: Ajda Prislan

V Knjižnici Dravograd je bila predstavitev knjige Smeh in jok v enem košu HEDE PRAPROTNIK iz Slovenj Gradca. Zgodbe spominjajo, da še obstajajo velike družine, čeprav jih je malo. V takih družinah ni prostora za dolgčas, treba je deliti delo, ki povezuje in utrjuje družinske člane. Heda Praprotnik, upokojena, a še aktivna novinarka, prepoznavni glas Koroškega radia, v njih osvetljuje življenje nekoč in danes, vrednote, vzgojo in odnose.

Ob rednem uredniškem in poročevalskem delu se je duhovito lotevala pisanja humoresk in glos, pusti časopis Kurent brez nje ne bi bil takšen, kot je. Zagovarja prepričanje, da lahko s humorjem podaš resnico brez moraliziranja. Še danes pripravlja rubriko Župca za oddajo Nimam časa. A si je vzela čas, da je zapisala zgodbe iz svojega otroštva, ki jih je namesto pravljic pripovedovala svojima otrokoma. Iz zaveze otrokoma, da doživetja iz svoje družine Štelcer zapiše in zajame utrip iz preteklosti Slovenj Gradca, je spisala literarno delo Smeh in jok v enem košu, ki so ga tudi že ponatisnili. Ustvarjalno se izraža tudi likovno in s poezijo, včasih kakšno svojo pesem javno prebere, a avtorstva ne izpostavlja. Matej Praprotnik, sin, voditelj na Radiu Slovenija, Val 202: »Heda je z eno besedo gostobesedna. To je odlično, če si radijski človek, in malo manj, če si že v penziji. Na srečo si privoščiš še občasna honorarna dela, če pa v bližini ni poslušalca, vse skrbno zapiše. Njeno branje mi je vedno v veselje, še posebej ob dolgih rojstnodnevnih čestitkah. V naši družini zdaj že težko rečemo, kdo ima kaj po kom: nazadnje ima tudi mama veselje do hoje, morda po atu, in njena kilometrina se počasi že bliža njegovi. Jaz imam radio zagotovo »po mami« in jo povsem razumem, zakaj.«

TOMAŽ ŠALAMUN, priznani slovenski pesnik, ki je v 70. letih preteklega stoletja šokiral javnost s svojo prvo pesniško zbirko Poker, je bil gost prireditve Koroški kulturni mozaiki v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika na Ravnah. Pogovor z

njim je vodil Mitja Čander. Kar nekaj zanimivosti je bilo moč slišati iz ust priznanega pesnika Tomaža Šalamuna, saj je zbrano občinstvo lahko izvedelo, da je bil poleg poezije, katero je začel pisati zaradi eksistencialne krize, član tudi znane skupine likovnikov OHO, da je igral klavir, da potuje, prevaja in počne še marsikaj drugega. Njegove pesniške zbirke so svetovnega slovesa, že od leta 1974 je prisoten na ameriški pesniški sceni. Svoje pesmi tudi sam prevaja v angleški jezik, od desetih knjig jih je sedem prevedel sam. Njegove knjige so prevedene v 19, posamezne pesmi pa v 34 jezikov. »Mislim, da imam tri kulture, kjer sem dejansko formativen. To je območje nekdanje Jugoslavije, Poljska in Amerika, kjer dejansko vplivam tudi na mlajše pesnike,« je povedal Tomaž Šalamun in nadaljeval: »Do lastne poetike sem prišel šele s svojo tretjo knjigo, to je Romanje za Maruško, in je med mojo prvo knjigo Poker in naslednjimi precejšnja razlika. Res je, da je vpliv ameriške poezije name precej močnejši, tiste ameriške, ki je šla skozi vpliv francoske poezije.« Šalamun je bil je tudi likovnik, član skupine OHO. Ko so mu ponudili asistenturo in doktorat na umetnostni zgodovini, je odšel v Pariz, ker je imel študentsko. Njegov profesor mu je dejal, da mu bo dal opraviti težek, stvaren doktorat, ker mu bo drugače 'odfrlel' v svojo poezijo. Historično slikarstvo prve polovice 12. stoletja takrat še ni bilo dobro obdelano, a je Šalamuna ta tema dolgočasila. »In nekega lepega dne sem zagledal omaro kot objekt, kot kip. Padel sem v evforijo, hotel sem jo razstaviti. Nihče me ni vzel resno in je ta evforija popustila. Potem sem ponovno, ko sem bil na avtobusu iz Ljubljane v Koper, zagledal kopico sena, ki je spet tako vskočila vame. Ker sem tudi teoretično lahko razlagal, kaj se je zgodilo, sem se priključil Andražu, Marku Pogačniku, ameriški študentu Davidu Neseju in rekel, zdaj sem eden od vas in zdaj bomo to storili čisto drugače. Vodja Marko Pogačnik je bil takrat v vojski, drugače mi verjetno ne bi dovolil šariti. Predlagal sem, da bomo najprej našli najboljšo galerijo v Jugoslaviji, to je bila Suvremena galerija

v Zagrebu. Pisal sem kustusu v Zagreb o teh fantih, da so čisto v špicu sveta in da sem jaz zraven. Če vi ne boste zadovoljni z menoj, bom to iznesel. Naredili smo razstavo, tiskan je bil katalog, ki je krožil po svetu. Videl ga je organizator prve največje svetovne konceptualistične razstave v Muzeju moderne umetnosti v New Yorku in nas povabil.« Pred kratkim je Tomaž Šalamun en semester predaval na univerzi v Richmondu, nato je teden dni preživel v Istanbulu, ker Turki želijo narediti zelo pomemben mednarodni pesniški festival, ves čas pa piše in dela.

Pri Cankarjevi založbi je izšla knjiga ANDREJA MAKUCA z naslovom ŠOLNIŠKI KRUIH. Avtor jo je skupaj z urednikom v Cankarjevi založbi Zdravkom Dušo predstavil na prireditvi Zmenek s knjigo v Mladinski knjižnici Slovenj Gradec.

Profesor Andrej Makuc je že 30 let učitelj. Pedagogika pa je igra živcev in igra moči: včasih vidno, drugič bolj prikrito merjenje učiteljeve in dijakove osebnosti. Pa tudi bitka za posredovanje vrednot, ki presega goli okvir predpisanih znanj. Kratke zgodbe izza katedra in zbornice ter obzorij prostora pripovedujejo o psihologiji in etiki tega početja v srednje velikem mestu. Spopadi in zavezništvo, pritiski in razumevanje se menjavajo v igri med dijakom in njegovim učiteljem. Tukaj ni zgodb o mladostniških tolpah in spektakularnih ekscesih – prevladujeta ednina in dvojina in včasih bolj, včasih manj prikrito spoznanje, da sta učitelj in dijak vendarle na isti strani življenja. Knjiga Šolniški kruh vsebuje devet šolniških novel in dve zgodbi o izvenšolniškem življenju. Urednik Zdravko Duša je o njej povedal: »To je tradicionalna slovenska tema, ki jo poznamo od Cankarja do Zidarja in tako naprej. Makuc je v tem specifičen, saj ne gre za zgolj učiteljske socialne reference, ampak se pogloblja v bistvo odnosov, ki nastajajo med pedagogom in učenci. Te zgodbe so stilistično zelo dobro napisane in jezikovno zelo zveste prostoru, iz katerega izhajajo. Včasih gredo skoraj v tragične nesporazume, do katerih pride v tem procesu, gredo do zagovora pravice, do individualnosti, skratka ukvarjajo se s tem, kako naj neka oseba, ki je učitelj, voditelj, učenik ohrani svojo in kolektiva nasproti individualnosti, kako ohraniti individualnost vsakega posebej in kako iz tega vseeno potegniti neko življenjsko spoznanje, sok, neko zgodbo.«

Na predstavitvi nove Makučeve knjige so nastopili tudi mladi glasbeniki slovenjgraške gimnazijske skupine SPUNK Guns in Rosie, ki jih vodi Franc Vezela – nekdanji Zlatko Verzelak. Z lastnimi prireditvami uglasbene poezije svetovno znanih poetov

so zelo navdušili poslušalce, ki so dodobra napolnili tokrat premajhen prireditveni prostor v slovenjgraški Mladinski knjigi.

V Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika na Ravnah je bilo tudi predavanje in odprtje razstave nevladne organizacije Humanitas z naslovom **MILENIJSKI RAZVOJNI CILJI ZDRUŽENIH NARODOV**. Mateja Kraševac je predstavila društvo Humanitas, ki se ukvarja z razvojnimi projekti (projekti za izobraževanje in za pravično trgovino v Keniji, Ugandi, Burkini Faso ter Gani). Združeni narodi so leta 2005 sprejeli Milenijsko deklaracijo, podpisalo jo je 189 voditeljev držav v svetu. Ima 8 ciljev: zmanjšati revščino in lakoto, omogočiti osnovnošolsko izobraževanje za vse otroke, izboljšati zdravje mater in otrok, se boriti proti boleznim aids, malarija in drugim, izboljšati stanje žensk ter jim dati več moči, skrb za trajnostni razvoj in omogočiti globalno partnerstvo za razvoj v svetu. O tem je bila na Ravnah tudi razstava, ki kaže današnje stanje in kaj naj bi dosegli do leta 2015, ko naj bi bili ti cilji doseženi. Vse to lahko vidite tudi na spletni strani www.humanitas.si.

Na Ravnah so pokazali tudi film o otrocih iz Gane, kjer je videti primerjavo življenja in možnosti solanja otrok v Sloveniji in v Gani. Izpostavljeno je bilo otroško delo kot eden od večjih problemov, ki zavira možnosti izobraževanja otrok v državah v razvoju. Na Ravnah in v filmu je sodeloval tudi Ebinezar Parditej, vodja lokalne organizacije iz Gane EHT network, ki sodeluje z društvom Humanitas v različnih projektih (botrstvo, knjižnica, ki jo gradijo). Botrstvo otrokom v Gani poteka že okrog 5 let, je tudi v Burkini Faso in v Keniji. Počasi pridobivajo nove botre, prek Humanitasa jih je okrog 200.

V Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika na Ravnah in tudi v organizaciji Društva bibliotekarjev Koroške je bil literarni večer z naslovom **Stihi in petlje** – pogovor s pesnico in vsestransko ustvarjalko **MARJANO VONČINA** iz Slovenj Gradca. Z njo se je

pogovarjala direktorica ravenske knjižnice mag. Irena Oder. Marjana Vončina je že 18 let upokojena. 11 let je delala v Koroški osrednji knjižnici na Ravnah, nato 23 let v knjižnici v Slovenj Gradcu, kjer je bila tudi direktorica, takrat so rekli vodja knjižnice. Danes je skupaj s Marijo Suhodolčan najstarejša in častna članica Društva bibliotekarjev Koroške. Nekdanji knjižničarki, danes aktivni upokojenki, se je pri poklicnem delu izostril občutek za lepo slovensko besedo, zato v zrelih letih tudi sama ustvarja. Rosa na pajčevini je njena prva pesniška zbirka (1996), druga, Jesenske meglice, je izšla letos. Pesmi in proza prispeva tudi za razne zbornike in glasila, nekatere tudi sama ureja. Kakor besede plete v ritem verzov, tako nit prepleta v petlje nežnih čipk in vezanine, ki so bile na večer Stihi in petlje tudi na ogled.

Predstavljene so bile tudi obnovljene **ORGLE V CERKVI SV. PANKRACIJA NA GRADU NAD STARIM TRGOM** v Slovenj Gradcu. Sveto mašo in blagoslov je opravil mariborski pomožni škof dr. Jožef Smej ob 25-letnici svoje škofovske službe. Orgle in njihovo obnovo je predstavil Brane Košir, direktor nadškofijske orglarske delavnice v Hočah. Orgle je leta 1844 izdelal Alois Herbigier. Nekaj časa je živel v Celju, umrl pa je leta 1876 v Zemunu pri Beogradu v Srbiji. Na svetovnih razstavah v Londonu in Parizu je prejel zlato cesarjevo nagrado za umetnost in znanost za izdelavo instrumentov organo – harmonium in vox humana.

Cerkev sv. Pankracija je iz sredine 13. stoletja in je po svoji arhitekturi in nastanku enkratna v širšem evropskem prostoru, zato sodi med najpomembnejše spomenike na Slovenskem. Zvonik je ločen od cerkve in je edini ostanek nekdanjega gradu. Zidovi so v pritličju debeli kar 3 m. Cerkev sv. Pankracija ima tudi najstarejši dvoranski prostor na Slovenskem. O prenovljenih orglah župnik v župniji Stari trg Gabriel Knez: »Orgle so delovale v cerkvi sv. Pankracija od leta 1913 do srede sedemdesetih let preteklega stoletja. Ugotovili so, da so delo zelo znanega izdelovalca Alojza Herbigierja in da je takih v Sloveniji 20, od tega jih je le še 10 ohranjenih. Obnova celotne cerkve pa še ni končana, čeprav je vse, kar je pomembno iz naravovarstvenega sakralnega vidika, obnovljeno: freske, ki segajo v čas nastanka cerkve, in arhitektura celotne stavbe, ki je značilna po velikem marmornatem stebri, ki povezuje tla cerkvene ladje z rebastim obokom v stropu. Zanimivo je, da se ta cerkev imenuje cerkev na Gradu ali grajska cerkev. Prvotno je to res bil grad. Zvonik je bil prvotno stražni stop, spovedna hiša v obzidju grajske cerkve je bila nekoč orožarna. Kasneje, ko je postala to cerkev, celo romarska božja pot zlasti v postnem času s križevim potom od kapelic gor na grad, pa je bila to spovedna hiša, kamor so se nekoč množično hodili spovedovat. Zdaj je v spovedni ali romarski hiši razstava, ki jo je pripravil Koroški pokrajinski muzej Slovenj Gradec. Predstavlja zgodovino grofov Andechs, ki so ustavitelji Slovenj Gradca in sploh ena najuglednejših takratnih fevdalnih družin v Evropi.« Rimska poštna postaja Colatio je nastala na temeljih starejšega selišča keltiziranih Ilirov pod utrjenim

gradiščem na t. i. Grajskem griču. Utrjen grad (»na Gradu«), kjer je danes cerkev sv. Pankracija, je tam stal že v 11. stoletju. S posredno omembo ob imenu gradnika Werianda de Grätza, podpisnika ustanovne listine benediktinskega samostana v Šentpavlu v Labotski dolini, ustanove mogočih koroških vojvod Spanheimov, izvemo, da je grad nad današnjim Starim trgom leta 1091 poleg Reichenburga – Brestanice najstarejša bivalna utrdba na slovenskem Štajerskem. Po izumrtju Spanheimov je

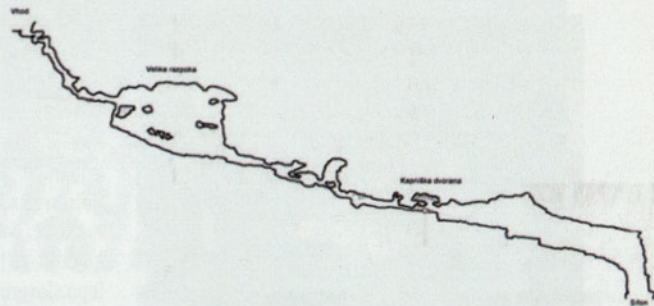
pripadla slavni rodbini Andech, med njihovimi minestriali so bili tudi von Grätz (Windischgrätz). V 13. stoletju so k temu gradu prizidali kapelo sv. Pankracija. Nato, ko so prenesli sedež gosposčine v mesto Slovenj Gradec, so jo prezidali v cerkev sv. Pankracija. Ostanek nekdanjega gradu je v zvonik predelani grajski stolp. Obzidje so na novo pozidali ob ponovni turški nevarnosti. Zasnova poznoromske cerkve je za slovenske kraje posebnost evropskega slovesa. Je skoraj pravilna kocka, osrednji, verjetno rimski marmorni steber iz enega kosa nosi štiri križnorebraste oboke. To je najstarejši dvoranski prostor na Slovenskem.

V cerkvi sv. Marjete v Kotljah so znova predali svojemu namenu **PRENOVLJEN OLJAR SV. FLORJANA**, ki je v tej župnijski cerkvi najstarejši oltar (izhaja iz 17. stoletja) in že četrti od petih, ki so jih mladi Hotuljčani prenovili z denarjem od prodaje šivanih prazničnih voščilnic, ki so jih naredili sami. Na zadnjem prenovljenem oltarju je bila najdena gotska plastika sv. Florijana, ki jo zdaj hrani Narodna galerija v Ljubljani.

V okviru projekta obnove oltarjev v hotuljski župnijski cerkvi, ki so ga poimenovali Dar za dar, bodo obnovili tudi glavni oltar sv. Marjete. S temi zbranimi sredstvi so v domači cerkvi lani obnovili tudi prižnico, ki jo je naredil prvi slovenski moderni kipar Franc Berneker. Na njej so našli njegov napis: »To delo pervo moje.«

Ciglerjeva jama nad Topolšico

Jamo, ki je po bližnjem mlinu dobila ime Ciglerjeva jama, je pričela raziskovati skupina domačinov, ki je štela kakšnih 15 ljudi. Spomladi leta 1976 jim je po kopanju in širjenju uspelo priti skozi izjemno ozek in nevaren vhod. V notranjosti so naleteli na nekoliko večji in skoraj navpični aktivni vodni rov. Po 40 metrih prostega plezanja so se znašli pred ozko in visoko špranjo z aktivnim vodotokom, za katerega se je kasneje izkazalo, da predstavlja glavni del jame. Po špranji so nadaljevali do prve ožine, kjer so zaradi pomanjkanja izkušenj odnehali. Že v tem delu so naleteli na mnoge lepe kapniške tvorbe, kakršnih do takrat ni bilo najdenih v nobeni bližnji jami.

Za Ciglerjevo jama je javnost prvič slišala pred 32 leti, v času, ko so potekale sklepne raziskave v jami Pekel pri Šempetru v Savinjski dolini in ko so jamarji v Hudi luknji odkrili čudovit Medvedji rov. V poznih sedemdesetih letih prejšnjega stoletja se je v Sloveniji sicer dogajal pravi jamarški boom, ki se je najbolj odražal v ustanavljanju mnogih novih jamarških društev ter posledično odkrivanju številnih novih jam, za katere se do takrat sploh ni vedelo. Leta 1976 je jamarška evforija zajela tudi Topolšico. V soteski potoka Strmina nad Topolšico so domačini tega leta našli majhno luknjo tik ob potoku, v katero je tekla voda. Nekateri najbolj vneti so sklenili, da bodo jama raziskali, upajoč, da bi podobno kot v primeru že omenjene jame Pekel za ozkim vhodom naleteli morda na večje podzemne prostore.

Vest o »velikem jamarškem odkritju na Lomu« se je med prebivalci Topolšice bliskovito razširila. Mnogi so se odzvali z željo pomagati pri nadaljnem raziskovanju jame, tako da je skupina kmalu štela že preko 30 ljudi. Vendar se je pojavil problem. Raziskovalcev je bilo več kot dovolj, a za dokaj zahtevno raziskovanje muhaste vodne jame bi potrebovali ustrezno opremo ter seveda znanje, predvsem pa izkušnje. Žal, niso imeli nič od tega. Zato so o najdbi obvestili Jamarsko zvezo Slovenije, kjer so jim svetovali, naj se organizirajo v jamarški klub in potem nadaljujejo z raziskovanjem. Nasvet so upoštevali in v aprilu leta 1976 so že stekle priprave na ustanovitev jamarškega kluba. 20. maja istega leta pa se je v prostorih Gasilskega doma Topolšica zgodil ustanovni občni zbor. Prvi predsednik novega jamarškega kluba je postal Marjan Vrtačnik, sicer gonilna sila pri raziskovanju Ciglerjeve jame. Izbrali so tudi ime kluba, in sicer Podlasica, kar naj bi imelo simbolni pomen. Poanta je bila v tem, da tako kot za podlasico v naravi skoraj ni ovir, jih tudi za jamarje naj ne bi bilo pri raziskovanju Ciglerjeve jame. Novoustanovljeni jamarški klub je po številu članov postal druga največja organizacija v Topolšici, takoj za gasilci. Po formalni ustanovitvi so člani jamarškega kluba Topolšica navezali stike s kolegi iz nekaterih bližnjih jamarških klubov, predvsem s tistim v Preboldu, ter od njih pridobili nekaj osnovnih informacij o tehnikah, opreми in postopkih pri odkrivanju in raziskovanju kraških jam.

Sledilo je nadaljevanje raziskav v Ciglerjevi jami. Pri tem pa bi se skoraj pripetila nesreča. Med raziskovalno akcijo je skupino jamarjev presenetila voda, ki je zaradi nevihte na površju nepričakovano vdrla v jama. K sreči so jamarji to opazili in zadnji trenutek ušli ven, sicer bi jim trda predla. Da bi se

izognili takim dogodkom, so kasneje v jama napejlali telefon, pri vhodu pa je vedno nekdo dežural. Raziskave so nato potekale nemoteno naprej, vse dokler se niso znašli pred sifonom. Za jamarje je to pomenilo konec raziskav in konec upanja na jama večjih dimenzij. Kljub temu je Ciglerjeva jama z dobrimi 200 metri dolžine zasedla prvo mesto na lestvici največjih jam v takratni Občini Velenje. To mesto drži še danes, saj na teritorijih občin Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki ni večje jame.

V naslednjih letih je zanimanje javnosti pa tudi jamarjev za Ciglerjevo jama počasi usihalo, jamarški klub pa je razmeroma uspešno nadaljeval svoje poslanstvo. Topolški jamarji smo neumorno iskali in raziskovali jama v okolici Šaleške doline, med katerimi bi izpostavil Rotovnikovo jama in pa 150 metrov globoko brezno B2L na Golteh, ki se nahaja na samem robu meje Občine Šoštanj. Po uspešni raziskavi B2L so seveda narasli apetiti po najdbi še kakšne večje jame. A po raziskavi preko 40 novih

Naravna dediščina

Jam smo se dokopali do spoznanja, da v okolici Topolšice ne bomo mogli uresničiti zastavljenih ciljev, saj tam večjih jam preprosto ni. Zato smo v letu 1985 pričeli z iskanjem in raziskovanjem jam v Zgornji Savinjski dolini. Tudi tam sprva nismo imeli sreče, šele leta 1990 nam je uspelo najti jamo, ki smo jo raziskali do globine 291 metrov. Nato pa smo jeseni leta 1991 našli vhod v Zadnikovo brezno na Dleskovški planoti, ki smo ga raziskali do globine 682 m. To je bila takrat ena večjih globlin v Sloveniji. Kasneje so sledila odkritja še mnogih drugih zanimivih jam, a nobena se po dolžini ali globlini ni niti približala Zadnikovemu breznu, ki tako še naprej ostaja naša največja jama ter daleč največji dosežek kluba sploh.

Na Ciglerjevo jamo smo v vseh teh letih kar nekako pozabili. Temu je poleg obilice drugih aktivnosti najbrž botrovalo tudi naše nenapisano pravilo, da v tiste jame, ki smo jih že raziskali, praviloma ne hodimo več. In Ciglerjevo jamo smo šteli kot dokončno raziskano brez možnosti novih odkritij. Občasno je sicer kakšen jamarski novinec izrazil željo, da bi si jo rad ogledal, a se je medtem zaradi rušenja bližnjega objekta zatrpal vhod, tako da v jamo ni bilo več mogoče priti. Tako stanje je trajalo do leta 2007, ko smo trije člani jamarskega kluba očistili vhod in zagotovili minimalno prehodnost. Jama je trenutno dostopna le jamarjem, pa še ti morajo biti bolj vitke postave, sicer ne pridejo skozi. Pri ogledu vhodnega dela smo opazili, da je strop precej labilen in obstaja velika nevarnost porušitve. Za nameček pa dostop v jamo še vedno otežuje voda, ki poskrbi, da pride človek skozi vhod popolnoma premočen. Zato bo potrebno razmisliti o ustrezni sanaciji tega kritičnega vhodnega dela, še posebej, če bi se kdaj v prihodnosti odločili za izvajanje vodenih ogledov za manjše skupine obiskovalcev.

Kratek opis jame:

Do jame pridemo, če gremo po cesti iz Topolšice ali Lajš ob potoku Strmina, ki vodi na Lom. Ko asfaltno prevleko na cesti zamenja makadam, gremo

še 100 metrov naprej, dokler na naši levi strani ne opazimo manjši travnati plato, kjer je nekdanja hiša oz. mlin. Če gremo do roba platoja, vzremo na drugi strani potoka tik ob vodi majhno odprtino, to je vhod v Ciglerjevo jamo.

Profil vhoda meri 0,5 x 0,8 metra, v nadaljevanju pa se še nekoliko zmanjša. Rov takoj za vodom zavije v obliki črke S (odsek S) pod strugo potoka in nato spet proti pobočju ter nadaljuje v takšni smeri poševno v globino. Najožji del je prav odsek S, v nadaljevanju pa rov počasi postaja vse večji. Po 35 metrih poševnega dela se rov za nekaj metrov zravna, nato sledi 10 metrov navpičnega šahta, ki ga je moč prosto preplezati. Na dnu rov zavije

za 90° in se nadaljuje v smeri sever-jug. Od tu dalje se opazno spremeni tudi sama morfologija rova. Rov ima sedaj obliko špranje, ki je široka v povprečju 1,5 metra, visoka pa ponekod do 30 metrov. Na začetku špranje izvira jamski potoček z izdatnostjo vode okoli 5 l/s in teče nato po celi jami do končnega sifona. Nekaj vode priteče še po vhodnem rovu iz površine, tako da znaša skupna pretočnost jamske vode okoli 8 l/s. V tem špranjastem delu jame se pričnejo pojavljati prvi kapniki, katerih je proti koncu jame vedno več. Po približno 100 metrih rova se pojavi manjša dvoranica, kjer se nahajajo najlepši kapniki v jami. Tu najdemo poleg vseh vrst kapnikov, sigastih ponvic, baldahinov in sigovih slapov tudi posebnost Ciglerjeve jame - t. i. makarone ali špagete, to so dolgi in tanki stalaktiti, ki rastejo s stropa. Nekateri dosežejo tudi meter dolžine. Zaradi izjemnega kapniškega nakita smo to dvoranico preprosto poimenovali kar Kapniška dvorana. Za Kapniško dvorano sledi še 50 m rova, ki je podobne oblike in dimenzij kot tisti pred dvoranico, le da je v tem delu mnogo več sigastih tvorb ter kapnikov vseh oblik in velikosti. Prav pri koncu rova se pojavi razširitev, kjer se na desni strani bohoti velik bel slap sige, visok 7 metrov.

V tem zadnjem delu jame narava res ni skoparila s kapniškim okrasjem in človek, ki se resnično namuči, preden pride do tu, je bogato nagradjen z občudovanjem izjemnega kapniškega bogastva Ciglerjeve jame.

V zadnjem delu jame špranjast rov prekinja tektonski prelom, ki poteka pravokotno na dosedanjo smer. Zato jama spet zavije v smer vzhod-zahod in sledi prelomnim conam v obliki treh vzporednih meandrov. V prvega, ki je najdaljši, teče jamska voda in po 15 metrih izginja v sifonu. Vse tri meandre skoraj pravokotno sekata še dva rova podobne oblike. Glavni meander je visok do 20 metrov, širok pa na začetku manj kot meter ter na koncu komaj 0,3 metra, kar je pretesno za še tako suhega človeka.

Tu se Ciglerjeva jama konča, čeprav smo prepri-

čani, da se za sifonom skrivajo še večji jamski prostori. Z barvanjem vode leta 1977 je bilo dokazano, da se jamska voda iz Ciglerjeve jame pretaka prečno skozi Lom in priteče na dan v izviru Toplice pri Verču v Topolšici. To pa je preko 1000 metrov dolga razdalja in toliko bi lahko teoretično znašala tudi dolžina Ciglerjeve jame, če bi jamarjem kakor koli uspelo priti za sifon. Trenutno možnosti za kaj takega praktično ni.

Besedilo: Slavko Hostnik
Fotografije: Rajko Babič in Slavko Hostnik

Turška pravljica 2. del

Avtorica med pomarančami v Myri.

Sproščeni in prerojeni se naslednji dan podamo še na fakultativni izlet. V programu piše, da si bomo ogledali ostanke bazilike z grobom svetega Nikolaja ter stare likijske grobnice. Tokrat se peljemo z manjšim avtobusom, iz katerega opazujemo pokrajino Likijo. Ta se razprostira nekje med krajema Kemer ter Fethiye in je najlepši del turške sredozemske obale s krasnimi plažami pod visokimi gorami. Poleg navedenih so še bolj znani obalni kraji Finike, ki slovi po enako imenovanih pomarančah z zelo tanko lupino, Kas in Kalkan. In resnično je pogled na čisto morje in naplavine peska božajoč. Rodovitno zemljo pod impozantnimi gorami na drugi strani pa je, žal, prekrila nepregledna množica plastenjakov in steklenjakov, v katerih prebivalstvo goji zelenjavo in cvetje, vmes pa so prav tako veliki nasadi za nas eksotičnega sadnega drevja. To je pač davek, ki ga je nekoč neokrnjena narava morala plačati zaradi sodobnih tehnologij, ki ljudem omogočajo lažje preživetje.

Prihod v današnji Demre, enega od ciljev našega izleta, v začetku ne ponuja nič posebnega. To naj bi bilo mesto svetega Miklavža, kateremu je med drugimi posvečena tudi katoliška cerkev v moji Soboti, pa v centru mesta, ki ga obkroža nekaj restavracij in hotelov, uzmemo velik plastičen kip ameriškega Božička. Torej je »kultura« kokakole dosegla tudi ta

kraj, ki naj bi bil svet. Cmok v grlu odstrani prihod do cerkve svetega Nikolaja. Ta je bila zgrajena že v 3. stoletju in je poimenovanje dobila po njegovi smrti. Kot zanimivost nam vodič pove, da je zgrajena 14 m pod morsko gladino. V bizantinski dobi je postala bazilika. Prvič je bila obnovljena leta 1043, nato pa jo je dal obnoviti ruski car Nikolaj I. pred približno 200 leti. Do nedavnega je bazilika nadomeščala mošejo, leta 1981 pa so jo odpri za turiste in obnovili zgodbe o tem čudovitem darovalcu. Čeprav gre za kulturni spomenik svetovnih razsežnosti in je pod Unescovo zaščito, so z nestrokovnimi posegi pri njegovi zadnji obnovi v prejšnjem stoletju bili narejeni v nebo vpijoči grehi. Sredstva je menda prispevala ruska pravoslavna cerkev. Arkade so obnovljene kar s sodobnimi betonskimi zidaki in tudi z drugimi obnovitvenimi materiali so razvrednotene njene zgodovinske vrednosti. Poleg sten in obzidja predstavljajo največjo vrednost originalni talni mozaiki in sarkofag, kjer je po smrti počival sveti Nikolaj. Sarkofag naj bi imel zdravilne učinke, zato so po odprtju bazilike za javnost začeli verniki množično romati k njemu. Predvsem pravoslavni pa so ga s prekomernim prižiganjem sveč ob njem poškodovali v tolikšni meri, da je pokrov tega čudovitega kamnitega spomenika zaradi saj in vročine trajno odstopil.

Med bogatim sredozemskim rastlinjem so pogoste tudi banane.

Mošeja v Manavgatu.

Mehmet nam še pove, da naj bi kosti svetega Nikolaja leta 1087 bile ukradene iz sarkofaga in prepeljane v italijanski Bari. Po nekaterih poročilih so to storili trgovci oziroma križarji pod pretvezo, da želijo rešiti svetnikove relikvije pred neverniki. V Bariju je bila na ruševinah bizantinske palače zgrajena bazilika svetega Nikolaja. Del njegovega okostja, čeljusti z zobmi, ki naj bi ostalo v Myri, pa kot ostanke svetega Nikolaja hranijo v muzeju v Ankari.

In kdo je bil sveti Nikolaj iz Myre? Rodil naj bi se okrog leta 280 blizu Kalkana in umrl 6. decembra okrog leta 345 v Myri, današnjem Demre. Je eden najbolj priljubljenih svetnikov. Pri nas se je uveljavilo tudi ime Miklavž. Bil naj bi pomočnik ljudem

v stiski in čudodelnik, okrog katerega se je spletlo mnogo različnih legend. Ljudska pobožnost ga ob njegovem godu časti z bogatimi običaji. Od leta 1555 velja za darovalca otrokom. Zato ne prese- neča Unescov kip na vrtu pred baziliko, v katerem je upodobljen s polno vrečo daril in otroki ob sebi. Vsekakor vrednejša varianta od Božička na mestnem trgu.

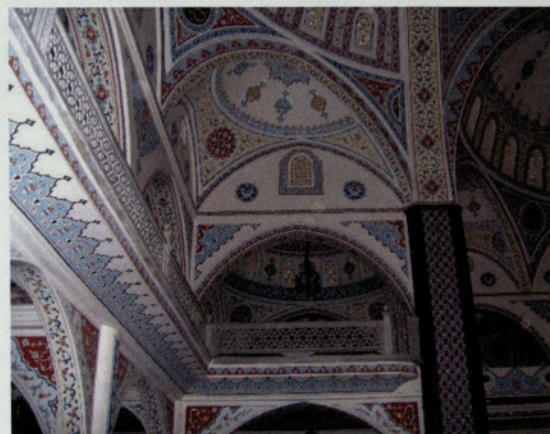
Svetega Nikolaja imamo za škofa, čeprav zanesljivi- vih podatkov o tem ni. V duhovnika ga je posvetil njegov stric in ga v samostanu Sion postavil za opata. Podedovano družinsko premoženje je Nikolaj razdelil med reveže. Zvemo še za legendo, ki pravi, da se v Myri naj ne bi mogli odločiti, kdo bo zasedel izpraznjeno škofovsko mesto. Sklenili

Razkošna hotelska peščena plaža v Beleku.

V mošeji nam je bilo omogočeno fotografiranje.

Del notranjosti v manavgatski mošeji.

Stopnišče pred mošejo je iz belega marmorja.

Lesene rečne ladje so prava paša za oči.

so, da bodo za škofa postavili prvega duhovnika, ki bo naslednji dan vstopil v cerkev. To pa je bil Nikolaj. V času preganjanja kristjanov okrog leta 310 je bil zaprt in mučen. V Myro se je vrnil, ko je rimski cesar Konstantin I. priznal krščanstvo kot državno vero.

Iz bazilike se odpravimo v približno 2 km oddaljeno Myro, ki leži na antičnih razvalinah. Tukaj zaščita arheoloških spomenikov očitno ne pride v poštev, saj so restavrirani le največji in najpomembnejši. Na vseh drugih površinah, ki pod sabo na vsakem koraku skrivajo neprecenljivo bogastvo ostankov preteklosti, pa kraljuje sodobno zelenjadarstvo in sadjarstvo. Tudi mi smo se sprehodili skozi čudovit nasad pomaranč, ki so na debelo ležale po tleh in bile prepuščene usodi narave kot jabolka na našem Goričkem. Seveda pa so zaradi turistov spretni trgovci tudi tukaj postavili stojnice s spominki. Posebnost pa vsekakor predstavlja nekaj stojnic in tudi lokalov, ki zaradi svetega Nikolaja ponujajo spominke s krščansko vsebino.

Pogled na znamenite skalne likijske grobove je veličasten. Ob Mehmetovi razlagi lahko zopet pustimo prosto pot domišljiji. Gre za resnico ali za legendo? Likijci naj bi bilo ljudstvo, ki je izredno ljubilo svobodo. Ob napadu Perzijcev so naredili skupinski samomor, ker jim je grozilo neizogibno suženjstvo. Zaprli so se v svoje hiše in se zažgali. Tako so hiše postale njihovi grobovi. Pozneje so zaradi tega v skale klesali grobove, ki so podobni majhnim hišam. Največja zanimivost pa je, da je

Delček sladke hotelske ponudbe.

začetek te skalne nekropole na vrhu hriba. Klesali oziroma gradili so torej od zgoraj navzdol. Z odprtimi usti opazujem ta arhitekturni čudež. Vodič nas opozori na pročelja grobov, kjer je družbeni stan ali poklic pokopanega prikazan z reliefi. Pové pa nam tudi, da so ob smrti vladarja ali koga drugega z vrha hierarhične lestvice z njim žive pokopali tudi vse njegove podložnike in posvetno premoženje. Zato že iz tistih časov poznamo pleljenje grobov.

Povzpnejo se še na vrh lepo ohranjenega rimskega teatra, kjer se Mehmetova razlaga vrti okrog začetkov gledališča in igralcev z maskami, ki so jih ščitile pred prepoznavnostjo oziroma pred revanšizmom v igrah kritiziranih veljakov. Preizkusimo akustiko, ki je neverjetna, in se sprehodimo po tem veličastnem objektu. Po Efesu in Hierapolisu je to tretje gledališče, ki sem ga videla in doživela. V areni se fotografiramo na sedežih v prvi vrsti, ki so nekoč bili rezervirani za vladarje. Tudi naše počutje je zaradi vsega doživetega kraljevsko.

Zadnji dan opravimo še nekaj drobnih nakupov po kemerskih trgovinah. Med našo prtljago pa ne manjka znamenito modro oko - nazar bonjuk, brez katerega se iz Turčije ne smeš vrniti. Čeprav velja splošno mnenje, da je to Alahovo oko, pa tistega, ki ga nosi, po neki legendi pravzaprav ščiti pred zlobnimi pogledi in nevoščljivostjo. Nemogoče ga je zgrešiti. Vidiš ga vsepovsod. Na avtobusu, na ladji, v lokalih, tudi na bazarju ob dobrem nakupu dobiš še majhen obesek.

Potem pa ... kar nekam žalostno posedamo na plaži čez cesto in glasno razmišljamo, da bi še ostali ... ali pa se morda še kdaj vrnili.

Pa smo se res. Že kar čez eno leto. V drugi zasedbi in malo drugače.

Razvajanje se je začelo pravzaprav že doma, saj smo na letališče v Graz potovali z majhnim avtobusom, ki nas je pobiral kar pri naših hišah. Z obilo smeha in dobre volje smo se po opravljenih letaliških formalnostih vkrcali na letalo turške družbe Freebird. Z Lojzom dobiva sedeža bolj zadaj. Opazim, da so uniforme lepih temnopoltih steverdes prijaznejše, kot so bile preteklo leto. Toge kroje oblek, ki so namerno zakrivali ženstvenost teh lepih deklet, so zamenjali z diskretno oprijetimi hlačnimi kostimi in z oblekami, ki ne skrivajo ženskih oblin.

Pri nama sedi prijazen mladenič, ki ga fizionomija izdaja, da je Turek. Med bujnimi lasmi se tu in tam že sveti kak siv las, roke ima zgarane. Nemiren je. Ob ponudbi prosto carinskega blaga kupi več paketov cigaret. Nenehno strmi skozi okno. Opazujem, da se mu na koncu brade večkrat zasveti kapljica. Skleпам, da mu je vroče in se potí. Ko že v temi pod nami zagledamo luči milijonske Antalye, vidim, da si briše solze. Pove nama, da se po osmih letih prvič vrača iz Graza, kjer dela kot avtoličar, v svojo Turčijo. Lojz ga po očetovsko stisne za roko in zaželiva mu vse dobro.

Letališke formalnosti vključno s plačilom vstopne vise hitro opravimo.

Predstavniki agencije, ki nas čaka pred letališko stavbo, nas usmeri k avtobusu, kjer nas pozdravi prijazen vodič, ki bo za nas skrbel ves teden. Letos je to Hasan. Govori lepo, dobro artikulirano nemščino, kar je dobrodošlo.

V dobre pol ure prispemo v približno 30 km oddaljen kraj Belek, vzhodno od Antalye, opravimo formalnosti v recepciji hotela Arcadia in se odpravimo na večerjo. Ponudba hrane je veličastna.

Temu primerna je tudi namestitev po različnih stavbah hotelskega kompleksa. Soba, ki nama je dodeljena, je pravzaprav dvosobni apartma. Osveživa se s tuširanjem in odpraviva na teraso, kjer s prijatelji prijetno klepetamo. Vmes nam natakara prazne kozarce večkrat zamenja s polnimi. Prijetno razpoloženje kvarita le klaviaturist in pevka, ki glasno izvajata neke svetovne hit popevke. O glasbi te prostrane dežele pa ne duha ne sluha. Škoda.

Ob sončnem vzhodu me za trenutek vrže iz sna mujezinov klic k molitvi, vendar me to ne moti. Zbujena v lepo sončno jutro ugotovim, da smo v pravem malem raj. Po zajtrku prehodimo hotelski kompleks. Videno nas navduši. Že večerna pot do hotela je napovedovala njegovo ime, saj je ulica premogla imitacije antičnih arkad. Tudi v samem ograjenem hotelskem kompleksu so bile. Poleg njih pa še imitacija belih pamukkalskih bazenčkov ter likijskih grobnic s teatrom. Različni bazeni, ob njih bari, ki ves dan ponujajo razkošje »all inclusiv« ponudbe, mini klub za otroke s prilagojenimi toaletnimi prostori, športna igrišča, za vsem pa čisto morje z urejeno peščeno plažo in tudi z gostinsko ponudbo so stvari, ki so poskrbele za naše dobro počutje.

Po opravljenem dopoldanskem sestanku s Hasanom, kjer smo dobili vse potrebne informacije v zvezi z našim bivanjem, smo se razpršili v skladu s svojimi željami in potrebami. Nekaj jih je šlo raziskovat Belek, drugi pa počivat k bazenu ali k morju. Hotel Arcadia ima 1300 ležišč. V sezoni je v njem zaposlenih nad 500 ljudi, izven sezone pa kakšnih 300. Midva sva svoj čas namenila raziskovanju flore v hotelskem kompleksu in za fotografiranje. In imela sva kaj videti. Sredozemsko rastlinje je zelenelo, cvetelo in zorelo v vsem svojem razkošju. Belek pravzaprav ni mesto, ampak turistično območje hotelov v okolju narodnega parka, z znamenitimi golf igrišči in nepogrešljivimi trgovinami. In ravno rastlinstvo je tisto, ki mu daje poseben čar.

Po večerji nas prijazni hotelski animatorji povabijo na nekakšen šov program. Pričakujem, da nam bodo pokazali kaj svojega, tipično turškega. Vendar smo deležni sicer simpatično odigranih skečev z obilo pantomime in preglasno varietetsko glasbo, zato predstavo predčasno zapustiva, saj je vse skupaj za Lojzova ušesa preagresivno.

Likijske grobnice.

V ponedeljek se uresniči Hasanova vremenska napoved in zbudimo se v dežju. Presneta »sreča«, godrnjajo nekateri! Med približno 60 deževnimi dnevi na leto, kar velja za ta predel Turčije, ravno mi naletimo na dež.

Odpravimo se na naš prvi izlet, ki je vračunan v ceno aranžmaja. Vozimo se še dalje proti vzhodu v smeri Alanye. Naš cilj sta mesto in reka Manavgat. Med potjo nam Hasan pripoveduje o svoji deželi, predvsem pa nas opozarja na pokrajino, skozi katero se vozimo. To je rodovitna ravnina ob obali Sredozemskega morja. Prevladujejo razni plantažni nasadi, v okolici Side predvsem granatnih jaboljk, vidimo pa tudi bombaž in drevesnice s palmami. Vodič nas opozori na letovišče Side, ki ima dolge peščene plaže. Na robu mesta je dobro ohranjen rimski akvadukt, ki je nekoč dovajal vodo iz 32 km oddaljenih hribov, znano pa je tudi antično gledališče. V kraju menda potekajo sistematična arheološka izkopavanja starega mesta, ki je pod peskom.

Prihod v Demre/Myro - mesto svetega Nikolaja - nas razočara s plastičnim kipom Božička na osrednjem trgu.

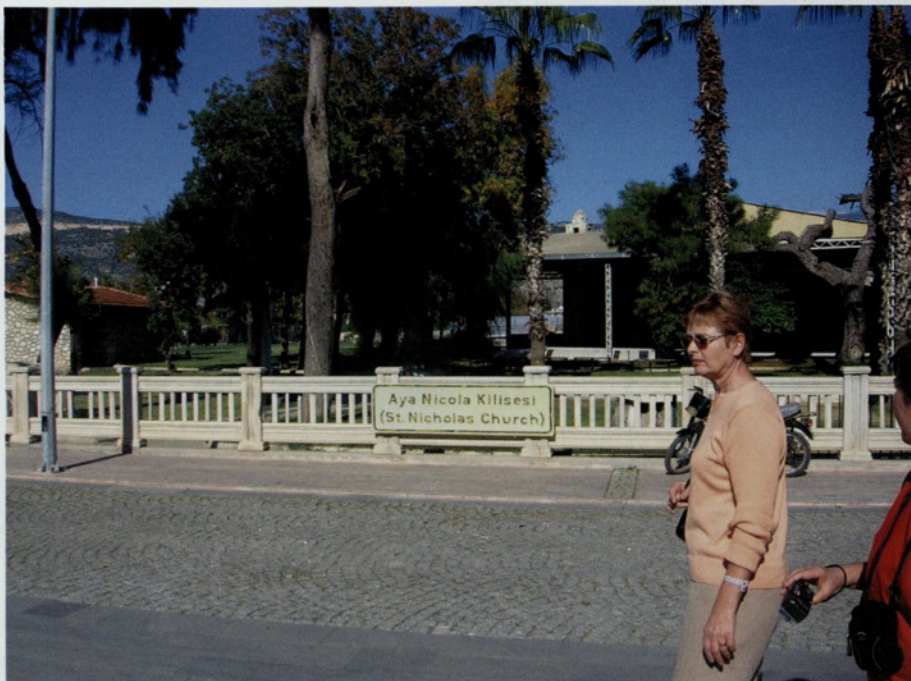
Relief na pročelju grobnice sporoča, da je v njej počival vojak.

Prihod v mesto Manavgat nam omogoči pogled na nova blokovska naselja. Tudi tukaj, kot povsod na območju krajev s sredozemsko klimo in 300 sončnimi dnevi v letu, je na terasastih strehah množica kolektorjev za zbiranje sončne energije in rezervoarjev za vodo. Estetski vidik je treba pač zanemariti in sčasoma se tega za nas malo čudnega zunanjega videza blokov navadimo.

Najprej si ogledamo novo mošejo, ki je po Hasanovih podatkih s svojimi 50 m širine in 30 m višine osma največja na svetu in je nekakšna manjša varianta carigrajske Modre mošeje. To je med leti 1609-1616 kot protiutež Hagiji Sofiji dal

zgraditi sultan Ahmed I. Po Hasanovih navodilih se pred vstopom sezujemo, ženske pa si tudi pokrijemo glave. Fotografiranje je dovoljeno, zato priložnost s pridom izkoristimo. Ob celotni zunanji impozantnosti še posebej izstopata stopnišče iz belega marmorja in čudovit lesen portal. Vsa notranjost se sveti v modro-belih keramičnih ploščicah z miniaturnimi vzorci. Sezuti občutimo mehko dragocenih rdečih talnih preprog z vzorci, ki so v sozvočju s ploščicami, pogled v osrednjo kupolo pa marsikomu vzame sapo.

Zunaj močno dežuje. To pa nikakor ne moti prodajalcev na dokaj velikem bazarju, ki je naša naslednja točka. Ti so svoje stojnice kar hitro prilagodili vremenskim razmeram in jih spretno pokrili s polivinilom. Opremljeni z vetrovkami, s kapucami in dežniki se zaženemo med stojnice. Barantanje se torej lahko začne. Nekje v sredini bogate ponudbe za 50 centov popijeva sveže iztisnjen sok granatnih jaboljk, ki zelo prija, nato uspešno barantava in dva moška puloverja znamke Lacoste sta najina za 27 €.

Čez cesto so ostanki bazilike Svetega Nikolaja.

Ostanki bazilike Svetega Nikolaja.

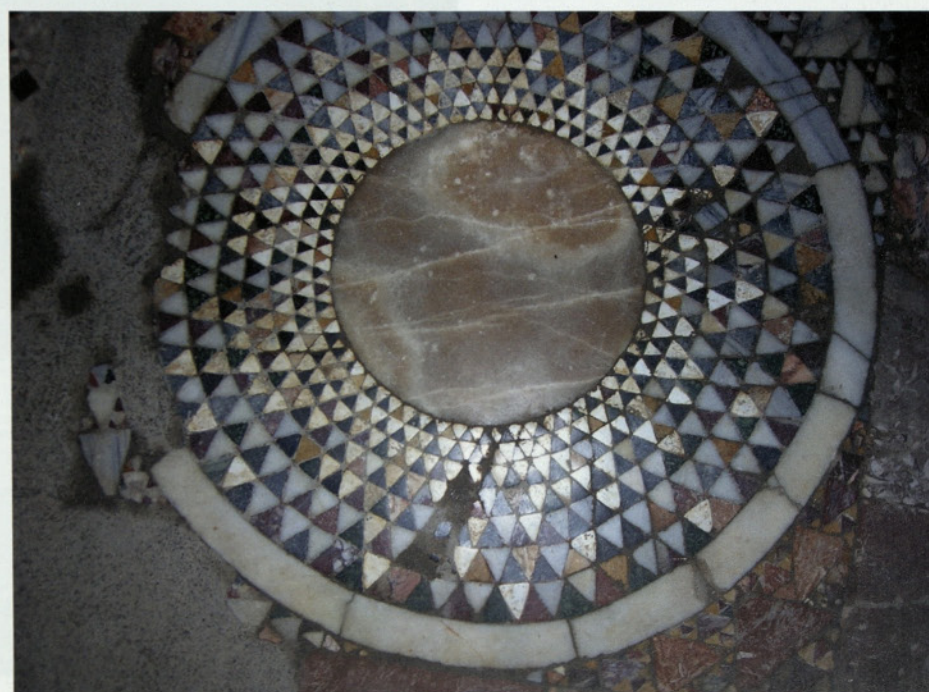
Ob dogovorjeni uri smo spet v avtobusu in na poti proti istoimenski reki Manavgat, ki je plovna in se v bližini izliva v morje. V okolici Side pa je znana s svojimi slapovi. Tokrat nam krajša vožnja proti rečnemu pristanišču odkrije tudi šibkejšo socialno stran, saj se vozimo mimo starih in dokaj zanemarjenim blokov, kjer na balkonih videvamo tudi zložena drva. Vendar nas takoj za tem v pristanišču obogati pogled na raznolike lesene rečne ladje in ladjice. Klub dežju smo tako deležni svojevrstne romantike. Posedemo za mize na krovu in se predamo počasnemu drsenju po rečni gladini. Očitno ne bomo šli k slapovom, ampak proti morju, naša vožnja pa naj bi bila dolga kakšnih 16 km. Kljub temu da zaradi dežja pogled naokoli delno zastirajo plastične zavese, nam je omogočeno opazovanje okolice. Vsak lahko najde nekaj zase, samo opazovati je treba. Lož ima rad les in vse, kar je povezano z njim. Ladje in njihovi detajli so zanj poseben užitek. Sama opazujem vse skupaj. Pritegne me zanimiva prvobitna flora na obeh straneh, ki jo, žal, marsikje razvrednotijo smeti. Tudi favna je nenavadna. Poleg mnogih ribogojnic v reki vidimo raznovrstno perjad. Poleg rac in labodov našo pozornost pritegnejo pelikani. Ob sami reki pa se pasejo ovce in koze. Bolj se bližamo ustju reke, več ladij srečujemo. Posebnost pa so vsekakor iz lesa narejeni privezi, ki obenem služijo kot pomol za prehod na kopno. Tik pred srečanjem reke z morjem smo se privezali na enem izmed njih, kjer so nas na obrežju čakale sveže, na žaru pečene postevi. Prinesli so jih na krov in nam skupaj s hladno prilogo in kruhom, ki so ju že imeli na ladji, tako pripravili zanimivo kosilo. Zaradi samega okolja in tudi sicer nam je vse skupaj bilo v popoln užitek. Dež je za trenutek ponehal, zato smo se nekateri kljub močnemu vetru odpravili na kopno. Stopili smo na obrežje reke Manavgat in se po kakšnih 100 m hoje znašli na obrežju Sredozemskega morja. To je bil poseben občutek.

Po vrnitvi v pristanišče opravimo še obisk tekstilnega diskonta v bližini mesta. Tam nam ni treba barantati. Ponudba tekstilnih ponaredkov vseh svetovnih blagovnih znamk je neverjetna, cene pa fiksne in več kot ugodne. Nisem nakupovalni tip ženske, saj se v trgovinah nekako ne znajdem, če tja ne pridem z izdelanim načrtom nakupa.

Tokrat pa me skupaj z ostalimi pritegne brskanje po obešalnikih in policah. Najdem tudi razlog za zapravljanje. Ker nam bo zaradi jutrišnje preselitve v drug hotel nekje v okolici Kemerja odpadla možnost fakultativnega izleta v Alanyo, lahko tistih 50 € porabim tukaj. In to res storim. Z dodanimi petimi evri kupim dva ženska pulloverja in eno majico znamke Lacoste ter tri moške srajce, ki se ponašajo z imeni Boss, Armani in Ralf Lauren. Zadovoljna sem z nakupom, čeprav mi je za staro Alanyo in Kleopatrino plažo še vedno malo žal. Ampak to je Turčija in sprejeti je treba njena dejstva.

Po poti proti hotelu se naš vodič razgovori o zanimivih turških običajih v zvezi s porokami in

rojstvu otrok. Močne družinske vezi in tradicija so v njihovem okolju še zelo prisotne. Prav tako v medčloveških odnosih veljajo razni simboli, ki jih je včasih potrebno bolj upoštevati kot besede. Razložil nam je simboliko turške kave, ki mora biti vroča kot ogenj, črna kot noč in sladka kot ljubezen. Z njo so povezane tudi ženitovanske navade. Ko pride fant v družino dekleta, ki mu je všeč, je turška kava tista, ki pove resnico. Dekle namreč mora fantu skuhati kavo. Če mu ponudi grenko, je to znak, da ji ni všeč. Če je kava samo malo sladka, mu s tem pove, da pri njej ima možnosti, vendar se bo moral potruditi za njeno ljubezen. Če je kava sladka ali celo zelo sladka, je to sporočilo ljubezni, ki mu sledi obvezna zaroka. Zaupal nam je, da je

Ostanki mozaika v baziliki Svetega Nikolaja.

ob njegovem prvem obisku pri ženini družini bilo prisotnih 38 sorodnikov. Tudi vlnudnostna komunikacija spada med običaje. Vsak od sorodnikov ga vpraša: »Kako si?« Odgovor je: »Hvala, dobro!« Obenem je treba postaviti povratno vprašanje: »Kako ste vi?« Ceremonial se je splašal, čeprav se mu je po 38 ponovitvah vrtelo v glavi. Kava je bila namreč zelo sladka.

94 % parov se v Turčiji še vedno poroči po muslimanskih običajih, čeprav poroke niso v mošejah. K temu spada 2 do 3 kg zlata in vsaj 10 zapestnic, kar mora biti priskrbljeno za nevesto. To je pravzaprav nekakšna garancija za njeno socialno varnost v primeru ločitve. Zanimivo je tudi, da vodja poročnega obreda nevesto in ženina vsakega po trikrat vpraša, če se res želita poročiti. Med zakoncema lahko obstaja religiozen ali nereligiozen odnos. V religioznem odnosu je dopustna ločitev, ki velja na besedo. Tako moški kot ženska lahko dasta drug drugemu svobodo, če mu trikrat izrečeta: »Prost/a si!« Vendar ima pri tem ženska določeno omejitev. Ponovno se lahko poroči šele po dveh mesecih, ko z menstruacijo dokaže, da v nov zakon ne bo prinesla otroka prejšnjega moškega. Nereligiozen odnos je seveda drugačen.

Zanimivi so tudi običaji ob zahvalnem dnevu, ko je, izhajajoč iz starozavezne zgodbe o Abrahamu in Izaku, treba zaklati jagnje. Ob tem se sme zase obdržati le eno sedmino mesa, ostalo je treba razdeliti med tiste, ki so darovanja potrebni. Zakolje se lahko tudi koza, kar naredi predvsem prebivalstvo iz notranjosti Turčije. Darovanje kože namesto ovce jih tako loči od Anadolcev. Ob rojstvu otroka je prav tako treba zaklati jagnje ali kozo in meso zaradi sreče ob dogodku v celoti razdeliti.

Naslednji dan se po zajtrku s pospravljenimi kovčki poslovimo od Arcadie in se z avtobusom odpeljemo proti Antalyi. Tam bomo preživeli dan in se proti večeru odpravili naprej proti zahodu v kraj Kiriş blizu Kemerja v hotel Limra. Občasno še vedno dežuje. Pogorje Taurus se lušči iz megle, kar pomeni, da se bo vreme izboljšalo. Hasan tudi tokrat ne skopari z razlago.

S prijateljema smo Antalyo doživeli že lansko leto, vendar je bil letošnji obisk nekoliko drugačen, predvsem pa vsebinsko bogatejši. Pravzaprav je bilo zanimivo ponovno priti nazaj, saj smo opazili mnogo novega, predvsem pri infrastrukturi. To nam je potrdil tudi Hasan, ki nam je postregel s podatkom, da se Antalya, ki ima trenutno 1,7 milijona prebivalcev, tako širi, da jih bo čez 10 let za milijon več. Širi se na vse tri strani zaliva, najbolj proti vzhodnemu, ravninskemu delu. Letališče, ki je bilo pred leti precej oddaljeno od mesta, je sedaj pravzaprav že sredi njega. Manj možnosti je v smeri Kemerja, saj to preprečuje industrijsko pristanišče in vznožje Taurusa. Enega od velikih problemov pa predstavljajo pokopališča, saj islam prepoveduje sežiganje trupel.

Najprej se zapeljemo k veličastnemu slapu, ki ga naredi reka Carpuscaldrant ob izlivu v morje. Ogled in fotografiranje motita dež in močan veter, pa vendar je ogled slapa, četudi ponovno, veličastno doživetje. Voda, ki se v obliki slapa zliva v morje, predstavlja le 8 % količine, ki jo premore reka, ostalih 92 % do njenega izliva porabi namreč industrija.

Naslednja postaja je ogled zlatarne oziroma draguljarne. Prijazno nas sprejmejo in pokažejo del izdelave nakita. Sledi ogledovanje tega in poskusi spretnih trgovcev, da kaj prodajo. Seveda je treba tudi tukaj barantati. Nekaj prijateljev se izkaže in njihove partnerice odidejo iz bleščečega prostora z novim nakitom.

V tovarni usnjenih izdelkov Naturel nas že čakajo. Pripravijo nam revijo svojih ženskih in moških modelov in popeljejo v trgovske prostore. Prava paša za oči je vse, kar nam pokažejo, vendar so cene kar visoke. Z obveznim barantanjem nekateri uspejo opraviti lepe nakupe.

Do restavracije, kjer nas čaka kosilo, se vozimo kar nekaj časa. Vmes se Hasan razgovori o marsičem. Tudi o turški fonetiki in jeziku, ki ga primerja z nemščino. Zaupa nam, da je 3 razrede osnovne šole obiskoval v Stuttgartu v Nemčiji in imel po vrnitvi domov v četrtem razredu velike težave s turščino. Pa mu jih je pomagala prebroditi prijazna učiteljica z delom izven rednega pouka. Potem preide k podatkom o plačah, ki se prav tako razlikujejo kot v Evropi. Pravi, da imajo v državi 10-odstotno inflacijo in da ne verjame v skorajšnji vstop v Evropsko unijo, čeprav se z njo že nekaj časa spogledujejo. Razlog za to, da želijo v Evropo, je, ker se nikoli niso imeli za Azijce, saj so vedno gledali proti zahodu in bili le nekakšen most med

Evropo in Azijo. Nasmeljemo se njegovi razlagi o nezrelosti za vstop v EU. Če pa turški kmetje ne morejo razumeti, zakaj bi morale kumarice biti ravne. Peljemo se skozi rondo, ki smo ga videli že lani. Krasijo ga velike skulpture, ki ponazarjajo pomaranče. Razlog za to je Oranžni festival, ki bo prihodnje leto v Antalyi.

Kosilo imamo v zanimivi restavraciji z imenom Sultan saray nekeje v bližini letališča. Interier je zanimiv, saj premore kar nekaj stropnih in stenskih elementov sarajev. Opazim pa tudi zanimivost. Na stenah je nekaj slik s človeškimi podobami. Nenavadno za muslimanski svet, ki prepoveduje upodabljanje živih bitij. Med kosilom, kjer dobimo pravi skender kebab, poslušamo umirjeno klavirsko glasbo, ki jo izvaja pianist na odru sredi velike restavracije. Lepo. Ko odhajamo, mu zaploskamo.

Čaka nas ogled stare Antalye, zato nas Hasan opremi z mnogimi dragocenimi podatki. Vmes ga pripoved zanese tudi v sedanjost, ko nas spotoma opozori na bananine palme, ki jih imenuje eselbananen. Gre za manjše palme, ki rastejo kakšna tri leta, rodijo svoje plodove, odmrejo in se na novo zasadijo. Pove nam tudi, da velikega bazarja sredi Antalye, ki smo ga obiskali lansko leto, ni več, saj na tistem prostoru raste velika nova blagovna hiša. Je pa povsod po Antalyi dovolj drugih. Zvemo tudi, da v Antalyi obstaja ulica požrtij, kjer znajo v najboljšem času speči od 4 do 5 ton kebaba. Žal pa tudi na taka tradicionalna mesta prodira ameriški fast food z Mc Donaldsom na čelu.

(Konec prihodnjic)

Erika Hriberšek

Med raziskovanjem rimskega teatra v Myri.

SEPTEMBER 2008

Ana

OVEN

Po ležernem in počitniškem avgustu, bodo dogodki v septembru delovali na vas kot hladni tuš. Že takoj na začetku meseca se boste morali prilagoditi novim okoliščinam. Razvoj dogodkov bo deloval kot domina afekt. Ravno tedaj, ko boste želeli svoja čustva spraviti v red, se bodo pojavile težave v službi. Nervozni boste zaradi okvare gospodinjanskega aparata ali zaradi boleznih bližnjih, za katere boste morali skrbeti. Planeti bodo osvetlili vaše partnerstvo. To, kar vas je do zdaj samo malo motilo, vas bo zdaj neizmerno nerviralo. Sumili boste v partnerja, ljubosumni izbruhi so na vidiku. Podobno bo v službi, zato obstajajo velike možnosti, da boste iskali novo zaposlitev, a čas ni ugoden za take spremembe.

BIK

Začetek šolskega leta boste pričakali v dobri pripravljenosti, polni pozitivnih misli in kreativne energije. Želeli si boste sprememb in razburljivih doživetij, zato ne boste čakali križem rok, ampak boste šli sami v akcijo. Poslovne obveznosti vam bodo šle dobro od rok, našli pa boste tudi dovolj časa za svoje hobije in za olepšavo stanovanja. Zadovoljni boste s svojim družbenim statusom. Ljubezen boste malce zapostavili, vendar se boste kljub vsemu izognili težavam. Vaša ljubezenska zgodba bo počasi napredovala, če pa ste poročeni, se boste težko uprli novim izzivom konec meseca.

DVOJČKA

Planeti bodo v septembru delovali na vas kot adrenalinska injekcija. Premagali boste poletno lenobnost, sprijeli se boste s težavami in jih uspešno reševali. V ljubezni ne boste nič prepustili naključju, zato se boste ob najmanjšem sumu pogovorili s partnerjem. Veliko zadovoljstvo vam bo predstavljalo druženje s prijatelji in s sodelavci. Duhoviti boste in dobre volje. Kariera vam bo jemala vse več časa, vi pa boste povsem zadovoljni.

RAK

Vznemirjeni boste preko celega meseca. Najbolj vas bodo žalostile težave v družini, z bližnjimi se ne boste prav dobro razumeli, vaše razpoloženje pa bo nihalo. Težko se boste osredotočili na delo ali na učenje. Malce si boste krivi tudi sami, saj ne boste imeli razumevanja in zaupanja v bližnje. Na vsako pripombo boste reagirali burno in s povišanim glasom. Če ste v zvezi, kjer že dalj časa vlada nerazumevanje, boste resno razmišljali o ločitvi. Konec meseca se bodo zadeve umirile, atmosfera v hiši pa bo tudi boljša, če se boste le uspeli sprostiti.

LEV

Mesec bo v znamenju povratka v ustaljene navade, kar vam bo zelo odgovarjalo. Posvetili se boste delu in poskusili nadoknaditi zamujeno. Vaš tempo bo pospešen, zato vam bodo sodelavci ali podrejeni težko sledili. Imeli boste obilje dobrih idej in odlično poslovno intuicijo. Tudi v ljubezni bo zanimivo. Spet se bo pojavila oseba s katero ste že bili v zvezi, vendar boste zdaj gledali nanjo povsem drugače. Več vam bo do trajne zveze, morda pa vam bo jasno, da je to oseba, ki vas obožuje. Previdno le, če ste že vezani. V tem primeru vas čaka obilje težav.

DEVICA

Že v prvih septembrskih dneh se boste soočili s povečanimi izdatki. Čeprav bo šlo za načrtovane stroške, se vam bo občasno zaradi tega zvrtilo v glavi. Vaši poskusi, da bi stroške zmanjšali, ne bodo uspešni, vendar ni razlogov za paniko. Posli se bodo odvijali kot ste načrtovali. Dobra stran tega meseca je, da imate v službi možnosti za uspeh in za napredovanje. Sveže zaljubljeni bodo lebdeli meter nad zemljo in sploh ne bodo opazili kaj se dogaja okoli njih. Čustva ki vas bodo preplavljala, vas bodo povsem presenetila.

TEHTNICA

September bo mesec dobrih zaslužkov. Ker ne boste pretirano razsipni, boste celo zadovoljni s stanjem na bančnem računu. Doumeli boste, da morate varčevati in da ste v preteklosti preveč zapravljali za nekoristne stvari. Mnogi med vami se boste selili ali pa boste o tem le razmišljali. Morda pride v poštev le preureditev stanovanja. Kljub dobrim načrtom se vam bodo dogajali nesporazumi z obrtniki in z nepremičninskimi agencijami. Pravzaprav več stvari ne bo šlo kot bi moralo, zato boste konec meseca precej utrujeni in izčrpani.

ŠKORPIJON

Dela se boste lotili z vsemi močmi, vendar boste imeli dosti težav s koncentracijo, kar se bo najbolj izražalo v prvih dneh meseca. Pogovori vaših sodelavcev vas bodo motili, prav tako glasba ali telefonski klici, ki pa jih bo kar veliko. Težko se boste osredotočili na naloge, tudi že utečene obveznosti vam bodo jemale več časa kot navadno. Svojih težav seveda ne boste priznali, za vse bo kriva vaša okolica. Odnosi v ljubezni bodo stabilni, a vam bodo šli na živce vsakodnevni razgovori. Zaprli se boste vase, točneje izolirali se boste. Širile se bodo govorice o vas, a ne boste imeli možnosti, da na to vplivate.

STRELEC

Če boste ta mesec v službi pokazali svoje znanje in samozavest, si boste omogočili trajni uspeh in poslovno reputacijo. Kljub vsemu posvetite posebno pozornost na odnose s tistimi katerim odgovarjate za svoje delo, to je šefom. Pokažite spoštovanje, neresnost ali ležernost vas bosta oddaljila od napredovanja. Težave, ki jih imate v družini, se bodo rešile skladu z vašimi željami, vendar se določenim nesoglasjem ne boste mogli izogniti. Ne vztrajajte na nemogočih zahtevah, ampak pokažite toleranco in pripravljenost na kompromise. V ljubezni boste doumeli, da ni vse idealno, a z malo prilagajanja bo sreča na dosegu rok.

KOZOROG

Pospešen življenjski ritem bo zmanjšal vašo ležernost. Nič pomembnega se ne bo spremenilo v vašem življenju, edino obveznosti bo več, vi pa boste malo bolj napeti. Nekje na polovici meseca vas čakajo preizkušnje v službi. Morda boste morali braniti svoja poslovna prepričanja ali pa svojo strategijo. Pri tem ni razlogov za skrb, rezultati bodo govorili vam v prid. Nič ne prepustite naključju, trenutni uspeh lahko obdržite z dobrimi odločitvami. Spremembe v načinu življenja bodo povezane z domom in z družino. Čas ni primeren za selitev, saj vam partner ne bo dosti pomagal.

VODNAR

Svoji okolici boste kot že mnogokrat pokazali, da ste nezlomljivi in da se znate izvleči iz vsake neugodne situacije. Vse kar ste si zamislili prejšnji mesec, boste zdaj postopoma uresničili. Našli boste rešitev za družinske in za pravne stvari, ki vas že dolgo vznemirjajo. Ustvarili si boste dobro perspektivo za bodočnost, ob tem pa ne boste dvmili v svoje sposobnosti. Malo popazite, lahko bi imeli nekaj težav s prijateljem ali pa se bo v vaše življenje vpletala oseba, ki ji je vseč vaš partner.

RIBI

Po ljubezenskih viharjih se boste v septembru sprijaznili s situacijo v svojem ljubezenskem odnosu. Verjetno ne boste povsem zadovoljni, vendar boste vedeli, da je to največ kar lahko dobite. Razum vam bo govoril eno, strasti pa drugo. Prevelika pričakovanja v službi bi vas lahko naredila nepremišljene, nikar ne delajte prehitrih korakov. Vaš odnos s sodelavci bi se lahko porušil, saj imajo mnogi manjše prihodke od vaših. Svoje finančno stanje lahko popravite s pametnim vlaganjem ali z dodatnim delom. V družinskih odnosih pokažite več pripravljenosti na kompromise.

V šolskem letu 2008/2009 vam ponujamo:

- **OSNOVNO ŠOLO ZA ODRASLE (BREZPLAČNO!)**
- **SREDNJEŠOLSKE PROGRAME** za pridobitev poklica: prodajalec, kuhar, natakar, voznik, ekonomski tehnik, gostinsko-turistični tehnik, prometni tehnik in vzgojitelj predšolskih otrok
- Višješolske programe **OBLIKOVANJE LESA** in **LESARSTVO** ter **POSLOVNI SEKRETAR** in **EKONOMIST** kot študij na daljavo
- Visokošolski program **POSLOVANJE** kot e-študij (dipl. ekonomist, 1. bolonjska stopnja)
- **POSLOVANJE** (2. bolonjska stopnja) kot e-študij
- **TEČAJE TUJIH JEZIKOV, RAČUNALNIŠTVA, ŠIVANJA**
- Delavnice za **PROSTI ČAS** in **ŠTUDIJSKE KROŽKE**
- **Brezplačno učenje** v Središču za samostojno učenje Velenje (tel. 898 54 64)
- **Brezplačno svetovanje** v Svetovalnem središču Velenje (tel. 898 54 70)
- **Brezplačno učenje** v Središču za samostojno učenje Šoštanj (vsak dan od 10:00 do 16:00 in ob sredah od 11:00 do 17:00)

Informacije in prijave:

LJUDSKA UNIVERZA VELENJE

Titov trg 2, 3320 Velenje

Tel. 03/ 898 54 50: info@lu-velenje.si, www.lu-velenje.si

SREDIŠČE ZA SAMOSTOJNO UČENJE ŠOŠTANJ

Trg svobode 12, 3325 Šoštanj

Tel 05/994 70 30: lusostanj@siol.net

Izberite znanje in se nam pridružite.

Tokrat še močnejši.

NLB Super depozit

Naj vaša sredstva rastejo še z večjo močjo.

Izberete lahko:

- NLB Super depozit z letno nespremenljivo **obrestno mero 5,55 %** in dobo vezave **24 mesecev** ali
- NLB Super depozit z letno nespremenljivo **obrestno mero 5,25 %** in dobo vezave **13 mesecev**.

Minimalni polog je 1.000 EUR.

Vpisno obdobje traja **od 1. avgusta do 30. septembra 2008**, z možnostjo predčasnega zaključka.

Če boste v času vezave NLB Super depozita potrebovali finančna sredstva, vam nudimo različne ugodne možnosti financiranja.

Za podrobnejše informacije obiščite katero koli NLB Poslovalnico ali pokličite brezplačno telefonsko številko 080 15 85.

NLB 70

Nem zakaj.

www.nlb.si/superdepozit

NLB d.d., Trg republike 2, 1000 Ljubljana

Drago Koren

nsi.si/dragokoren

Vse, kar lahko povem, raje naredim.

Naslednji korak:
še boljša Slovenija N.Si

ČESTITAMO
zavese
DOM DEKOR
Leustikova 15
Šoštanj

Nekateri še vedno dvomijo. Socialni demokrati smo prepričani!

Šoštanj potrebuje tehnološko napreden blok VI.

Tudi mi in naši otroci si želimo živeti v zdravem in razvitem okolju.

Šoštanj potrebuje državno politiko, ki bo temu naklonjena.

SD

SOCIALNI DEMOKRATI

Vaša kandidatka **Andreja Katič**

14

Darko Menih

Slovenija na pravi poti
Nadaljujemo skupaj

Velenje
Sp Do 35
LIST OBČINE
2008

352(497.4 šoštanj)

KANDIDA

9004333,8

COBISS

Mihael Letonje

9

V BISTVU SMO NAJBOLJŠI!

Milan
KOPUŠAR

“Gledamo
naprej!”

Moje ime je Milan Kopušar. Rodil sem se leta 1960 v Celju. Po izobrazbi sem diplomirani ekonomist, delovne izkušnje pa sem pridobil v podjetju Gorenje, v Zdravstvenem centru, v podjetju Era in v Komunalnem podjetju Velenje, kjer sem zaposlen še danes kot vodja projektov. Opravljal sem dela izvoznega referenta, vodil finančno službo ter delal na komercialnem in premoženjsko pravnem področju. Vseskozi sem tudi politično aktiven. Deloval sem v različnih društvih, ZSMS, bil župan občine Šoštanj, poslanec v Državnem zboru, še vedno pa sem svetnik v občinskem svetu. Z ženo in dvema najstniškima hčerama živim v Gaberkah pri Šoštanju. V prostem času najraje planinarim in se ukvarjam s športom.

Tri temeljne točke mojega programa:

- **Enake možnosti za vse!** Pomembni so vsi državljani, zato se bom trudil zagotoviti otrokom vrtce in šole, delovno aktivnim ustrezna delovna mesta in poštene plače, upokojencem pa dobre pokojnine in prostore, kjer bodo lahko najbolj uživali sadove svojega dela.

- **Uresničitev potreb in želja prebivalcev Šaleške doline.** Zadnji čas je, da dolina in vse tri njene občine dobijo rento zaradi rudarjenja in pridobivanja električne energije. Iz državnega proračuna bom zagotovil sredstva za sanacijo in obnovo državnih cest ter vestno nadzoroval investicijo za izgradnjo šestega bloka TEŠ. Velenje – mesto priložnosti, Šoštanj – mesto svetlobe, Šmartno ob Paki – okno v svet, niso le slogani, ampak dejstva.

- **Prihodnost, ki prinaša razvoj.** Zavzemal se bom za nadaljnje izkopavanje premoga in za pridobivanje električne energije, ki sta osnova za postopno prestrukturiranje gospodarstva. Z ohranitvijo prostora, ki nastaja z odkopom, se nam odpirajo velike možnosti za razvoj turizma, kot ga poznajo v sosednjih državah. Verjamem v mlade in izobražene kadre, ki so pripravljeni delati in njim moramo ponuditi priložnost.

Kontakt

GSM: 041 39 01 25
milan.kopusar@telemach.net
Občinski odbor LDS Velenje,
Titov trg 2, 3320 Velenje, tel.: 03 897 56 06